

FIRAT ÜNİVERSİTESİ
BİRİM İÇ DEĞERLENDİRME RAPORU
(BİDR)

COĞRAFYA BÖLÜMÜ

Raporu Hazırlayan Komisyon Üyeleri

Prof. Dr. Murat SUNKAR, msunkar@firat.edu.tr, Bölüm Başkanı

Doç. Dr. Emrah ŞIKOĞLU, emrahskoglu@firat.edu.tr, Bölüm Başkan Yardımcısı

Dr. Öğr. Üyesi Dünder DAĞLI, ddagli@firat.edu.tr, Bölüm Başkan Yardımcısı

Dr. Öğr. Üyesi Fethi Ahmet CANPOLAT, facanpolat@firat.edu.tr, Öğretim Üyesi

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet TOPRAK, atoprak@firat.edu.tr, Öğretim Üyesi

Arş. Gör. Murat AYDIN, murataydin@firat.edu.tr, Araştırma Görevlisi

Fırat Üniversitesi Birim İç Değerlendirme Raporu (BİDR) Hakkında

Fırat Üniversitesi, kalite yönetim süreçlerini Fırat Üniversitesi Kalite Koordinatörlüğü (FÜKAK) aracılığıyla yürütmektedir. Üniversite üst yönetimi olarak, yetki devrine ve yönetimde çok sesliliğe büyük önem verilmektedir. Bu anlayışla, komisyonların çalışmalarına aktif destek sağlanmakta, alınan kararların uygulanması ve sonuçlarının izlenmesi konusunda üst yönetim sahiplenici bir rol üstlenerek gerekli izleme ve değerlendirme mekanizmalarını işletmektedir.

Üniversitemizde kalite çalışmalarının temel dayanağını Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) Ana Ölçütleri oluşturmaktadır. Bu ölçütler doğrultusunda akademik ve idari birimler tarafından yıllık olarak hazırlanan Birim İç Değerlendirme Raporları (BİDR), FÜKAK tarafından değerlendirilerek her bir birimin kalite gelişimi sistematik olarak izlenmektedir. Bu süreç, birimlerin güçlü yönlerini ve gelişmeye açık alanlarını tespit etmelerine olanak sağlamakta, aynı zamanda ilgili ölçütler çerçevesinde kendi durumlarını objektif bir şekilde analiz edebilmelerine yardımcı olmaktadır.

Akademik ve idari birimler tarafından hazırlanan BİDR'ler, üniversitemizin her yıl düzenlediği Kurum İç Değerlendirme Raporu (KİDR) için önemli bir veri kaynağı oluşturmaktadır. Bu raporlar sayesinde üniversitemiz genel bir durum değerlendirmesi yapabilmekte, elde edilen bilgiler ışığında YÖKAK değerlendirme sürecindeki ana ve alt ölçütler kapsamında gelişim süreçlerini planlayarak izleyebilmektedir. Bu döngüde, kalite süreçlerinde sürekli iyileştirme ve sürdürülebilir bir gelişim anlayışı, PUKÖ (Planla-Uygula-Kontrol Et-Önlem Al) yaklaşımı ile desteklenmektedir.

Yıllık KİDR raporu tamamlandıktan sonra, FÜKAK uzmanları tarafından BİDR'ler detaylı bir şekilde incelenmekte ve her bir birim için Birim Geri Bildirim Raporu (BGBR) hazırlanmaktadır. Bu geri bildirim raporları, birimlerin güçlü ve gelişime açık yönlerini ölçüt bazında görmelerini sağlamak ve bir sonraki döneme yönelik aksiyon planları geliştirmelerine rehberlik etmektedir.

Bu yaklaşımla Fırat Üniversitesi olarak hem birim bazında hem de kurumsal düzeyde kaliteli, şeffaf ve sürdürülebilir bir yönetim anlayışı benimsenmekte, akademik ve idari birimlerimizin ulusal ve uluslararası standartlara uyum sağlaması hedeflenmektedir.

BİDR Hazırlarken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

Hazırlama Takvimi

Birim İç Değerlendirme Raporları akademik ve İdari Birimler tarafından Her yılın 2 Ocak – 15 Şubat tarihleri arasında hazırlanır. Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) ile FÜKAK' a ulaştırılır. BİDR hazırlama görevi bir kişinin değil, birim amiri başta olma üzere tüm paydaşların katılımı ve iş birliğiyle birim kalite komisyonunun görevidir. İçselleştirilmemiş bir BİDR raporu saha değerlendirmesinde hemen göze çarpmakta ve değerlendirme sürecinde hiç iyi karşılanmamaktadır.

Kapsam

Birim İç Değerlendirme Raporlarının kapsamı hazırlandığı yılın bir önceki takvim yılı içerisinde yaptıkları faaliyetlerle sınırlıdır.

Ölçüt Değerlerime Şekli

Her ölçüt ve alt ölçüt kendi içerisinde değerlendirilmelidir. Değerlendirme yaparken kullanılacak kanıtlar direkt olarak o ölçüt ile ilgili olması gerekmektedir. Değerlendirmede, 5'li Likert ölçeğine dayalı bir rubrik yöntemi kullanılmaktadır. Bu yöntemde ilgili ölçüte 1-5 arasında bir değer vermeniz beklenir. Bu değerlemeyi Şekil 1' de açıklandığı üzere yapılmalıdır.

Şekil 1. Ölçüt Değerlendirme Yöntemi

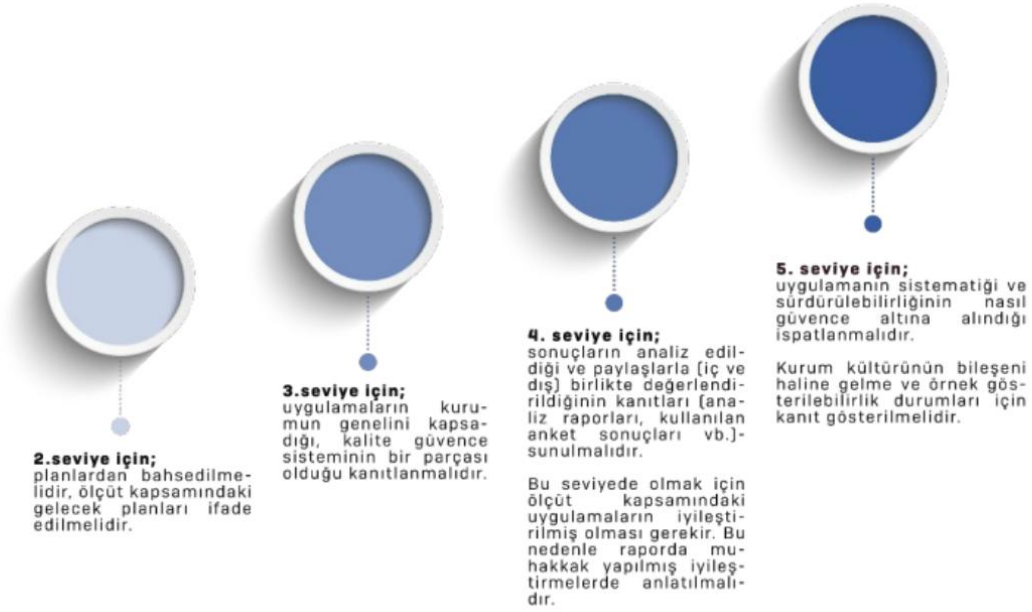
Şekil 1' de görüldüğü üzere değerlendirme yapmak üzere ele aldığımız ölçüt ile alakalı;

- Herhangi bir işlem yapılmamış ise 1(Bir) Puan ile değerlendiriyoruz,
- Sadece Planlama var ise 2(iki) Puan le değerlendiriyoruz,
- Birimin tamamını kapsayan planlama ve uygulama var ise 3 (Üç) Puan ile değerlendiriyoruz,

- Planlama, uygulama, uygulama sonrası kontrol etme ve önlem alma süreçleri işletiliyorsa 4 (dört) puan ile değerlendiriyoruz.
- Birim paydaşları tarafından içselleştirilmiş, sistematik olarak sürütülebiliyor ve örnek gösterilebilir bir durum varsa 5 (beş) puan ile değerlendiriyoruz.

Değerlendirme süreci kısaca Şekil 2’ de özetlenmektedir.

Şekil 2. Değerlendirme Süreci Özet Gösterimi

Yazım Kuralları

Raporun tamamında yazı fontu olarak, Time News Roman kullanılmalıdır. Başlıklar 12pt kalın olmalıdır. Numaralama A.1.x.x.x örneğindeki gibi olmalıdır. Gövde metni 10pt olmalıdır. Şekil, tablo, grafik gibi nesne isimleri tablo üstünde eğik ve 10pt boyutunda olmalıdır. Metin içinde referans kaynak ve atıf var ise APA 7 standardı kullanılmalıdır. Tablo ve şekil gösterimlerde açıklama nesnenin üstünde sağa dayalı 10pt ve *eğik* olmalıdır. Satır aralığı seçeneği tüm metinde öncesi “0 nk”, sonrası “0,6 nk” değerinde olmalıdır.

Kanıt Gösterimi

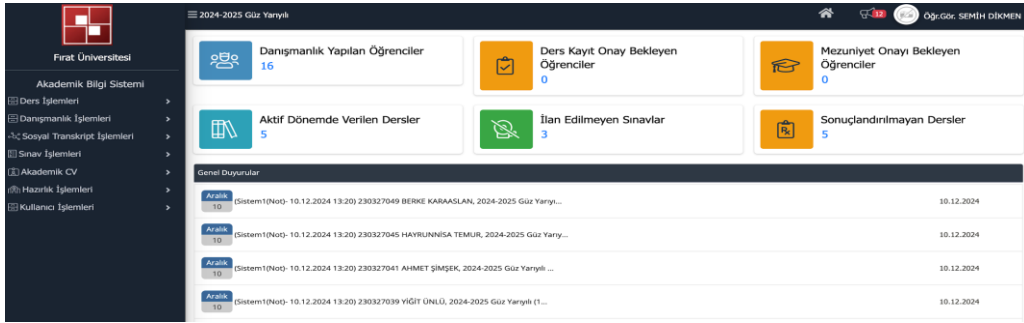
BİDR hazırlama sürecinde en önemli kısım kanıt gösterimidir. Kanıt ölçüt ile doğrudan ilgili ve kanıtlanabilir olmalıdır. Kanıt gösterim şeklinin, metin içinde gösterim ve ölçüt sonunda gösterim olmak üzere 2 türü vardır.

Örnek Gösterim;

B.1.1.Program Tasarımı ve Onayı

Üniversitemizde, alan farklılıklarına göre yeterliliklerin çeşitli eğitim türlerine göre kazandırılabilmesine yönelik ilke ve kurallar belirlenmiştir (OD2). Programların tasarımı ve onayına ilişkin tanımlı süreçler doğrultusunda uygulamalar gerçekleştirilmektedir [1_OD3].

Şekil1. OBS ekran çıktısı.

Durum	Tarih	İçerik
Azaltık	10	(Sistem1/Not)- 10.12.2024 13:20) 230327049 BERKE KARAASLAN, 2024-2025 Güz Yarıy...
Azaltık	10	(Sistem1/Not)- 10.12.2024 13:20) 230327045 HAYRUNNİSA TEMUR, 2024-2025 Güz Yarıy...
Azaltık	10	(Sistem1/Not)- 10.12.2024 13:20) 230327041 AHMET ŞİMŞEK, 2024-2025 Güz Yarıy...
Azaltık	10	(Sistem1/Not)- 10.12.2024 13:20) 230327039 YİĞİT ÜNLÜ, 2024-2025 Güz Yarıyıl (1...

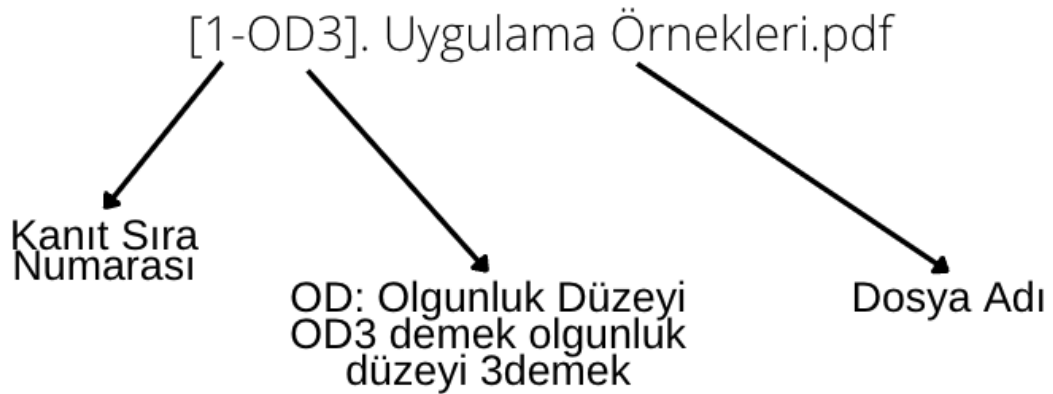
Bu uygulamalardan bazı sonuçlar elde edilmekte olup bu sonuçların paydaşlarla birlikte izlenmesi sistematik olarak yapılmaktadır [2_OD4]. Bu çerçevede müfredat geliştirme çalışmaları, Bologna süreci ile birlikte bütün programların ders amacı, ders öğrenme çıktılarını, program çıktılarını TYYÇ ile ilişkilendirilmiş olup, ilgili iç ve dış paydaşların görüşleri alınarak güncellenmiştir [3_OD4].

Kanıtlar:

[1-OD3]. Uygulama Örnekleri.pdf

[2-OD4]. İyileştirme Kanıtları.pdf

[3-OD4]. İzleme Sonuçları.docx

ÖLÇÜTLER VE KANITLAR

A.1. Birim Birimsal dönüşümünü sağlayacak yönetim modeline sahip olmalı, liderlik yaklaşımları uygulamalı, iç kalite güvence mekanizmalarını oluşturmali ve kalite güvence kültürünü içselleştirmelidir.

A.1.1 Yönetişim modeli ve idari yapı

Birimin yönetim modeli, yasal düzenlemeler çerçevesinde oluşturulmuş, gelenekler ve tercihlerle şekillenmiş ve Birimsal bir yapıya oturtulmuştur. Karar verme süreçleri, kontrol ve denge mekanizmaları, kurulların bağımsızlığı ve çok sesliliği ile paydaşların temsili sağlanmıştır. Organizasyon şeması, görev tanımları ve iş akış süreçleri gerçeği yansıtmakta, yayımlanmış ve paydaşlarca bilinmektedir.

1	2	3	4	5
Birimin misyonuyla uyumlu ve stratejik hedeflerini gerçekleştirmeyi sağlayacak bir yönetim modeli ve organizasyonel yapılanması bulunmamaktadır.	Birimin misyon ve stratejik hedeflerine ulaşmasını güvence altına alan ve süreçleriyle uyumlu yönetim modeli ve idari yapılanması belirlenmiştir.	Birimin yönetim modeli ve organizasyonel yapılanması birim ve alanların genelini kapsayacak şekilde faaliyet göstermektedir.	Birimin yönetim ve organizasyonel yapılanmasına ilişkin uygulamaları izlenmekte ve iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik,sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılabacaklar:

- Yönetişim modeli ve organizasyon şeması
- Birimin yönetim ve idari alanlarla ilgili politikasını ve stratejik amaçlarını uyguladığına dair uygulamalar/kanıtlar
- Yönetişim ve organizasyonel yapılanma uygulamalarına ilişkin izleme ve iyileştirme kanıtları
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra Birimin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Fırat Üniversitesi Coğrafya Bölümü, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi'ne bağlı olarak faaliyet göstermektedir. Bölümün yönetim yapısı, Bölüm Başkanı, Bölüm başkan yardımcıları ve Yönetim kurulu üyelerinden oluşmaktadır **[1-OD3]**. Ayrıca, bölümde çeşitli anabilim dalları ve koordinatörlükler bulunmaktadır.

Fırat Üniversitesi Eğitim, araştırma, teknoloji ve topluma hizmet alanlarında değişim ve gelişime öncülük eden, rekabetçi ve sonuç odaklı ulusal ve uluslararası projeler üreten saygın bir araştırma üniversitesi olmayı hedeflemektedir. Bu kapsamda Coğrafya programının Üniversite yönetim organizasyonu içindeki yeri, Fırat Üniversitesi Teşkilat Şemasında yeri belirtildiği şekildedir.

Ayrıca bölümümüzde Fiziki Coğrafya, Beşeri Coğrafya, Bölgesel Coğrafya ve Türkiye Coğrafyası olmak üzere 4 Anabilim Dalı bulunmakta olup yönetim yapısı itibariyle Anabilim Dalı Başkanlıklarından oluşmaktadır **[3-OD3]**.

Birimin yönetim ve idari alanlarla ilgili politikası ve stratejik amaçları: Coğrafya Bölümü, modern bilim anlayışı, yöntemleri ve teknolojileri kullanarak yeryüzünün fiziki ve beşeri özelliklerini, bunların birbirleri ile olan ilişkilerini mekânsal dağılımları ile birlikte anlamayı, bu sayede mekânı etkin bir şekilde yöneterek yeryüzü kaynaklarının sürdürülebilir kalkınma ilkelerine göre kullanılmasını amaçlar. Bu nedenle bölümün başlıca misyonları:

Gelmiş olduğu son noktadaki ilgi alanları, amaçları, yöntemleri, teknolojileri ve araç-gereçleri ile coğrafya bilimini öğrencilere tanıtmak **[3-OD3]**. Öğrencilere karar verme, problem çözme ve disiplinler arası çalışma yeteneklerini geliştirebilecekleri profesyonel bir öğrenme ortamı sunmak **[3-OD3]**. Coğrafi bilgi ve becerileri gerçek hayat ve güncel sorunlarla ilişkilendirilerek bölümün öğretim ve araştırma kalitesini artırma. Sosyal, kültürel, ekonomik ve çevresel konulara Coğrafya biliminin bakış açısı ile yaklaşmanın faydalarını ortaya koyarak günümüz dünyasında yaşanan problemlerin çözümünde Coğrafyanın katkısını göstermektir.

Coğrafya Bölümünün vizyonu, çağdaş eğitim anlayışının gerektirdiği tüm bakış açısını, donanımı, yöntem ve teknikleri kullanarak sunmakta olduğu eğitimi ile karşılaştığı problemlere profesyonelce yaklaşabilecek sorumluluk duygusuna sahip entelektüel bireyler yetiştirmek ve yerel sorunlar başta olmak üzere Coğrafya biliminin ilgi alanına giren konu ve sorunlara yönelik akademik çalışmalar yapan, evrensel değerlere saygılı, toplam kalite yönetimi ilkelerini benimsemiş, çağdaş dünyadaki bilimsel gelişmeleri ve teknolojiyi takip eden bir bölüm olmaktır.

Kanıtlar:

[1-OD3]. [Yönetim modeli ve organizasyon şeması.pdf](#)
[2-OD3]. Anabilim Dalları <https://cb.firat.edu.tr/academic-staffs>
[3-OD3]. Öğrenme ortamları <https://cb.firat.edu.tr/page/3898>

A.1.2 Liderlik

Birimde Dekanlar ve liderler, değişim ve belirsizliklere duyarlı, kalite güvencesi sistemi ve kültürünü geliştirme konusunda motive ve karardır. Liderlik süreçleri çevik bir yaklaşımla yönetilirken, birimler arasında koordinasyon ve etkili iletişim sağlanmıştır. Liderler, Birimin değerleri doğrultusunda stratejileri, yetki paylaşımını, ilişkileri ve Birimsal motivasyonu dengeli bir şekilde yönetmektedir. Bu süreçlerin etkinliği düzenli olarak değerlendirilmekte ve geliştirilmektedir.

1	2	3	4	5
Birimde kalite güvencesi sisteminin yönetilmesi ve kalite kültürünün içselleştirilmesini destekleyen etkin bir liderlik yaklaşımı bulunmamaktadır.	Birimde liderlerin kalite güvencesi sisteminin yönetimi ve kültürünün içselleştirilmesi konusunda sahipliği ve motivasyonu bulunmaktadır.	Birimin geneline yayılmış, kalite güvencesi sistemi ve kültürünün gelişimini destekleyen etkin liderlik uygulamaları bulunmaktadır.	Liderlik uygulamaları ve bu uygulamaların kalite güvencesi sistemi ve kültürünün gelişimine katkısı izlenmekte ve bağlı iyileştirmeler gerçekleştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılabacaklar:

- *Liderlik değerlendirme raporları (Yöneticiler için düzenli olarak yapılan 360 derece geri bildirim analizleri, performans değerlendirme sonuçları.)*
- *Eğitim kayıtları (Yöneticilerin liderlik, stratejik planlama ve kalite yönetimi konularında katıldığı seminerler, çalıştaylar ve eğitim programlarına ait sertifikalar veya katılım belgeleri.)*
- *Anket ve görüşme sonuçları (Akademik ve idari personelden alınan geri bildirim anketleri veya birebir görüşme sonuçları.)*
- *İyileştirme planları (Değerlendirme sonuçlarına göre oluşturulan liderlik geliştirme programları veya yapılan görev dağılımındaki değişikliklere ilişkin dokümanlar.)*

Fırat Üniversitesi Coğrafya Bölümü, yönetsel süreçlerin etkinliğini artırmak ve akademik başarıyı desteklemek amacıyla liderlik değerlendirme süreçlerini düzenli olarak yürütmektedir. Bölüm yöneticileri için belirlenen performans ölçütleri doğrultusunda 360 derece geri bildirim analizleri yapılmakta, akademik ve idari personelin değerlendirmeleri doğrultusunda yöneticilerin liderlik performansı ölçülmektedir. Bu geri bildirimler, bölüm içindeki yönetsel kararların etkinliğini artırmak ve liderlik becerilerini geliştirmek amacıyla değerlendirilmektedir.

Akademik ve idari personelden alınan geri bildirimler, bölümün yönetsel süreçlerini sürekli olarak iyileştirmeye yönelik önemli bir kaynak olarak değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, personelin bölüm yönetimiyle ilgili memnuniyet düzeyini ölçen anketler düzenlenmekte, birebir görüşmelerle çalışanların görüşleri alınmaktadır. Öğretim elemanları ve idari personel, karar alma süreçlerine katılım sağlayarak bölümün işleyişine ilişkin önerilerini sunmakta, bu öneriler doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmaktadır.

Toplumu ve diğer paydaşları ilgilendiren konularda bölüm web sitesinden duyurular yapılmakta ve ilgili çalışmalar haberleştirilmektedir (1_OD3). Coğrafya Bölümünde geniş bir akademik kadro bulunmakta olup, yapılan akademik çalışmalar Akademik Bilgi sisteminde yayınlanmaktadır (2_OD3).

Kanıtlar:

[1-OD3]. Coğrafya Bölümü Haberler <https://cb.firat.edu.tr/news-all>
[2-OD3]. Coğrafya bölümü akademik personel ve çalışmaları <https://abs.firat.edu.tr/tr/units>

A.1.4. İç kalite güvencesi mekanizmaları

Birimde, PUKÖ döngüleri (Planla, Uygula, Kontrol Et, Önlem Al) çerçevesinde süreçler takvim yılı bazında planlanmış, akış şemaları ve sorumluluklar belirlenmiştir. Takvim yılına bağlı olmayan diğer kalite döngülerinin de tüm aşamaları kanıtlarla desteklenmekte ve uygulamalar düzenli olarak değerlendirilmektedir. Birim, erişilebilir ve güncellenen bir kalite güvencesi rehberine sahiptir. Kalite Komisyonu, süreçlerin tanımlanması ve geliştirilmesinde etkin rol oynar, program akreditasyonlarına destek verir ve etkinliklerin sonuçlarını değerlendirerek karar alma süreçlerine katkıda bulunur.

1	2	3	4	5
Birimin tanımlanmış bir iç kalite güvencesi sistemi bulunmamaktadır.	Birimin iç kalite güvencesi süreç ve mekanizmaları tanımlanmıştır.	İç kalite güvencesi sistemi Birimin geneline yayılmış, şeffaf ve bütüncül olarak yürütülmektedir	İç kalite güvencesi sistemi mekanizmaları izlenmekte ve ilgili paydaşlarla birlikte iyileştirilmektedir	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılabacaklar:

- Kalite güvencesi rehberi ve süreç belgeleri (Birim; kalite süreçlerini, politikalarını ve nasıl işleyeceğini açıklayan rehberler ve dokümanlar. Bu belgeler, çalışanların sorumluluklarını ve süreçlerin nasıl yürütüleceğini açıkça tanımlar.)
- İş akış şemaları ve görev tanımları (Süreçlerin kimler tarafından, hangi sırayla yürütüleceğini gösteren şemalar ve çalışanların sorumluluklarını net bir şekilde belirten belgeler. Bu, kimin ne yapacağını herkesin bilmesini sağlar.)
- Bilgi Yönetim Sistemi (Birim süreçlerini ve verilerini dijital olarak yönettiği, paylaştığı ve izlediği bir sistem. Örneğin, kaliteyle ilgili verilere kolayca erişimi sağlayan bir platform.)
- Birimsal Risk Yönetim Planı (Birim, karşılaşılabileceği olası riskleri (örneğin, mali, akademik veya teknik riskler) önceden belirleyip bunlara nasıl müdahale edeceğini açıklayan bir plan.)
- Geri bildirim yöntemleri (Çalışanlar, öğrenciler ve diğer paydaşlardan düzenli olarak görüş ve öneri toplamak için kullanılan anketler, toplantılar veya dijital formlar gibi araçlar.)
- Paydaş katılımına ilişkin belgeler (Birim; öğrenciler, çalışanlar, iş dünyası ve diğer ilgili taraflarla nasıl iş birliği yaptığını gösteren protokoller, toplantı tutanakları veya iş birliği anlaşmaları.)
- Yıllık izleme ve iyileştirme raporları (Birim, her yıl yaptığı değerlendirmeler ve bu değerlendirmeler sonucunda geliştirdiği iyileştirme çalışmaları. Örneğin, süreçlerdeki eksikleri düzeltmek için alınan önlemler.)
- Özgün yaklaşım ve uygulamalar (Birim, standart yöntemlerin yanı sıra kendi ihtiyaçlarına özel olarak geliştirdiği yenilikçi çözümler. Örneğin, öğrenci memnuniyetini artırmak için geliştirilen bir uygulama veya proje.)

Fırat Üniversitesi Coğrafya Bölümü, akademik ve yönetsel süreçlerde kalite güvencesini sağlamak için belirli standartlar ve özgün uygulamalar çerçevesinde çalışmalar yürütmektedir. Bu kapsamda, kalite süreçlerini açıklayan rehberler ve dokümanlar hazırlanmış, çalışanların ve akademik personelin sorumlulukları ve görevleri net bir şekilde tanımlanmıştır **[1-OD3]**.

Süreçlerin verimli bir şekilde yürütülebilmesi için iş akış şemaları ve görev tanımları hazırlanmıştır. Akademik ve idari süreçlerin hangi aşamalardan geçtiğini ve kimlerin hangi sorumlulukları üstlendiğini gösteren belgeler, tüm çalışanların görevlerini bilmesini sağlamaktadır **[2-OD3]**.

Bu şemalar, ders planlamalarından saha çalışmalarına, akademik projelerden öğrenci danışmanlığına kadar birçok süreci kapsamaktadır. Bölüm, kalite yönetimini ve akademik süreçleri dijital ortamda takip etmek amacıyla Bilgi Yönetim Sistemini kullanmaktadır. Bu sistem, öğrenci başarısı, akademik performans, ders değerlendirmeleri ve araştırma faaliyetleri gibi verileri içermekte ve tüm paydaşların kolayca erişebilmesini sağlamaktadır. Ayrıca, kalite güvencesiyle ilgili verilerin şeffaf bir şekilde paylaşılmasını mümkün kılmaktadır. Geri bildirim mekanizmaları, bölümün sürekli iyileştirme sürecinde kritik bir rol oynamaktadır. Öğrenci ve çalışan memnuniyetini artırmak için düzenli olarak anketler uygulanmakta, akademik ve idari personelin görüşleri birebir toplantılarla alınmaktadır. Dijital geri bildirim formları ile öğrencilerin ders içeriklerinden akademik danışmanlık hizmetlerine kadar çeşitli konularda görüş bildirmesi sağlanmaktadır **[3-OD3]**.

Bölüm, iç ve dış paydaşlarla etkin bir işbirliği yürütmek amacıyla belirli protokoller ve toplantılar düzenlemektedir. Yerel yönetimler, kamu kurumları ve özel sektör temsilcileri ile yapılan işbirliği anlaşmaları, öğrencilerin akademik bilgilerini sahada uygulamalarını sağlamakta ve mezun istihdamına katkı sunmaktadır. Coğrafya Bölümü ayrıca, öğrencilerin saha çalışmaları ve araştırma projeleri kapsamında bölgesel paydaşlarla birlikte çalışmasına olanak tanıyan ortak projeler geliştirmektedir **[4-OD3]**.

Kanıtlar:

[1-OD3]. [Akademik Personel ve Görevleri.pdf](#)

[2-OD3]. [Akademik Personel görevlendirmeler.pdf](#)

[3-OD3]. [Eğitim-Öğretim Süreçlerinin Değerlendirilmesi.pdf](#)

[4-OD3]. Dış Paydaş Toplantısı.pdf

A.1.5. Kamuoyu Bilgilendirme ve Hesap Verilebilirlik

Birim, kamuoyunu bilgilendirmeyi temel bir ilke olarak benimsemiş, bu amaçla kullanılacak kanalları ve yöntemleri tasarlayarak erişilebilir şekilde ilan etmiştir. Birimin web sayfası doğru, güncel ve kolay erişilebilir bilgi sağlamakta; bunu destekleyen mekanizmalar bulunmaktadır. Birimsal özerklik ile hesap verebilirlik dengeli bir şekilde uygulanmakta, iç ve dış hesap verme süreçleri sistematik olarak yürütülmektedir. Süreçler, belirli bir takvim ve net sorumluluklar çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Alınan geri bildirimler ile bu süreçlerin etkinliği düzenli olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca, Birimin yerel yönetimler, diğer üniversiteler, kamu Birimleri, sivil toplum kuruluşları, sanayi ve yerel halk ile ilişkileri değerlendirilmektedir.

1	2	3	4	5
Birimde kamuoyunu bilgilendirmek ve hesap verebilirliği gerçekleştirmek üzere mekanizmalar bulunmamaktadır.	Birimde şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda kamuoyunu bilgilendirmek üzere tanımlı süreçler bulunmaktadır	Birim tanımlı süreçleri doğrultusunda kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlik mekanizmalarını işletmektedir.	Birimin kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlik mekanizmaları izlenmekte ve paydaş görüşleri doğrultusunda iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır

Kanıt Sayılacaklar:

- Bilgilendirme adımları ve yöntemlerin ilan edilmesi (Birimin, kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlik için belirlediği kuralları ve yöntemleri açıkça tanıtarak bunları herkesin erişebileceği şekilde duyurur. Örneğin, bir web sayfasında bu süreçlerin nasıl işlediğini anlatan bir bölüm olabilir.)

- *Güncel ve erişilebilir internet sayfaları (Birimin web sitelerinin, doğru ve güncel bilgilerle düzenlenmiştir. Kullanıcılar bu sayfalardan ihtiyaç duydukları bilgilere kolayca ulaşabilir. Örneğin, iletişim bilgileri, süreç açıklamaları veya etkinlik takvimleri sürekli güncellenir.)*
- *Hesap verebilirlik süreçlerinin uygulanması (Birimin iç (çalışanlara ve öğrencilere yönelik) ve dış (kamuya ve paydaşlara yönelik) hesap verme süreçleri tanımlanmıştır ve bu süreçlerin nasıl işlediğine dair belgeler mevcuttur. Örneğin, raporlar, tutanaklar veya düzenli olarak yapılan değerlendirme toplantılarının kayıtları.)*
- *Paydaş geri bildirimleri (İç ve dış paydaşların (öğrenciler, çalışanlar, yerel halk, iş dünyası gibi) kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlik süreçlerine dair görüşleri ve memnuniyetlerini ölçen anketler veya geri bildirim raporları.)*
- *İzleme ve iyileştirme çalışmaları: Kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlik mekanizmalarının nasıl işlediği düzenli olarak izlenir, eksikler belirlenir ve bunları iyileştirmek için çalışmalar yapılır. Örneğin, bir raporun daha kolay anlaşılır hale getirilmesi veya daha etkili bir bilgilendirme kanalı geliştirilmesi.*
- *Özgün yaklaşımlar ve uygulamalar (Birim, standart uygulamalara ek olarak kendi ihtiyaçlarına uygun özel yöntemler geliştirebilir. Örneğin, yerel halkı bilgilendirmek için bölgeye özel bir bilgilendirme kampanyası düzenlemek veya çalışanlara yönelik özel bir hesap verebilirlik toplantısı yapmak.)*

Fırat Üniversitesi Coğrafya Bölümü, kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlik süreçlerini etkin bir şekilde yöneterek şeffaflık ve erişilebilirliği ön planda tutmaktadır. Bu kapsamda, bilgilendirme adımları ve yöntemleri açıkça belirlenmiş ve herkesin erişebileceği şekilde duyurulmaktadır. Bölümün internet sayfasında, akademik süreçler, ders programları, öğretim üyeleriyle ilgili bilgiler, saha çalışmaları ve projeler hakkında detaylı bilgiler sunulmaktadır **[1-OD3]**.

Güncel ve erişilebilir internet sayfaları, bölümün temel bilgi kaynağı olarak işlev görmektedir. Web sitesi, öğrencilere, akademisyenlere ve dış paydaşlara yönelik sürekli olarak güncellenen içerikler sunmaktadır. Etkinlik takvimleri, akademik duyurular, sınav takvimleri ve iletişim bilgileri kolay erişilebilir şekilde düzenlenmiştir. Bölüm ayrıca, sosyal medya hesapları üzerinden duyurular yaparak paydaşlarla etkileşimi artırmaktadır **[2-OD3]**.

Hesap verebilirlik süreçleri, hem iç hem de dış paydaşlara yönelik belirli kurallar çerçevesinde yürütülmektedir. Akademik faaliyetlerin ve ders süreçlerinin değerlendirilmesine yönelik olarak düzenli toplantılar yapılmakta, bu toplantılar kayıt altına alınmaktadır. Öğretim üyeleri ve öğrenciler için geri bildirim mekanizmaları oluşturularak akademik süreçlerin şeffaf bir şekilde yürütülmesi sağlanmaktadır. Aynı zamanda, bölümün yürüttüğü araştırma projeleri ve topluma katkı faaliyetleri hakkında düzenli raporlar hazırlanmakta ve kamuoyuna sunulmaktadır.

Paydaş geri bildirimleri, bölümün sürekli gelişimini destekleyen önemli unsurlardan biridir. Öğrenciler, akademisyenler, mezunlar ve yerel yönetimler gibi iç ve dış paydaşların görüşlerini almak için anketler ve geri bildirim toplantıları düzenlenmektedir. Bu süreçlerin etkinliğini artırmak amacıyla öğrenci memnuniyet anketleri uygulanmakta, akademik personelin görüşleri alınmakta ve dış paydaşların bölüme yönelik beklentileri değerlendirilmektedir **[3-OD3]**.

İzleme ve iyileştirme çalışmaları kapsamında, kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlik mekanizmalarının etkinliği düzenli olarak analiz edilmektedir. Yapılan anketler, geri bildirimler ve toplantı sonuçlarına göre süreçlerde eksiklikler belirlenmekte ve bu eksikleri gidermeye yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Örneğin, öğrencilerin akademik süreçler hakkında daha iyi bilgilendirilmesi için danışmanlık hizmetleri güçlendirilmiş, internet sayfasındaki bilgi akışı daha anlaşılır hale getirilmiştir.

Bölüm, standart uygulamalara ek olarak özgün yaklaşımlar geliştirmiştir. Yerel halkı bilgilendirmek amacıyla bölgenin çevresel ve coğrafi yapısı hakkında farkındalık oluşturmaya amaçlayan seminerler ve atölye çalışmaları düzenlenmiştir. Ayrıca, afet bilinci ve çevresel sürdürülebilirlik konularında toplumsal farkındalık artırıcı projeler yürütülmüş, öğrencilere yönelik özel hesap verebilirlik toplantıları organize edilerek akademik süreçlere katılımları teşvik edilmiştir. Bu sayede, Fırat Üniversitesi Coğrafya Bölümü, sadece akademik bir birim olarak değil, aynı zamanda topluma katkı sunan ve şeffaf yönetim anlayışını benimseyen bir yapı olarak öne çıkmaktadır.

Bilgilendirme adımları ve yöntemlerin ilan edilmesi. Bölümümüzdeki derslerin ve işlerin yürütülmesi ile ilgili memnuniyet derecesi son derece iyi olup bu kapsamda öğrencilerin bölümdeki ders, sınav vb. süreçlerle ilgili günlük ve dinamik bilgi akışını takip edebildikleri web adresimiz ve sosyal medya hesaplarımız aktif olarak

kullanılmaktadır Güncel ve erişebilir internet sayfaları. Birimin web sayfası doğru ve güncel bilgilerle düzenlenmiştir [1-OD3].

Kanıtlar:

[1-OD3]. Coğrafya bölümü iletişim web sayfası <https://cb.firat.edu.tr/page/3901>

[2-OD3]. Coğrafya bölümü web sayfası <https://cb.firat.edu.tr/>

[3-OD3]. [Öğrenci memnuniyet anketi](#)

A.2. Misyon ve Stratejik Amaçlar

Birim; vizyon, misyon ve amacını gerçekleştirmek üzere politikaları doğrultusunda oluşturduğu stratejik amaçlarını ve hedeflerini planlayarak uygulamalı, performans yönetimi kapsamında sonuçlarını izleyerek değerlendirmeli ve kamuoyuyla paylaşmalıdır.

A.2.1 Misyon, vizyon ve politikalar

Birimin misyon ve vizyonu tanımlanmış, çalışanlar tarafından benimsenmiş ve sürdürülebilir bir gelecek için rehberlik etmektedir. Kalite güvencesi politikası, paydaşların görüşleri alınarak hazırlanmış, çalışanlar tarafından bilinir ve yalın, somut bir şekilde ifade edilmiştir. Politika, kalite güvencesi sisteminin yapısını ve işleyişini açıkça tanımlamaktadır. Ayrıca, eğitim-öğretim, araştırma, toplumsal katkı, yönetim ve uluslararasılaşma politikaları da belirlenmiş ve bu politikaların uygulamalara yansıyan somut sonuçları bulunmaktadır.

1	2	3	4	5
Birimde tanımlanmış misyon, vizyon ve politikalar bulunmamaktadır	Birimin tanımlanmış ve Birime özgü misyon, vizyon ve politikaları bulunmaktadır.	Birim tanımlı süreçleri doğrultusunda kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlik mekanizmalarını işletmektedir.	Misyon, vizyon ve politikalar doğrultusunda gerçekleştirilen uygulamalar izlenmekte ve paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmaktadır.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Misyon ve vizyon (Birimin hedeflerini ve geleceğe yönelik planlarını belirten, çalışanlar ve paydaşlar tarafından benimsenmiş ifadeler.)
- Politika belgeleri (Eğitim ve öğretim (uzaktan eğitimi de kapsayan), araştırma, topluma hizmet ve uluslararasılaşma gibi alanlarda birimin yaklaşımlarını açıklayan dokümanlar.)
- Paydaş katılım belgeleri (Politika belgelerinin hazırlanması sırasında paydaşların (öğrenciler, çalışanlar, mezunlar gibi) görüşlerinin alındığını gösteren toplantı tutanakları, anket sonuçları veya diğer belgeler.)
- Bütüncül ilişki örnekleri (Politika belgelerinde farklı alanların birbiriyle nasıl bağlantılı olduğunu açıklayan ifadeler ve uygulamalar.)
- Politikaların izlenmesi ve değerlendirilmesi (Politika belgelerinin uygulanmasının düzenli olarak takip edildiğini ve sonuçlarının değerlendirildiğini gösteren raporlar veya analizler.)
- Özgün yaklaşım ve uygulamalar (Birimin kendi ihtiyaçlarına uygun geliştirdiği yenilikçi ve farklı yöntemlere ilişkin örnekler. Örneğin, uzaktan eğitim için özel bir platform geliştirilmesi veya topluma hizmet projelerinde özgün bir model uygulanması.)

1. Misyon ve Vizyon

Coğrafya Bölümü, modern bilim anlayışı, yöntemleri ve teknolojileri kullanarak (1_OD3) yeryüzünün fiziki ve beşeri özelliklerini, bunların birbirleri ile olan ilişkilerini mekânsal dağılımları ile birlikte anlamayı, bu sayede mekânı etkin bir şekilde yöneterek yeryüzü kaynaklarının sürdürülebilir kalkınma ilkelerine göre kullanılmasını amaçlar. Bu nedenle bölümün başlıca misyonları: İnsan ve Toplum Bilimler Fakültesi misyonunu şu şekilde belirlemiştir; Bölgesinin ve Ülkesinin Sosyal Bilimler alanındaki ihtiyaçlarının karşılanması doğrultusunda, üretim ve hizmet sektörleri ile ARGE faaliyetlerinin yürütüldüğü kurumlarla, bilgiyi toplumsal faydaya dönüştürebilen, sürekli öğrenmenin gerekliliğine inanan, problem çözmede sistematik yaklaşıma sahip, takım

çalışmasına yatkın, çevresel problemlere duyarlı, mesleki etik ve sorumluluk bilincine sahip kişiler yetiştirmek, özgün araştırmalar yaparak, bilim yayılmasına katkıda bulunmaktır. Bu itibarla; Bölgesel, ulusal ve evrensel ölçekte insanlığın ihtiyacı olan bilim dünyasına ait verilere katkıda bulunmak ve bilgi üretmektir. Kalite ile birlikte özgür düşünen, bilimsellikten taviz vermeyen, her türlü düşünce ve anlayışa saygılı, takım ruhuna uygun, sosyal sorumluluklarını bilen bilim adamları yetiştirmek, her yıl ulusal ve uluslararası indekslerde taranan dergilerde fakülte öğretim elemanlarınca yayınlanan kişi başına düşen makale sayısını artırmak; Öğrencilerimizin eğitim-öğretim beklentilerini eksiksiz karşılamak amacıyla, eğitim-öğretimde son yenilikleri yakından takip eden, kendini sürekli yenileyen ve güncelleyen öğretim elemanlarına sahip olmak, Fakülteye bağlı tüm akademik ve idari personelin bilimsel, psikolojik, sosyal ve kişisel gelişimi için uygun ortam ve koşulları sağlayan, rekabet ve motivasyonu sağlamaya yönelik girişimlerde bulunan, verimliliği artırmak için ideal iş ve çalışma ortamını hedefleyen yönetim kadrosuna sahip olmak, Sadece eğitim-öğretim sürecinde değil, mezuniyet sonrasında da sürekli mesleki gelişimlerini sağlamak, gerek öğrencilerden gerekse mezunlardan geri bildirimler alarak bunları gelecek eğitim politikalarına yansıtmak. Eğitim ve öğretim kalitesinin yükseltilmesi için yeniliklerin ve son teknolojinin ürünleriyle donatılmış nitelikli ve rekabet gücü bulunan bir kuruluş olmayı başarmaktır. Fırat Üniversitesi Coğrafya Bölümünün eğitim, öğretim, araştırma, topluma hizmet ve uluslararasılaşma gibi alanlardaki yaklaşımlarını açıklayan politika belgeleri, bölümün vizyonu, misyonu ve stratejik hedeflerine dayanarak geliştirilmiştir. Bu tür belgeler genellikle, bölümün faaliyetlerini yönlendiren temel ilkeleri, öğrencilere sunulan eğitim programlarını, öğretim yöntemlerini ve bölüme yönelik ulusal ve uluslararası işbirliklerini içerir [1-OD3].

2. Paydaş Katılım Belgeleri

Fırat Üniversitesi Coğrafya Bölümü, politika belgelerinin hazırlanmasında paydaş katılımını önemli bir unsur olarak kabul etmektedir. Bölüm, öğrenci, öğretim üyeleri, çalışanlar, mezunlar ve diğer paydaşların görüşlerini almak ve bu görüşleri politika belgelerine dâhil etmek için çeşitli yöntemler kullanır. Bu süreç, bölümün eğitim kalitesini artırmak ve toplumsal taleplere uygun bir eğitim ve araştırma ortamı yaratmak için kritik bir adımdır [2-OD3].

3. Bütüncül İlişki Örnekleri

Fırat Üniversitesi Coğrafya Bölümü, eğitim, öğretim, araştırma, topluma hizmet ve uluslararasılaşma gibi farklı alanlar arasında bütüncül bir yaklaşım benimsemektedir. Bölümün politika belgelerinde, bu alanların birbirleriyle nasıl ilişkilendirildiği ve birbirini nasıl desteklediği açıkça belirtilir. Bu tür bütüncül ilişkiler, bölümün hedeflerine ulaşabilmesi için kritik öneme sahiptir. Aşağıda, Fırat Üniversitesi Coğrafya Bölümünün politika belgelerinde yer alabilecek bazı bütüncül ilişki örnekleri sunulmuştur.

Fırat Üniversitesi Coğrafya Bölümü, yerel çevre sorunlarına yönelik çözümler geliştirmek için yerel yönetimler ve toplumla işbirliği yapar. Bu işbirlikleri, uluslararası projelerle desteklenir. Örneğin, bölüm, uluslararası bir çevre bilinci projesine katılarak, öğrencilere global çevre sorunlarını anlamaları için fırsatlar sunar. Öğrenciler, hem yerel hem de uluslararası düzeydeki projelere katılarak, küresel sorunlar hakkında bilgi edinir ve toplumsal hizmet çalışmalarına aktif olarak dâhil olurlar.

Uluslararası akademik işbirlikleri, yerel topluma yönelik yapılan çalışmaları daha geniş bir perspektife taşır, öğrencilere farklı kültürlerdeki coğrafi sorunları çözme fırsatı verir. Bölüm, öğrencilerden gelen geri bildirimlere dayalı olarak ders içeriklerini ve öğretim yöntemlerini sürekli olarak günceller. Örneğin, uzaktan eğitimle ilgili öğrenci geri bildirimleri, eğitim politikalarının geliştirilmesinde kullanılır. Uzaktan eğitim platformlarının daha erişilebilir ve etkileşimli hale getirilmesi gibi düzenlemeler, öğrenci geri bildirimleri doğrultusunda yapılır. Ayrıca, öğrencilerin işgücü piyasasıyla ilgili talepleri, bölümün müfredatına entegre edilerek, öğrencilerin mezun olduktan sonra daha donanımlı olmaları sağlanır [3-OD3].

4. Politikaların izlenmesi ve değerlendirilmesi

Fırat Üniversitesi Coğrafya Bölümü bağlamında, politikaların izlenmesi ve değerlendirilmesi süreci, genellikle akademik projeler, araştırmalar veya bölüme ait çevresel, toplumsal ve ekonomik politikaların uygulanmasına yönelik yapılan çalışmalarla ilişkilendirilebilir [4-OD3].

Kanıtlar:

- [1-OD3]. Öğrenme ortamları ve teknolojik imkânlar <https://cb.firat.edu.tr/page/3898>
[2-OD3]. [Erasmus ve personel hareketliliği.pdf](#)
[3-OD3]. [Coğrafya bölümü mezunlar buluşması.pdf](#)
[4-OD3]. Coğrafya bölümü akademik personel bilgi sistemi <https://cb.firat.edu.tr/academic-staffs>

A.2.2.Stratejik amaç ve hedefler

Stratejik Plan; kültürü ve geleneği vardır, mevcut dönemi kapsayan, kısa/orta uzun vadeli amaçlar, hedefler, alt hedefler, eylemler ve bunların zamanlaması, önceliklendirilmesi, sorumluları, mali kaynakları bulunmaktadır, tüm paydaşların görüşü alınarak (özellikle stratejik paydaşlar) hazırlanmıştır. Mevcut stratejik plan hazırlanırken bir öncekinin ayrıntılı değerlendirilmesi yapılmış ve kullanılmıştır; yıllık gerçekleştirme takip edilerek ilgili kurullarda tartışılmakta ve gerekli önlemler alınmaktadır.

1	2	3	4	5
Birimin stratejik planı bulunmamaktadır.	Birimin ilan edilmiş bir stratejik planı bulunmaktadır.	Birimin bütünsel, tüm birimleri tarafından benimsenmiş ve paydaşlarınca bilinen stratejik planı ve bu planıyla uyumlu uygulamaları vardır.	Birim uyguladığı stratejik planı izlemekte ve ilgili paydaşlarla birlikte değerlendirerek gelecek planlarına yansıtılmaktadır.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Kamuoyuna ilan edilmiş, birimin stratejik amaç ve hedeflerini içeren dokümanlar (stratejik plan, strateji belgesi vb.) ve dokümanın geliştirilme süreci
- Birimin stratejik planına planlama, uygulama, kontrol etme ve önlem alma aşamalarında iç ve dış paydaş katılımını gösteren kanıtlar
- Stratejik plan ve hedeflerin, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'yla uyumunu gösteren kanıtlar
- Stratejik Planda yer alan göstergelerin yıllık gerçekleştirme takibini ve iyileştirme önerilerini içeren performans raporları
- Stratejik amaçlar ve hedefler kapsamında paydaşlardan gelen talep, şikâyet vb. kapsayacak şekilde uygulamaların sonuçlarını analiz eden iyileştirme raporları
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra Birimin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Coğrafya Bölümü, akademik ve bilimsel faaliyetlerini daha etkin ve verimli hale getirmek amacıyla stratejik planlamaya büyük önem vermektedir. Bu kapsamda, bölümün stratejik amacı ve hedefleri, Fırat Üniversitesi Stratejik Planı doğrultusunda belirlenerek kamuoyuna ilan edilmiştir [1-OD3]. Stratejik plan, akademik kadro, öğrenciler ve dış paydaşların görüşleri doğrultusunda geliştirilmiş olup, coğrafya biliminin toplumsal katkısını artırmak, çevre ve doğal kaynak yönetimi alanında bilimsel çalışmalar yürütmek, akademik yayın ve projelerin sayısını artırmak, lisans ve lisansüstü eğitim programlarını uluslararası standartlara uygun hale getirmek gibi temel hedefleri içermektedir.

Planlama, uygulama, kontrol etme ve önlem alma aşamalarında iç ve dış paydaşların katılımı sağlanmış ve akademik kurul toplantıları düzenlenmiş, stratejik hedeflere ulaşma sürecini değerlendirmek amacıyla öğrencilere yönelik memnuniyet anketleri uygulanmış, ilgili kamu kurumları ve sanayi temsilcilerinden görüş alınarak stratejik plan güncellenmiştir.

Coğrafya Bölümü, BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile uyumlu çalışmalar yürütmektedir. Stratejik plan, nitelikli eğitim sağlanması, iklim değişikliğine uyum, afet yönetimi ve doğal kaynak koruma gibi alanlarda BM hedefleri ile doğrudan ilişkilidir. Stratejik plan hedeflerinin yıllık performans takibi yapılarak iyileştirme önerileri geliştirilmiştir. 2023 yılı performans raporlarına göre akademik yayın sayısında artış sağlanmış, Coğrafya Bölümü öğrencilerinin memnuniyet oranları yükseltmiştir. Arazi çalışmaları ve saha incelemeleri artırılarak uygulamalı eğitim olanakları geliştirilmiştir.

Stratejik plan kapsamında paydaşlardan gelen talepler ve şikâyetler değerlendirilerek iyileştirme raporları hazırlanmıştır. Mezunlardan gelen geri bildirimler doğrultusunda bölüm ders programları güncellenmiş, arazi

çalışmalarının artırılmasına yönelik talepler doğrultusunda saha gezileri planlanmıştır. Öğrenci ve akademik personelin ortak projeler üretmesini teşvike yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

Fırat Üniversitesi Coğrafya Bölümü, standart uygulamaların yanı sıra CBS ve uzaktan algılama teknolojileri ile geliştirilmiş eğitim materyalleri sunmaktadır. Yerel paydaşlarla ortak projeler geliştirilmekte, belediyeler ve çevre kuruluşları ile doğal afet risk yönetimi projeleri yürütülmektedir. Aynı zamanda uluslararası akademik işbirlikleri ile Avrupa Birliği projelerine katılım sağlanmakta ve ortak bilimsel araştırmalar gerçekleştirilmektedir.

Kanıtlar:

[1-OD3]. Coğrafya bölümünün misyon ve vizyonu <https://cb.firat.edu.tr/page/3885>

[2-OD3]. [Öğrenci memnuniyet anketi](#)

A.2.2.Stratejik amaç ve hedefler

Birimde performans yönetim mekanizmaları bütünsel bir yaklaşımla ele alınmaktadır. Bu mekanizmalar Birimin stratejik amaçları doğrultusunda sürekli iyileşmesine ve geleceğe hazırlanmasına yardımcı olur. Bilişim sistemleriyle desteklenerek performans yönetiminin doğru ve güvenilir olması sağlanmaktadır. Birimin stratejik bakış açısını yansıtan performans yönetimi süreç odaklı ve paydaş katılımıyla sürdürülmektedir. Tüm temel etkinlikleri kapsayan Birimsal (genel, anahtar, uzaktan eğitim vb.) performans göstergeleri tanımlanmış ve paylaşılmıştır. Performans göstergelerinin iç kalite güvencesi sistemi ile nasıl ilişkilendirildiği tanımlanmış ve yazılıdır. Kararlara yansımaları örnekleri mevcuttur. Yıllar içinde nasıl değiştiği takip edilmektedir, bu izlemenin sonuçları yazılıdır ve gerektiği şekilde kullanıldığına dair kanıtlar mevcuttur.

1	2	3	4	5
Birimde performans yönetimi bulunmamaktadır	Birimde performans göstergeleri ve performans yönetimi mekanizmaları tanımlanmıştır.	Birimin geneline yayılmış performans yönetimi uygulamaları bulunmaktadır	Birimde performans göstergelerinin işlerliği ve performans yönetimi mekanizmaları izlenmekte ve izlem sonuçlarına göre iyileştirmeler gerçekleştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Performans yönetim prosedürlerine dair belgeler
- Performans göstergeleri ve anahtar performans göstergeleri
- Performans yönetimi sürecinin nasıl işlediğini gösteren kanıtlar
- Performans programı raporu
- Performans yönetimi mekanizmalarının izlendiğine ve iyileştirildiğine dair kanıtlar
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra Birimin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Fırat Üniversitesi Coğrafya Bölümü, akademik başarıyı artırmak, eğitim-öğretim süreçlerini iyileştirmek ve topluma katkısı en üst düzeye çıkarmak amacıyla bütüncül bir performans yönetim sistemi uygulamaktadır. Bu sistem, Birimin stratejik amaçları doğrultusunda sürekli iyileşmesine ve geleceğe hazırlanmasına yardımcı olacak şekilde tasarlanmıştır.

Akademik personelin ders yükü, araştırma faaliyetleri ve yayın performansı belirlenen kriterlere göre izlenmekte ve değerlendirilmektedir. Öğrenci başarısını ölçmek amacıyla anketler, geri bildirim formları ve başarı analizleri düzenli olarak yapılmakta, akademik ve idari personelin yıllık performans değerlendirme raporları ise bölümün stratejik planına uygun olarak oluşturulmaktadır [1_OD3].

Akademik ve yönetsel başarıyı ölçmek için performans göstergeleri arasında eğitim performansı, araştırma ve yayın faaliyetleri, toplumsal katkı çalışmaları, uluslararası işbirlikleri ve bölüm içi yönetim süreçleri bulunmaktadır. Bu kapsamda öğrenci başarı oranları, mezunların istihdam durumu, akademik yayın sayıları, atıf oranları, yerel yönetimlerle yürütülen projeler ve Erasmus gibi uluslararası programlara katılım oranı gibi anahtar performans göstergeleri değerlendirilmektedir.

Performans yönetimi sürecine dair kanıtlar arasında öğrenci geri bildirimleri, akademik faaliyet raporları ve kalite yönetim sistemi ile entegre denetimler yer almaktadır. Derslerin ve öğretim üyelerinin etkinliği dönemlik

anketlerle değerlendirilmekte, akademik yıl sonunda öğretim üyelerinin bilimsel çalışmaları, projeleri ve ders içerikleri analiz edilerek ilgili birimlere raporlanmaktadır [2_OD3].

Kanıtlar:

[1-OD3]. Anket Sistemi <https://kalitekoord.firat.edu.tr/page/11965>

[2-OD3]. İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Birim Faaliyet Raporları <https://isbf.firat.edu.tr/page/25288>

A.3.Yönetim Sistemleri

Birim, stratejik hedeflerine ulaşmayı nitelik ve nicelik olarak güvence altına almak amacıyla mali, beşerî ve bilgi kaynakları ile süreçlerini yönetmek üzere bir sisteme sahip olmalıdır.

****Not: Yönetim sistemleri(A.3.1) ölçütü Dijital Dönüşüm ve Yazılım Ofisi Koordinatörlüğü tarafından doldurulacaktır.**

A.3.1.Yönetim Sistemleri

Birimin önemli etkinlikleri ve süreçlerine ilişkin veriler toplanmakta, analiz edilmekte, raporlanmakta ve stratejik yönetim için kullanılmaktadır. Akademik ve idari birimlerin kullandıkları Bilgi Yönetim Sistemi entegredir ve kalite yönetim süreçlerini beslemektedir. Bilgi Yönetim Sistemi güvenliği, gizliliği ve güvenilirliği sağlanmıştır.

1	2	3	4	5
Birimde bilgi yönetim sistemi bulunmamaktadır.	Birimde Birimsal bilginin edinimi, saklanması, kullanılması, işlenmesi ve değerlendirilmesine destek olacak bilgi yönetim sistemleri oluşturulmuştur.	Birim genelinde temel süreçleri (eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme, toplumsal katkı, kalite güvencesi) destekleyen entegre bilgi yönetim sistemi işletilmektedir.	Birimde entegre bilgi yönetim sistemi izlenmekte ve iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılabacaklar:

- Bilgi Yönetim Sistemi ve bu sistemin fonksiyonlarına ilişkin kanıtlar
- Kişisel Verilerin İşlenmesine yönelik süreçler ve uygulamalar
- Bilgi Yönetim Sistemi'nin izlenmesi ve iyileştirilmesine ilişkin kanıtlar
- Bilgi güvenliğini ve güvenilirliğini sağlamaya yönelik süreçler ve uygulamalar
- Siber tehditlere yönelik risk, sızma testleri ve bağlı iyileştirmeler
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra Birimin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Coğrafya Bölümünde verilerin toplanması, saklanması, analiz edilmesi ve paylaşılmasını sağlayan sistemlerdir. Bölümün, paydaşlarının bilgilendirme, karar alma ve iyileştirme süreçlerine katılımını sağlama biçim, ortam ve mekanizmaları: <https://cb.firat.edu.tr/> adres aracılığıyla ve sosyal medya hesapları ile bilgilendirme, süreç katılımı ve iletişim sağlanmaktadır. Aynı zamanda UBYS, bölüm web sayfası (<https://cb.firat.edu.tr/>), UZEM üzerinden duyurularla ilgili iç paydaşlara bilgilendirme yapılmıştır. İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi personel ve öğrencilerin bilgilendirilmesine yönelik “Bilgi Sistemleri Envanteri” mevcut durumda kullanılmaktadır ve detaylı bilgi İSBF Dekanlık web sitesinde bulunmaktadır.[1_OD4].

Fırat Üniversitesi Coğrafya Bölümünde, kişisel verilerin işlenmesine yönelik süreçler ve uygulamalar, Üniversitenin genel politikaları ve ilgili birimlerin belirlediği etik ilkeler çerçevesinde yürütülmektedir. Fırat Üniversitesi'ne bağlı dergilerde, araştırma ve yayın süreçlerinde kişisel verilerin korunmasına büyük önem verilmektedir. 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında “Veri Sorumlusu” sıfatıyla; kişisel verilen toplanması, toplanan verilen paylaşılıp paylaşılamayacağı, ne kadar süreyle saklanacağı, veri sahiplerinin hakları vb. gibi veri sorumlusunun sorumluluğunu mevzuat hükümleri çerçevesinde uygulanmaktadır [2_OD4]. Bilgi yönetim sistemine dair süreçler Üniversite/Fakülte tarafından yürütülmektedir. Süreçlerin tamamı Fırat Üniversitesi Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir

[3_OD4]. Bilgi yönetim sistemine dair süreçler Üniversite/Fakülte tarafından yürütülmektedir. Süreçlerin tamamı Fırat Üniversitesi Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir [4_OD4]. Ayrıca siber güvenlik konusunda siber güvenlik protokolü imzalanmıştır [5_OD4].

Kanıtlar:

[1-OD4]. Fırat üniversitesi Coğrafya bölümü wep sayfası <https://cb.firat.edu.tr/>

[2-OD4]. Fırat üniversitesi KVKK metnine ulaşabilirsiniz. <https://lbys.firat.edu.tr/KVKKmetni.pdf>

[3-OD4]. Fırat üniversitesi bilgi işlem daire başkanlığı sitesinden ulaşılabilir. <https://bilgiislemdb.firat.edu.tr/>

[4-OD4]. Fırat üniversitesi bilgi işlem daire başkanlığı sitesinden faaliyetler sekmesinden ulaşılabilir. <https://bilgiislemdb.firat.edu.tr/page/7945>

[5-OD4]. Fırat üniversitesi bilgi işlem daire başkanlığı sitesinden haberler sekmesinden ulaşılabilir. <https://www.firat.edu.tr/tr/page/news/siber-vatan-programinin-protokolu-imzalandi-5302>

A.3.2. İnsan kaynakları yönetimi

İnsan kaynakları yönetimine ilişkin kurallar ve süreçler bulunmaktadır. Şeffaf şekilde yürütülen bu süreçler Birimde herkes tarafından bilinmektedir. Eğitim ve liyakat öncelikli kriter olup, yetkinliklerin artırılması temel hedeftir. Çalışan (akademik-idari) memnuniyet, şikayet ve önerilerini belirlemek ve izlemek amacıyla geliştirilmiş olan yöntem ve mekanizmalar uygulanmakta ve sonuçları değerlendirilerek iyileştirilmektedir.

1	2	3	4	5
Birimde insan kaynakları yönetimine ilişkin tanımlı süreçler bulunmamaktadır.	Birimde stratejik hedefleriyle uyumlu insan kaynakları yönetimine ilişkin tanımlı süreçler bulunmaktadır.	Birimin genelinde insan kaynakları yönetimi doğrultusunda uygulamalar tanımlı süreçlere uygun bir biçimde yürütülmektedir.	Birimde insan kaynakları yönetimi uygulamaları izlenmekte ve ilgili iç paydaşlarla değerlendirilerek iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- İnsan kaynakları politikası ve hedefleri ve bunlara ilişkin uygulamalar (Yetkinlik, işe alınma, hizmet içi eğitim, teşvik ve ödüllendirme vb.)
- Çalışan (akademik ve idari) memnuniyeti anketleri, uygulama sistematigi ve anket sonuçları
- İnsan kaynakları yönetimi uygulamalarına ilişkin izleme ve iyileştirme kanıtları
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra Birimin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Akademik Teşvik Bilgi Sistemi, öğretim elemanlarının teşvik başvurusu süreçlerini yönetmek ve üst komisyonca kabul edilen teşvik puanlarını öğrenmelerini sağlamak için geliştirilmiştir. Bu kapsamda ilk olarak, akademik birimlerimizde oluşturulan Ön İnceleme Komisyon Başkanlarının, kendi birimlerinde başvuru yapan öğretim elemanlarının teşvik başvurusu bilgilerini sisteme girmeleri gerekmektedir [1-OD3] Anket sistemi güz ve bahar dönemi olmak üzere yıl içerisinde iki defa değerlendirilmektedir. Değerlendirme sonuçları genelden öze doğru bizimlere rapor olarak iletilmektedir. Anket sistemine katılmak tamamen gönüllülük ilkesine dayanmaktadır. Anket uygulaması yapılmakta ve sonuçlar değerlendirilmektedir [2_OD2].

Bu planlar, Üniversitenin yeni ihtiyaçları çerçevesinde, teknolojik yenilikler, insan kaynağındaki niteliksel gelişmeler ve ilgili yasal düzenlemeler ile hizmetin sürekli, etkin, verimli, kaliteli ve yeterli sayıda personel tarafından yürütülmesinin sağlanması hususları göz önüne alınarak hazırlanmaktadır. İnsan kaynaklarının yönetimi; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu, 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu başta olmak üzere Devlet Yükseköğretim Kurumlarında Öğretim Elemanı Norm Kadrolarının Belirlenmesine ve Kullanılmasına İlişkin Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine göre sağlanmaktadır. Akademik kadroların yönetimi ve planlanması, Devlet Yükseköğretim Kurumlarında Öğretim Elemanı Norm Kadrolarının Belirlenmesine ve Kullanılmasına İlişkin Yönetmelik hükümleri esas alınmak suretiyle ilgili bölümlerin görüşleri ve Üniversite Yönetim Kurulu kararıyla belirlenmektedir [3_OD4].

Kanıtlar:

[1-OD3]. Fırat üniversitesi wep sayfasında akademik teşvik duyurusu ve kılavuzu yayımlanmıştır <https://www.firat.edu.tr/tr/page/announcement/akademik-tesvik-duyurusu-1568>

[2-OD2]. Memnuniyet anketi Coğrafya bölümü tarafından hazırlanma sürecindedir. <https://kalitekoord.firat.edu.tr/page/11965>

[3-OD4]. Kadro planlaması Fırat üniversitesi personel daire başkanlığı tarafından yapılmaktadır wep sitesinde kadro yönetmeliği bulunmaktadır. <https://personel.firat.edu.tr/tr/announcements-detail/21638>

A.3.3.Finansal yönetim

Temel gelir ve gider kalemleri tanımlanmıştır ve yıllar içinde izlenmektedir. Toplam Cari Bütçe (gelir) = Devlet eğitim katkısı (merkezi bütçeden gelen ve araştırma-geliştirme kategorisindeki faaliyetlere ait olmayan tüm gelirler) + öğrenci gelirleri (kaynağı öğrenci olan tüm gelirler: 1. ve 2. öğretim, tezsiz yüksek lisans, yaz okulu, hizmetler/harçlar, yemek-barınma ücreti vb.) + araştırma gelirleri (devletten merkezi bütçe içinde gelen + ulusal tahsis -yarışmasız projeler-) + ulusal yarışmacı araştırma destekleri + uluslararası araştırma destekleri [özel hesap, döner sermaye, vakıftan gelen veya başkaca muhasebeleştirilen] + toplumsal katkı gelirleri (tup, dişçilik vb.) fakültelerin sağlık hizmeti geliri [döner sermaye veya başkaca muhasebeleştirilen] + mühendislik, mimarlık vb fakültelerinin bilgi ve teknoloji transferi/projeler/uygulamalar geliri [döner sermaye veya başkaca muhasebeleştirilen] + erişkin eğitimi/yaşam boyu eğitim gelirleri + kira gelirleri + laboratuvar/deney/ölçüm vb gelirler [özel hesap, döner sermaye, vakıftan gelen veya başkaca muhasebeleştirilen] + bağışlar (devlet dışı, şartlı veya şartsız olarak üniversiteye aktarılan kaynak) ayrıntısında izlenmektedir ve Birim profiliyle ilişkilendirilmektedir.

1	2	3	4	5
Birimde finansal kaynakların yönetimine ilişkin tanımlı süreçler bulunmamaktadır.	Birimde finansal kaynakların yönetimine ilişkin olarak stratejik hedefler ile uyumlu tanımlı süreçler bulunmaktadır.	Birimin genelinde finansal kaynakların yönetime ilişkin uygulamalar tanımlı süreçlere uygun biçimde yürütülmektedir.	Birimde finansal kaynakların yönetim süreçleri izlenmekte ve iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Finansal kaynakların yönetimine ilişkin tanımlı süreçler ve uygulamalar (Kaynak dağılımı, kaynakların etkin ve verimli kullanılması, kaynak çeşitliliği)
- Finansal kaynakların planlama, kullanım ve izleme uygulamalarının Birimin stratejik planı ile uyumunu gösteren belgeler
- Finansal kaynakların yönetimi süreçlerine ilişkin izleme raporları ve analizleri ve iyileştirme kanıtları
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra Birimin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Finansal Yönetim; Genel Sekreterlik, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı, Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün yönetiminde uygulanmak ve yönetilmektedir. Fırat Üniversitesi, finansal yönetim sistemini stratejik planı ve kalite süreçleri ile uyumlu bir şekilde geliştirmektedir. Bu sistem, Üniversitenin mali kaynaklarının etkin ve verimli bir şekilde yönetilmesini ve paydaşlara erişimini sağlamayı amaçlamaktadır. Üniversitenin mali sistemleri 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve diğer ilgili mevzuat kapsamında yapılandırılmış ve ilgili süreçler tanımlanmıştır.

Üniversitenin bütçesi, stratejik plan ve performans raporları doğrultusunda Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından hazırlanmakta ve her yıl Senato tarafından onaylanmaktadır. Bütçe kalemleri Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile belirlenmiş olup gelir ve giderler detaylı olarak takip edilmektedir. Üniversitenin bütçesi hazine yardımı ve öz gelir kaynaklarından oluşmaktadır. Öz gelirleri artırmak ve finansal kaynakları daha güçlü duruma getirmek için 2023-2027 Stratejik Planında çeşitli eylemler planlanmıştır. Finansal kaynakların etkin ve verimli kullanılmasına yönelik izleme çalışmaları yapılmakta ve her yıl Mali Yıl Kurumsal Değerlendirme Raporu ve Mali Yılı Faaliyet Raporu kamuoyu ile paylaşılmaktadır [1_OD4]. Bölümümüzde döner sermaye uygulaması bulunmamakta olup bütün mali işler dekanlık tarafından yürütülmektedir.

Kanıtlar:

[1-OD4]. İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı. <https://imdb.firat.edu.tr/tr/page/7957>

A.3.4. Süreç yönetimi

Tüm etkinliklere ait süreçler ve alt süreçler (uzaktan eğitim dahil) tanımlıdır. Süreçlerdeki sorumlular, iş akışı, yönetim, sahiplenme yazılıdır ve Birimce içselleştirilmiştir. Süreç yönetiminin başarılı olduğunun kanıtları vardır. Sürekli süreç iyileştirme döngüsü kurulmuştur.

1	2	3	4	5
Birimde eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme, toplumsal katkı ve yönetim sistemine ilişkin süreçler tanımlanmamıştır.	Birimde eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme, toplumsal katkı ve yönetim sistemi süreç ve alt süreçleri tanımlanmıştır.	Birimin genelinde tanımlı süreçler yönetilmektedir.	Birimde süreç yönetimi mekanizmaları izlenmekte ve ilgili paydaşlarla değerlendirilerek iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Süreç yönetim modeli ve/veya Süreç Yönetimi El Kitabı
- Süreç Kılavuzları ve Süreç Sorumluları Eğitim Belgeleri
- Süreç yönetimi uygulamaları (Uzaktan eğitim dahil)
- Paydaş katılımına ilişkin kanıtlar
- Süreç yönetim mekanizmalarının izlenmesi ve iyileştirilmesine ilişkin kanıtlar
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra Birimin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Bölümümüzde süreç yönetimine ilişkin planlama faaliyetleri, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi'nin 2019-2023 Dönemi Strateji Planı'nda belirlenen hedef ve stratejilere dayalı olarak gerçekleştirilmektedir [1_OD3]. Program kapsamında yönetim, eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme ve toplumsal katkı süreçlerine ilişkin alt süreçler tanımlanmış ve bu süreçlerin performans göstergeleri aracılığıyla izlenmesi ve değerlendirilmesi sağlanmıştır. Eğitim, araştırma-geliştirme ve toplumsal katkı süreçlerine yönelik ürün ve hizmetler, Fakültenin stratejik planında ayrıntılı bir şekilde yer almaktadır.

Ayrıca, stratejik planın ilgili ekinde, programın eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme ve toplumsal katkı hedeflerine yönelik amaçlar, sorumluluklar, işbirliği yapılacak programlar, performans göstergeleri, riskler, stratejiler, maliyet tahminleri ve ihtiyaçlar gibi unsurlar detaylı olarak açıklanmaktadır. Bu süreçlere ilişkin paydaş-ürün/hizmet matrisleri de stratejik plan kapsamında sunulmuştur [2_OD3].

Üniversitemizde yürütülen Kalite Yönetim Sistemi belgelendirme çalışmaları, Risk Analizleri, Stratejik Planlama Ekipleri ve Kalite Komisyonu'nun faaliyetleri doğrultusunda, Bölümümüzde oluşturulan alt çalışma gruplarında görev alan personelin sorumlulukları çalışanlara bildirilmiştir [3OD3].

Eğitim öğretim faaliyetlerinin devam ettirilmesine yönelik süreç yönetimi ilgili personellere tevdi edilerek belirlenmiştir. Süreç yönetimi bölüm başkanlığı tarafından takip edilmektedir [4-OD3].

Kanıtlar:

[1.OD3]. İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Strateji Planı

2023<https://isbf.firat.edu.tr/contentFiles/1735195149168.2019-2023%20Stratejik%20Plan.pdf>

[2.OD3]. <https://fen.firat.edu.tr/documentFiles/166868140428.Kalite%20El%20Kitab%C4%B1.pdf>

[3.OD3]. Fırat Üniversitesi Kalite El Kitabı

<https://kalitekoord.firat.edu.tr/contentFiles/1738660614914.F%C4%B1rat%20%C3%9Cniversitesi%20Kalite%20El%20Kitab%C4%B1.pdf>

[4.OD3]. Coğrafya Bölümü Görevlendirme Listesi

A.4.Paydaş Katılımı

Birim, iç ve dış paydaşlarının stratejik kararlara ve süreçlere katılımını sağlamak üzere geri bildirimlerini almak, yanıtlamak ve kararlarında kullanmak için gerekli sistemleri oluşturmalı ve yönetmelidir.

A.4.1.İç ve dış paydaş katılımı

İç ve dış paydaşların karar alma, yönetim ve iyileştirme süreçlerine katılım mekanizmaları tanımlanmıştır. Gerçekleşen katılımın etkinliği, Birimsallığı ve sürekliliği irdelenmektedir. Uygulama örnekleri, iç kalite güvencesi sisteminde özellikle öğrenci ve dış paydaş katılımı ve etkinliği mevcuttur. Sonuçlar değerlendirilmekte ve bağlı iyileştirmeler gerçekleştirilmektedir.

1	2	3	4	5
Birimin iç kalite güvencesi sistemine paydaş katılımını sağlayacak mekanizmalar bulunmamaktadır.	Birimde kalite güvencesi, eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme, toplumsal katkı, yönetim sistemi ve uluslararasılaşma süreçlerinin PUKÖ katmanlarına paydaş katılımını sağlamak için planlamalar bulunmaktadır.	Tüm süreçlerdeki PUKÖ katmanlarına paydaş katılımını sağlamak üzere Birimin geneline yayılmış mekanizmalar bulunmaktadır.	Paydaş katılım mekanizmalarının işleyişi izlenmekte ve bağlı iyileştirmeler gerçekleştirilmektedir.	Birimin iç kalite güvencesi sistemine paydaş katılımını sağlayacak mekanizmalar bulunmamaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Birimin süreçlerine özgü oluşturulmuş iç ve dış paydaş listesi ile paydaşların önceliklendirilmesine ilişkin kanıtlar
- Paydaş görüşlerinin alınması sürecinde kullanılan veri toplama araçları ve yöntemi (Anketler, odak grup toplantıları, çalıştaylar, bilgi yönetim sistemi vb.)
- Karar alma süreçlerinde paydaş katılımının sağlandığını gösteren belgeler
- Paydaş katılım mekanizmalarının işleyişine ilişkin izleme ve iyileştirme kanıtları
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra Birimin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Coğrafya Bölümünün çok sayıda farklı kurumsal paydaşı bulunmaktadır. Bu durum Coğrafya'nın bilimsel doğasıyla ilgilidir. Şehir coğrafyası, Yerleşme Coğrafyası, Afet Coğrafyası, Bitki Coğrafyası, Meteoroloji ve Klimatoloji gibi farklı alanda verilen dersler kapsamında özellikle kamu kurumlarıyla doğrudan veya dolaylı olarak etkileşim halinde olan bir çalışma sistemimiz mevcuttur. Nitekim öğretim elemanlarının kendi bilimsel çalışmaları kapsamında, derslerin uygulamaları ve teknik geziler kapsamında ayrıca öğrencilerin bitirme ödevi ve derslere ait uygulamaları gerçekleştirmek için İl Tarım Müdürlükleri, Meteoroloji İstasyonları, Devlet Su İşleri, Harita Genel Müdürlüğü, Belediyeler, Valilikler, Kaymakamlıklar ve diğer kuruluşlar ile iletişim ve işbirliği halindedir [1-OD4].

Kanıtlar:

[1-OD4]. [A-4.1.1 İç ve dış paydaş örneği.pdf](#)

A.4.2. Öğrenci geri bildirimleri

Öğrenci görüşü (ders, dersin öğretim elemanı, diploma programı, hizmet ve genel memnuniyet seviyesi, vb.) sistematik olarak ve çeşitli yollarla alınmakta, etkin kullanılmakta ve sonuçları paylaşılmaktadır. Kullanılan yöntemlerin geçerli ve güvenilir olması, verilerin tutarlı ve temsil eder olması sağlanmıştır. Öğrenci şikayetleri ve/veya önerileri için muhtelif kanallar vardır, öğrencilerce bilinir, bunların adil ve etkin çalıştığı denetlenmektedir.

1	2	3	4	5
Birimde öğrenci geri bildirimlerinin alınmasına yönelik mekanizmalar bulunmamaktadır.	Birimde öğretim süreçlerine ilişkin olarak öğrencilerin geri bildirimlerinin (ders, dersin öğretim elemanı, program, öğrenci iş yükü vb.) alınmasına	Programların genelinde öğrenci geri bildirimleri (her yarıyıl ya da her akademik yıl sonunda) alınmaktadır.	Tüm programlarda öğrenci geri bildirimlerinin alınmasına ilişkin uygulamalar izlenmekte ve öğrenci katılımına dayalı biçimde iyileştirilmektedir. Geri	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

	ilişkin ilke ve kurallar oluşturulmuştur.		bildirim sonuçları karar alma süreçlerine yansıtılmaktadır.	
Kanıt Sayılacaklar: • Öğrenci geri bildirim elde etmeye ilişkin ilke ve kurallar • Tanımlı öğrenci geri bildirim mekanizmalarının tür, yöntem ve çeşitliliğini gösteren kanıtlar (Uzaktan/karma eğitim dahil) • Öğrenci geri bildirimleri kapsamında gerçekleştirilen iyileştirmelere ilişkin uygulamalar • Öğrencilerin karar alma mekanizmalarına katılımı örnekleri • Öğrenci geri bildirim mekanizmasının izlenmesi ve iyileştirilmesine yönelik kanıtlar • Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra Birimin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar				
Microsoft Teams, Zoom, WhatsApp grupları ve e-mail yoluyla mesajlaşma sistemi kullanılmaktadır [1-OD3]. Öğrenci geri bildirimleri, istek, öneri ve şikâyetleri e-mail yoluyla ve öğrencilerin otomasyon sistemlerinden alınmaktadır [2-OD3]. Öğrenci geri bildirimleri kapsamında eğitim-öğretim faaliyetlerinin aksamaması ve yaşanan problemlerin giderilmesi açısından öğrencilerin danışmanlarına ve OBS e-mail aracılığıyla bölümüne ilettikleri görüş, öneri ve şikâyetler en kısa sürede çözülmektedir. Bölümümüzde yeni müfredat çalışmaları yürütülmekte olup eklenecek ve çıkarılacak dersler üzerine yapılan toplantılara öğrencilerin katılımı sağlanmış ve ders içerikleri tartışılmıştır. Alınan kararlarda öğrenci görüşleri göz önünde tutulmuş bu yönde düzenlemelere gidilmiştir.				
Kanıtlar: [1-OD3]. Öğrenci Bilgi Sistemi https://obs.firat.edu.tr/ [2-OD3]. Uzaktan Eğitim Bilgi Sistemi https://debsis.firat.edu.tr/				

A.4.3. Mezun ilişkileri yönetimi

Mezunların işe yerleşme, eğitime devam, gelir düzeyi, işveren/ mezun memnuniyeti gibi istihdam bilgileri sistematik ve kapsamlı olarak toplanmakta, değerlendirilmekte, Birim gelişme stratejilerinde kullanılmaktadır.

1	2	3	4	5
Birimde mezun izleme sistemi bulunmamaktadır.	Programların amaç ve hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığının irdelenmesi amacıyla bir mezun izleme sistemine ilişkin planlama bulunmaktadır.	Birimdeki programların genelinde mezun izleme sistemi uygulamaları vardır.	Mezun izleme sistemi uygulamaları izlenmekte ve ihtiyaçlar doğrultusunda programlarda güncellemeler yapılmaktadır.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Mezun izleme sisteminin özellikleri
- Mezunların sahip olduğu yeterlilikler ve programın amaç ve hedeflerine ulaşılmasına ilişkin memnuniyet düzeyi
- Mezun izleme sistemi kapsamında programlarda gerçekleştirilen güncelleme çalışmaları
- Mezun geri bildirimler
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; Birimin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Mezun izleme sisteminin özellikleri

Firat Üniversitesi'nden mezun olan tüm öğrencilerimizle daha etkili iletişime geçebilmek ve Üniversitemiz ile mezunlarımız arasında bir bağ oluşturmak adına "Mezun Bilgi Sistemi" oluşturulmuştur. Bu sayede mezunlarımızın hangi oranda istihdam edildiğini takip edebilmek hem de işverenler tarafından gerekli yeterliliğe sahip eleman talep edildiğinde mezunlarımızı yönderebilmek için önemlidir [1-OD4]. 2022 yılında Bölümümüzden mezun olmuş öğrencilerle zoom üzerinden tüm bölüm hocalarımızın da katılımıyla bir toplantı gerçekleştirilmiştir [2-OD3].

Kanıtlar:

[1-OD4]. Mezun Bilgi Sistemi <https://obs.firat.edu.tr/oibs/kariyer/login.aspx>

[2-OD3]. Bölüm Instagram Adresi [instagram.com/firatunicog](https://www.instagram.com/firatunicog)

****Not: Uluslararasılaşmaya ait 3 ölçüt sadece Dış İlişkiler Birim Koordinatörlüğü tarafından doldurulacaktır.**

A.5.Uluslararasılaşma

Birim, uluslararasılaşma stratejisi ve hedefleri doğrultusunda süreçlerini yönetmeli, organizasyonel yapılanmasını oluşturmali ve sonuçlarını periyodik olarak izleyerek değerlendirmelidir.

A.5.1. Uluslararasılaşma süreçlerinin yönetimi

Uluslararasılaşma süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı Birimsallaşmıştır. Birimin uluslararasılaşma politikası ile uyumludur. Yönetim ve organizasyonel yapının işleyişi ve etkinliği irdelenmektedir.

1	2	3	4	5
Birimin uluslararasılaşma süreçlerine ilişkin yönetsel ve organizasyonel yapılanması bulunmamaktadır.	Birimin uluslararasılaşma süreçlerinin yönetim ve organizasyonel yapısına ilişkin planlamalar bulunmaktadır.	Birimde uluslararasılaşma süreçlerinin yönetimine ilişkin organizasyonel yapılanma tamamlanmış olup; şeffaf, kapsayıcı ve katılımcı biçimde işlemektedir.	Uluslararasılaşma süreçlerinin yönetsel ve organizasyonel yapılanması izlenmekte ve iyileştirilmektedir.	Birimin uluslararasılaşma süreçlerine ilişkin yönetsel ve organizasyonel yapılanması bulunmamaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- *Uluslararasılaşma süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı*
- *Uluslararasılaşma süreçlerinin yönetimine ilişkin uygulama kanıtları*
- *Yönetim ve organizasyonel yapıya ilişkin izleme ve iyileştirme kanıtları*
- *Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra Birimin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar*

Fırat Üniversitesi Coğrafya Bölümü, uluslararasılaşma süreçlerini yönetirken Erasmus+, Mevlana ve Farabi gibi programlarla öğrenci ve akademisyen hareketliliğini desteklemektedir. Yurtdışı üniversitelerle işbirlikleri geliştirerek ortak projeler ve akademik etkinlikler düzenlenmektedir [1-OD4]. Bu süreçleri yönetmek için bölüm içinde bir koordinasyon ekibi oluşturulmuştur. Bölüm, uluslararasılaşma stratejilerini sürekli olarak değerlendirerek geliştirmekte, yabancı öğrenci ve akademisyenler için destek mekanizmaları oluşturmaktadır. Mezunların uluslararası alanda istihdam edilebilirliğini artırmak amacıyla projeler geliştirilmekte ve bölüm için özgün kalite değerlendirme sistemleri uygulanmaktadır. Ayrıca, Coğrafya alan gezileri ve arazi çalışmaları gibi uygulamalı eğitimler organize edilmekte, uluslararası öğrenciler için özel eğitim modülleri ve çok dilli ders materyalleri sunulmaktadır. Tüm bu faaliyetlerle bölüm, akademik kalitesini artırmayı ve uluslararası düzeyde tanınırlığını güçlendirmeyi amaçlamaktadır [2-OD4].

Kanıtlar:

[1-OD4]. Dış İlişkiler Birimi Koordinatörlüğü <https://disiliskilerkoord.firat.edu.tr/page/8645>

[2-OD4]. Fırat Üniversitesi Kalite Koordinatörlüğü Süreç Yönetimi <https://kalitekoord.firat.edu.tr/page/8889>

A.5.2. Uluslararasılaşma kaynakları

Uluslararasılaşmaya ayrılan kaynaklar (mali, fiziksel, insan gücü) belirlenmiş, paylaşılmış, Birimsallaşmıştır. Bu kaynaklar nicelik ve nitelik bağlamında izlenmekte ve değerlendirilmektedir.

1	2	3	4	5

Birimin uluslararasılaşma faaliyetlerini sürdürebilmesi için yeterli kaynak bulunmamaktadır.	Birimin uluslararasılaşma faaliyetlerini sürdürebilmek için uygun nitelik ve nicelikte fiziki, teknik ve mali kaynakların oluşturulmasına yönelik planları bulunmaktadır.	Birimin uluslararasılaşma kaynakları birimler arası denge gözetilerek yönetilmektedir.	Birimde uluslararasılaşma kaynaklarının dağılımı izlenmekte ve iyileştirilmektedir.	Birimin uluslararasılaşma faaliyetlerini sürdürebilmesi için yeterli kaynak bulunmamaktadır.
Kanıt Sayılacaklar: • Birimin uluslararasılaşma faaliyetlerini sürdürebilmesine yönelik kaynakların planlama kanıtları • Uluslararası çalışmalar için ayrılan kaynaklarının yönetimine ilişkin belgeler (Erasmus vb. bütçelerin kullanım oranı, AB proje bütçelerinin yönetimi ve ikili protokoller kapsamında gerçekleşen kaynakların yönetimine ilişkin belgeler gibi) • Uluslararasılaşma kaynakların dağılımının izlenmesi ve iyileştirilmesine ilişkin kanıtlar • Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra Birimin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar				
Birimin uluslararasılaşma faaliyetlerini sürdürebilmesine yönelik kaynakların planlaması Üniversitemiz Dış ilişkiler birimi koordinatörlüğü tarafından strateji belgesi hazırlanmış bu belge 2023-2027 yıllarını kapsayan uluslararasılaşma stratejilerini ortaya koymaktadır [1-OD4].				
Kanıtlar: [1-OD4]. Bir bakışta uluslararasılaşma strateji belgesi sunulmuştur. https://disiliskilerkoord.firat.edu.tr/contentFiles/1669720787581.2023-2027%20ULUSLARARASILAS%CC%A7MA%20STRATEJI%CC%87%20BELGESI%CC%87%20(1).pdf				

A.5.3. Uluslararasılaşma performansı

Uluslararasılaşma performansı izlenmektedir. İzleme mekanizma ve süreçleri yerleşiktir, sürdürülebilir, iyileştirme adımlarının kanıtları vardır.

1	2	3	4	5
Birimde uluslararasılaşma faaliyeti bulunmamaktadır.	Birimde uluslararasılaşma politikasıyla uyumlu faaliyetlere yönelik planlamalar bulunmaktadır.	Birimin geneline yayılmış uluslararasılaşma faaliyetleri bulunmaktadır.	Birimde uluslararasılaşma faaliyetleri izlenmekte ve iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Stratejik plan ve uluslararasılaşma politikasına ilişkin performans göstergeleri
- Uluslararasılaşma faaliyetleri (Uluslararası kapsamda düzenlediği toplantılar, katılım sağladığı programlar, protokoller kapsamında faaliyetler vb.)
- Uluslararasılaşma hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını izlemek üzere oluşturulan mekanizmalar
- Uluslararasılaşma süreçlerine ilişkin yıllık öz değerlendirme raporları ve iyileştirme çalışmaları
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra Birimin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Uluslararasılaşma performans hedefi hem Fırat Üniversitesi 2019-2023 Dönemi Stratejik Planı (Hedef 1.4); hem de İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi 2019-2023 Dönemi Stratejik Planında (Vizyon) hedef olarak ortaya konulmuştur [1.OD2]. Her iki planda da belirtildiği gibi Üniversitemizin uluslararasılaşma politikası doğrultusunda yurt dışındaki üniversite, enstitü, araştırma merkezi ve alana yönelik diğer kuruluşlarla öğrenci ve öğretim elemanı dolaşım ve bilimsel işbirliğinin artırılması için gerekli planlamaların yapılması gündeme alınmıştır. Programların uluslararasılaşma süreci hem öğretim elemanı hem de öğrenci dolaşım ve işbirliğini kapsayacak şekilde dört boyutuyla planlanmakta ve yürütülmektedir. [2.OD2]

2023 Birim Faaliyet Raporunda öğretim üyelerinin AB destekli projeler ve Erasmus ile uluslararasılaşma süreçlerinin desteklendiği faaliyetler bulunmaktadır [3.OD2]

Kanıtlar:

[1.OD2]- T.C. Fırat Üniversitesi Stratejik Plan 2019 - 2023 <https://www.firat.edu.tr/documents/2019-2023-firat-universitesi-stratejik-plani.pdf>

[2.OD2]- İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Stratejik Planı 2019-2023 <https://isbf.firat.edu.tr/contentFiles/1735195149966.2009-2013%20Stratejik%20Plan.pdf>

[3.OD2]- Birim Faaliyet Raporu <https://isbf.firat.edu.tr/contentFiles/1737034829887.2024-%20WEB-%20ITBF%20B%C4%B0R%C4%B0M%20FAAL%C4%B0YET%20RAPORU.pdf>

B.1. Program Tasarımı, Değerlendirmesi ve Güncellenmesi

Birim, öğretim programlarını Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikleri Çerçevesi ile uyumlu; öğretim amaçlarına ve öğrenme çıktılarına uygun olarak tasarlamalı, öğrencilerin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verdiğinden emin olmak için periyodik olarak değerlendirmeli ve güncellemelidir.

B.1.1. Programların Tasarımı Ve Onayı

Programların amaçları ve öğrenme çıktıları (kazanımları) oluşturulmuş, TYÇ ile uyumu belirtilmiş, kamuoyuna ilan edilmiştir. Program yeterlilikleri belirlenirken Birimin misyon-vizyonu göz önünde bulundurulmuştur. Ders bilgi paketleri varsa ulusal çekirdek programı, varsa ölçütler (örneğin akreditasyon ölçütleri vb.) dikkate alınarak hazırlanmıştır. Kazanımların ifade şekli öngörülen bilişsel, duyuşsal ve devinimsel seviyeyi açıkça belirtmektedir. Program çıktılarının gerçekleştirilmesinin nasıl izleneceğine dair planlama yapılmıştır, özellikle birimin ortak (generic) çıktıların irdelenme yöntem ve süreci ayrıntılı belirtilmektedir. Öğrenme çıktılarının ve gerekli öğretim süreçlerinin yapılandırılmasında bölüm bazında ilke ve kurallar bulunmaktadır. Program düzeyinde yeterliliklerin hangi eylemlerle kazandırılacağı (yeterlilik-ders-öğretim yöntemi matrisleri) belirlenmiştir. Alan farklılıklarına göre yeterliliklerin hangi eğitim türlerinde (örgün, karma, uzaktan) kazandırılacağı tanımlıdır. Programların tasarımında, fiziksel ve teknolojik olanaklar dikkate alınmaktadır (erişim, sosyal mesafe vb.).

1	2	3	4	5
Birimde programların tasarımı ve onayına ilişkin süreçler tanımlanmamıştır.	Birimde programların tasarımı ve onayına ilişkin ilke, yöntem, TYÇ ile uyum ve paydaş katılımını içeren tanımlı süreçler bulunmaktadır.	Tanımlı süreçler doğrultusunda; Birimin genelinde, tasarımı ve onayı gerçekleşen programlar, programların amaç ve öğrenme çıktılarına uygun olarak yürütülmektedir.	Programların tasarımı ve onay süreçleri sistematik olarak izlenmekte ve ilgili paydaşlarla birlikte değerlendirilerek iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Tanımlı Süreçler (Program tasarımı ve onayı için kullanılan tanımlı süreçleri gösteren dokümanlar (eğitim politikasıyla uyumlu el kitabı, kılavuz, usul ve esaslar gibi belgeler).
- Yönetsel ve Organizasyonel Yapı (Program tasarımı ve onayı süreçlerinin nasıl yönetildiğini ve organize edildiğini gösteren kanıtlar (komisyonlar, süreç sorumluları, süreç akış şemaları gibi).
- TYÇ ile Uyum Kanıtları (Program amaç ve çıktılarının Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ) ile uyumlu olduğunu gösteren belgeler (örneğin, ders programları ve güncel ders izlenceleri).
- Uzaktan ve Karma Eğitim Uygulamaları (Bölümlerin uzaktan eğitim taleplerinin dikkate alındığını ve farklı uygulamaların geliştirildiğini belgeleyen kanıtlar.)
- Paydaş Katılımı (Program tasarım süreçlerine öğrenciler, mezunlar, işverenler gibi paydaşların katıldığını gösteren belgeler.)
- Sürecin İzlenmesi ve İyileştirilmesi (Program tasarım ve onay süreçlerinin izlendiğini ve bu süreçlere göre yapılan iyileştirmeleri belgeleyen kanıtlar.)
- Örgün Yaklaşım ve Uygulamalar (Programın standart uygulamalar dışında geliştirdiği, ihtiyaçlarına özgü yenilikçi yöntem ve uygulamalara dair belgeler.)

1. Tanımlı Süreçler

Tüm programların tasarımı ve onayına ilişkin tanımlı süreçler doğrultusunda planlama ve uygulama faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Konuyla ilgili kapsamlı bilgi 2025 Birim İç Değerlendirme Raporu içerisinde yer almaktadır [1-OD3].

2. Yönetsel ve Organizasyonel Yapı

Tüm programların tasarımı ve onayına ilişkin tanımlı süreçler doğrultusunda planlama ve uygulama faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda programlar 2023 yılı itibariyle güncellenerek yeniden tasarlanmış ve Üniversitemiz Eğitim Komisyonu ve Senatosunca onaylanarak 2023-2024 güz döneminden itibaren uygulamaya geçmiştir. Güncellenen müfredatlar yeni haliyle Üniversite bilgi sistemine tanımlanmıştır. Diğer taraftan bütüncül bir müfredat güncellemesi çalışması da 2024 yılı itibariyle başlatılmış ilgili paydaşlarla gerçekleştirilen toplantılarla büyük ölçüde tamamlanmıştır. Söz konusu bu güncellenmenin 2025-2026 öğretim yılından itibaren geçerli olması için çalışmalar sürdürülmektedir [2-OD3].

3. TYÇ ile Uyum

Programların amaçları ve öğrenme çıktıları (kazanımları) oluşturulmuş, TYÇ ile uyumu belirtilmiş, kamuoyuna ilan edilmiştir [3-OD3].

4. Uzaktan ve Karma Eğitim Uygulamaları

Bölümde öğretim faaliyetleri servis dersleri dışında yüz yüze ve devam zorunluluğu esasıyla yürütülmektedir. Bununla birlikte tüm derslere ait kaynakların paylaşılacağı öğrencilerin ders sorumluları ile doğrudan iletişime geçebilecekleri Uzaktan Eğitim servisi aktif olarak kullanılmaktadır [4-OD3].

5. Paydaş Katılımı

Programların eğitim amaçlarının belirlenmesinde ve eğitim programının (müfredatın) tasarımında iç ve dış paydaş katkılarına yer verilmiştir. Program güncelleme çalışmalarına katılımı sağlanan paydaşlar aşağıdadır:

Öğrenciler: İç paydaşların önemli bir ögesi olan öğrencilerin, program hakkındaki düşünceleri önemsenmektedir. 2024 yılı güz yarıyılında lisans ve lisansüstü öğrencilerin katılımıyla gerçekleştirilen müfredat güncelleme toplantısında talep ve öneriler değerlendirilmiştir.

Mezunlar: Farklı sektörlerde çalışan program mezunlarının gerek kendi deneyimleri gerekse de karşılaştıkları yeni mezunlara ilişkin gözlemlerini içeren geri bildirimleri dikkate alınmaktadır. Mezunlarla, Bitirme Ödevi danışmanları ile doğrudan veya mezuniyet sonrası bölüme ziyaretlerinde bölümle ilgili fikir ve düşünceleri alınmakta ve değerlendirilmektedir.

Öğretim Üyeleri: Eğitim Komisyonunun yaptığı fizibilite ve hazırlık çalışmaları sonrası programın gözden geçirilmesinde iç ve dış paydaşlardan gelen geri bildirimler ile öğretim üyelerinin görüş ve düşünceleri bir arada değerlendirilmektedir. Öğretim üyelerinin önerileri ve eleştirileri, programın gözden geçirilmesi sürecinde gözetilmektedir. Bu süreçte Öğretim üyelerinden oluşan Lisans/Lisansüstü Eğitim Komisyonu, Bölüm (Program) Başkanlığı ile birlikte ön çalışmaları yürütmekte, hazırlanan çalışmalar geniş katılımlı Bölüm (Program)/Anabilim Dalı Kurullarında tartışılmakta ve kurulda oluşan görüşler doğrultusunda şekillendirilmektedir. Kurum kültürünü oluşturan farklı çalışma alanlarında uzmanlaşmış öğretim üyeleri, iç-dış paydaşlarla sürekli iletişim halindedir.

Bu süreçte mesleğin güncel dinamikleri doğrultusunda 2025 yılı itibariyle yeni bir öğretim programı tasarlanmıştır. Program müfredatının belirlenmesinde kurum kültürünün oluşturulması da etkindir. Bu nedenle toplumun farklı kesimleri ile ortak çalışmalar üretilmektedir. Böylelikle toplumsal, bölgesel, ulusal ve uluslararası sosyal, kültürel yaşantıya etki etmektedir [5-OD3].

6. Sürecin İzlenmesi ve İyileştirilmesi

Mevcut öğretim programının uygulamalarından sonuçlar elde edilmektedir. Programda dönemlik olarak uygulanmakta olan öğrenci anketleri aracılığıyla programdaki derslere ilişkin değerlendirmeler anketler yoluyla yapılmaktadır. Anketlere katılımın notları görmek için bir zorunluluk olması nedeniyle öğrenciler anketleri genellikle önemsemekten doldurmakta ve bu nedenle objektif bulgulara ulaşamamaktadır. Bu nedenle anketlerin sonuçlarına bağlı olarak programın kontrolüne ve önlem alınmasına ilişkin faaliyetler tam anlamıyla gerçekleştirilememektedir [6-OD3].

Kanıtlar:

[1-OD3]. 2024 Birim İç Değerlendirme Raporu Programların Tasarımı ve Onayı Bölümü_s_36

[2-OD3]. Seçmeli Derslerin Sayılarının ve AKTS'lerinin Düzenlenmesi Resmi Yazıları

[3-OD3]. Coğrafya Bölümüm TYİÇ & Program Yeterlilikleri İlişkisi
obs.firat.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=28&curSunit=1470#

[4-OD3]. Uzaktan Eğitim Sistemi <https://debsis.firat.edu.tr/>

[5-OD3]. Toplantı Çağrı Yazıları ve Toplantı Fotoğrafları

[6-OD3]. Öğrenci, Akademik ve İdari Personel Memnuniyet Anketleri
<https://kalitekoord.firat.edu.tr/page/11965>

B.1.2. Programın Ders Dağılım Dengesi

Programın ders dağılımına ilişkin ilke, kural ve yöntemler tanımlıdır. Ders dağılımında öğretim elemanlarının uzmanlık alanları ve iş yükleri gözetilir ve ders dağılımı katılımcı bir şekilde belirlenir. Öğretim programı (müfredat) yapısı zorunlu-seçmeli ders, alan-alan dışı ders dengesini gözetmekte, kültürel derinlik ve farklı disiplinleri tanıma imkânı vermektedir. Ders sayısı ve haftalık ders saati öğrencinin akademik olmayan etkinliklere de zaman ayırabileceği şekilde düzenlenmiştir. Bu kapsamda geliştirilen ders bilgi paketlerinin amaca uygunluğu ve işlevliliği izlenmekte ve bağlı iyileştirmeler yapılmaktadır.

1	2	3	4	5
Ders dağılımına ilişkin, ilke ve yöntemler tanımlanmamıştır..	Ders dağılımına ilişkin olarak; öğretim elemanlarının uzmanlık alanına, alan/meslek bilgisi/genel kültür, zorunlu- seçmeli ders dengesine, kültürel derinlik kazanma, farklı disiplinleri tanıma imkânları gibi boyutlara yönelik ilke ve yöntemleri içeren tanımlı süreçler bulunmaktadır..	Ders dağılımı dengesine ilişkin tanımlı süreçlere uygun olarak Birim genelinde uygulamalar bulunmaktadır.	Programlarda ders dağılım dengesi izlenmekte ve iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- *Ders Dağılım İlkeleri ve Kanıtları (Ders dağılımına ilişkin belirlenmiş ilke ve yöntemlerin dokümanlarla desteklenmesi.)*
- *Ders Dağılım Dengesinin Gözetilmesi (İlan edilmiş ders bilgi paketlerinde ders dağılım dengesinin sağlandığını gösteren kanıtlar.)*
- *Kararlar ve Onay Belgeleri (Eğitim komisyonu kararları, kurul kararları gibi resmi süreçlere ilişkin dokümanlar.)*
- *Ders Dağılımının İzlenmesi ve İyileştirilmesi (Ders dağılım dengesinin izlenmesine ve buna yönelik yapılan iyileştirmeleri gösteren belgeler.)*
- *Özgün Yaklaşım ve Uygulamalar (Standart uygulamaların yanı sıra, Birimin ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirdiği özgün yöntem ve uygulamalara dair kanıtlar.)*

1. Ders Dağılım İlkeleri ve Ders Dağılım Dengesinin Gözetilmesi

Programın ders dağılımı, önceden belirlenmiş ilke, kural ve yöntemlere göre yapılmaktadır. Öğretim elemanlarının uzmanlık alanları ve iş yükleri dikkate alınarak, katılımcı bir süreçle dersler dağıtılmaktadır [1_OD4]. Müfredat, zorunlu ve seçmeli dersler ile alan içi ve alan dışı dersler arasında bir denge kurmaktadır [2_OD4]. Öğrencilerin akademik olmayan etkinliklere de zaman ayırabilmesi için ders sayısı ve haftalık ders saatleri buna göre ayarlanmıştır. Ders bilgi paketlerinin amaca uygunluğu ve işlevselliği düzenli olarak kontrol edilerek gerekli iyileştirmeler yapılmaktadır [3-OD3].

2. Ders Dağılımının İzlenmesi ve İyileştirilmesi

Her dönem, dersleri verecek öğretim elemanları belirlenirken, bu kişilerin uzmanlık alanları ve mevcut iş yükleri dikkate alınır. Görevlendirmelerde hem öğretim elemanlarının istekleri hem de programın ihtiyaçları göz önünde bulundurulur. Görevlendirme süreci, Bölüm (veya program) Akademik kurullarında şeffaf ve katılımcı bir ortamda sonuçlandırılır [3-OD3].

Kanıtlar:

[1-OD4]. [Katılımcı Süreç.pdf](#)

[2-OD4]. [Lisans Öğretim Planı.pdf](#)

[3-OD3]. [Ders Programı.pdf](#)

B.1.3. Ders Kazanımlarının Program Çıktıları ile Uyum

Derslerin öğrenme kazanımları (karma ve uzaktan eğitim de dahil) tanımlanmış ve program çıktıları ile ders kazanımları eşleştirmesi oluşturulmuş ve ilan edilmiştir. Kazanımların ifade şekli öngörülen bilişsel, duyuşsal ve devinimsel seviyeyi açıkça belirtmektedir. Ders öğrenme kazanımlarının gerçekleştiğinin nasıl izleneceğine dair planlama yapılmıştır, özellikle alana özgü olmayan (genel) kazanımların irdelenme yöntem ve süreci ayrıntılı belirtilmektedir.

1	2	3	4	5
Ders kazanımları program çıktıları ile eşleştirilmemiştir.	Ders kazanımlarının oluşturulması ve program çıktılarıyla uyumlu hale getirilmesine ilişkin ilke, yöntem ve sınıflamaları içeren tanımlı süreçler bulunmaktadır.	Ders kazanımları programların genelinde program çıktılarıyla uyumlandırılmıştır ve ders bilgi paketleri ile paylaşılmaktadır.	Ders kazanımlarının program çıktılarıyla uyumu izlenmekte ve iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- *Ders Kazanımları ve Program Çıktılarının Değerlendirme Süreçleri (Birimde ders kazanımlarının değerlendirilmesi, müfredat öğrenim hedeflerine ulaşılması ve bunların program çıktılarıyla uyumunun ölçülmesini sağlayan yönerge ve planlama belgeleri.)*
- *Program Çıktıları ve Ders Kazanımları İlişkilendirilmesi (Program çıktıları ile ders kazanımlarının nasıl ilişkilendirildiğini gösteren kanıtlar.)*
- *Program Dışından Alınan Dersler (Örgün veya uzaktan alınan derslerin program çıktılarıyla uyumunu belgeleyen kanıtlar.)*
- *Uyumun İzlenmesi ve İyileştirilmesi (Ders kazanımlarının program çıktılarıyla uyumunun izlenmesine ve iyileştirilmesine yönelik süreçleri ve uygulamaları belgeleyen dokümanlar.)*
- *Özgün Yaklaşım ve Uygulamalar (Standart uygulamaların yanı sıra, Birimin ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirdiği yenilikçi yöntem ve uygulamalara ilişkin kanıtlar.)*

1. Ders Kazanımları ve Program Çıktılarının Değerlendirme Süreçleri

Öğrencilerin her dersten neler öğreneceği ve hangi becerileri kazanacağı dönem başlarında bölümün web sayfasından ve uzaktan eğitim sayfasında her dersin sorumlusu tarafından ders izlenceleri üzerinden belirtilmektedir. Bu öğrenme kazanımları, programın genel hedefleriyle (program çıktıları) uyumlu hale getirilmiş ve tüm ilgililere duyurulmaktadır [1_OD4].

2. Program Çıktıları ve Ders Kazanımları İlişkilendirilmesi

Ders izlencelerinde her bir dersin kazanımları yer almakta ve bu kazanımların program çıktıları ile uyumu dersten sorumlu öğretim elemanı tarafından belirlenmektedir [2_OD4].

3. Program Dışından Alınan Dersler

Program dışından alınan Türk Dili, Yabancı Dil, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersleri uzaktan eğitim yoluyla verilmektedir. Bu derslerin program çıktılarıyla uyumu TYÇ’de tanımlanmıştır [3_OD4].

4. Uyumun İzlenmesi ve İyileştirilmesi

Ders kazanımlarının genel program çıktılarına olan katkısı öğretim yılı içerisinde gerçekleştirilen bölüm toplantılarında ve yılda bir defa gerçekleştirilen eğitim komisyonu toplantısında değerlendirilmektedir. Yapılan değerlendirmeler ile derslerin içeriği, kapsamı ölçme ve değerlendirme nitelikleri hususunda öğretim elemanlarına bilgi ve tavsiyeler verilmektedir [4_OD4].

Kanıtlar:

[1-OD4]. Uzaktan Eğitim Sistemi <https://debsis.firat.edu.tr/>

[2-OD4]. [Ders İzence Örneği.pdf](#)

[3-OD4]. Coğrafya Bölümüm TYYÇ & Program Yeterlilikleri İlişkisi
obs.firat.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=28&curSunit=1470#

[4-OD4]. [Toplantı](#)

B.1.4. Öğrenci İş Yüküne Dayalı Ders Tasarımı

Tüm derslerin AKTS değeri web sayfası üzerinden paylaşılmakta, öğrenci iş yükü takibi ile doğrulanmaktadır. Staj ve mesleğe ait uygulamalı öğrenme fırsatları mevcuttur ve yeterince öğrenci iş yükü ve kredi çerçevesinde değerlendirilmektedir. Gerçekleşen uygulamanın niteliği irdelenmektedir. Öğrenci iş yüküne dayalı tasarımda uzaktan eğitimle ortaya çıkan çeşitlilikler de göz önünde bulundurulmaktadır.

1	2	3	4	5
Dersler öğrenci iş yüküne dayalı olarak tasarlanmamıştır.	Öğrenci iş yükünün nasıl hesaplanacağına ilişkin staj, mesleki uygulama hareketlilik gibi boyutları içeren ilke ve yöntemlerin yer aldığı tanımlı süreçler* bulunmaktadır.	Dersler öğrenci iş yüküne uygun olarak tasarlanmış, ilan edilmiş ve uygulamaya konulmuştur.	Programlarda öğrenci iş yükü izlenmekte ve buna göre ders tasarımı güncellenmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılabacaklar:

- AKTS Ders Bilgi Paketleri (Uzaktan ve karma eğitim programları dahil olmak üzere, 2015 AKTS Kullanıcı Kılavuzu’ndaki anahtar prensiplere uygun ders bilgi paketleri.)
- Öğrenci İş Yükü Kredileri (Mesleki uygulamalar, değişim programları, staj ve projeler gibi faaliyetler için öğrenci iş yükü kredilerinin tanımlandığını gösteren kanıtlar.)
- Kredi Transferi ve Tanınma Süreçleri (İş yükü temelli kredilerin transferi ve tanınmasına ilişkin tanımlı süreçleri belgeleyen dokümanlar.)
- Öğrenci Katılımı (Programlarda öğrenci iş yükünün belirlenmesinde öğrenci katılımının sağlandığını gösteren belgeler ve kullanılan mekanizmalar.)
- Diploma Eki (Programların diploma eki uygulamalarına dair belgeler.)
- AKTS Takibi (Derslerin AKTS kredileri ve hesaplama tablolarının takibini gösteren kanıtlar.)
- AKTS Hesaplama ve Geribildirim (AKTS hesaplama tabloları, öğretim üyeleri ve öğrencilerle yapılan anketler gibi ek belgeler ile iş yükü temelli kredilerin geribildirimlere dayalı olarak güncellendiğini belgeleyen kanıtlar)
- Özgün Yaklaşım ve Uygulamalar (Standart uygulamaların yanı sıra, Birimin ihtiyaçlarına göre geliştirilmiş özgün yöntem ve uygulamalara ilişkin kanıtlar.)

1. AKTS Ders Bilgi Paketleri

Mezuniyet için gerekli AKTS'ye tamamlayabilmek için öğrencilerimiz mecburen seçmeli derslerden faydalanmak zorundadırlar. Öğrencilerin mezuniyet şartı olan toplam 240 AKTS'ye ulaşabilmek için her dönem 30 AKTS karşılığı ders almak zorundadırlar. 2. Sınıftan itibaren 30 AKTS'nin %70'i zorunlu dersler, % 30'da seçmeli derslerden alarak tamamlamaktadırlar [1_OD3].

2. Öğrenci İş Yükü Kredileri, AKTS Takibi, Hesaplama ve Geribildirim

Dersler, öğrenci iş yüküne dayalı olarak tasarlanmıştır. Dersler için belirlenen öğrenci iş yükleri, paydaşlarla (program ve ders bilgi paketleri aracılığıyla) paylaşılmakta ve eğitim-öğretimle ilgili tüm süreçlerde (öğrenci değişimi, önceki öğrenmelerin tanınması gibi) kullanılmaktadır. Derslerde öğrenci iş yükünün belirlenmesi öğretim elemanı ve eğitim komisyonu tarafından gerçekleştirilmektedir. Ancak yeni hazırlanan müfredatta öğrencilerin katılımıyla bu konuda güncelleme yapılacaktır.

AKTS ise öğrencilerin bir dersle ilgili tüm etkinlikler için harcamaları beklenen toplam zamana endekslenmiş kredidir. Genellikle 25/30 saatlik bir öğrenci yükü, 1 AKTS olarak kabul edilmektedir. Mezuniyet için gerekli toplam kredi 240 AKTS'dir. Öğrencilerin programı başarıyla tamamlayabilmeleri için programda yer alan zorunlu ve seçmeli derslerin tümünü (toplam 240 AKTS karşılığı) başarıyla tamamlamaları ve 4.00 üzerinden en az 2.0 ağırlıklı not ortalaması elde etmesi gerekir [2_OD2].

3. Kredi Transferi ve Tanınma Süreçleri

Yatay Geçişler; 24/4/2010 tarihli ve 27561 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan, Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre yapılır [3_OD3].

4. Diploma Eki

Diploma Eki, diploma ile birlikte verilir ve formatı Avrupa Komisyonu, Avrupa Konseyi ve UNESCO/CEPES tarafından geliştirilen bir modeli temel alır [4_OD3].

Kanıtlar:

[1-OD3]. [Yarıyılar Temelinde Ders Planı Coğrafya Bölümü.pdf](#)

[2-OD2]. Fırat Üniversitesi Avrupa Kredi Transfer Ve Biriktirme Sistemi (Aks) Uygulama Yönergesi <https://www.firat.edu.tr/documents/1715603625.pdf>

[3-OD3]. Yatay Geçiş Yöntemliği <https://www.firat.edu.tr/documents/1695379863.pdf>

[4-OD3]. Fırat Üniversitesi Diploma, Sertifika Ve Başarı Belgeleri Yönergesi, Öğrenci El Kitabı.pdf

B.1.5. Programların İzlenmesi Ve Güncellenmesi

Her program ve ders için (örgün, uzaktan, karma, açıktan) program amaçlarının ve öğrenme çıktılarının izlenmesi planlandığı şekilde gerçekleştirilmektedir. Bu sürecin isleyişi ve sonuçları paydaşlarla birlikte değerlendirilmektedir. Eğitim ve öğretim ile ilgili istatistikî göstergeler (her yarıyıl açılan dersler, öğrenci sayıları, başarı durumları, geri besleme sonuçları, ders çeşitliliği, lab uygulama, lisans/lisansüstü dengeleri, ilişki kesme sayıları/nedenleri.vb.) periyodik ve sistematik şekilde izlenmekte, tartışılmakta, değerlendirilmekte, karşılaştırılmakta ve kaliteli eğitim yönündeki gelişim sürdürülmektedir. Program akreditasyonu planlaması, teşviki ve uygulaması vardır; Birimin akreditasyon stratejisi belirtilmiş ve sonuçları tartışılmıştır. Akreditasyonun getirileri, iç kalite güvence sistemine katkısı değerlendirilmektedir.

1	2	3	4	5
Program çıktılarının izlenmesine ve güncellenmesine ilişkin mekanizma bulunmamaktadır.	Program çıktılarının izlenmesine ve güncellenmesine ilişkin periyot, ilke, kural ve göstergeler oluşturulmuştur.	Programların genelinde program çıktılarının izlenmesine ve güncellenmesine ilişkin mekanizmalar işletilmektedir.	Program çıktıları bu mekanizmalar ile izlenmekte ve ilgili paydaşların görüşleri de alınarak güncellenmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- İzleme ve Güncelleme Süreçleri(Programların yıllık ve program süresinin sonunda izlenmesine ve güncellenmesine ilişkin ilke, kural, gösterge, plan ve uygulamalar.)
- Mekanizmalar(Birimin misyon, vizyon ve hedefleri doğrultusunda programlarını güncellemek için kurduğu mekanizmalar.)
- Yıllık Öz Değerlendirme Raporları (Programların yıllık öz değerlendirme raporları, özellikle program çıktıları açısından yapılan değerlendirmeler.)
- İzleme Sistemleri(Program çıktılarına ulaşıp ulaşılmadığını izleyen bilgi yönetim sistemi gibi süreçler.)
- İyileştirme Çalışmaları (Programların yıllık ve program süresi bazında yapılan izleme sonuçlarına dayanarak gerçekleştirilen iyileştirmeler.)
- Paydaş Bilgilendirme(Yapılan iyileştirme ve değişiklikler konusunda paydaşların bilgilendirildiği uygulamalar.)
- Geri Bildirimler (Programın amaçlarına ulaşp ulaşmadığına dair öğrenci, mezun ve işveren gibi paydaşlardan alınan geri bildirimler.)

- *Sürdürülebilir Öğretim Modelleri(Doğal afetler gibi olağan dışı durumlara karşı programların yürütülmesi için geliştirilen sürdürülebilir öğretim modellerine dair kanıtlar.)*
- *Özgün Yaklaşım ve Uygulamalar (Standart uygulamalar dışında, Birimin ihtiyaçlarına göre geliştirdiği özgün yöntem ve uygulamalara ilişkin belgeler.)*

1. İzleme ve Güncelleme Süreçleri

Her program ve ders için (örgün, uzaktan, karma, açıktan) program amaçlarının ve öğrenme çıktılarının izlenmesi planlandığı şekilde gerçekleştirilmektedir. Programımızda misyon ve hedeflere uygun olarak sürekli izleme ve değerlendirmeler yapılmaktadır. Ancak büyük değişiklikler öğrencileri mağdur etmeyecek mevcut düzeni olumsuz etkilemeyecek şekilde kademeli olarak gerçekleştirilmektedir [1_OD3].

2. Yıllık Öz Değerlendirme Raporları

Her yıl oluşturulan öz değerlendirme raporları ile mevcut güçlü, zayıf yönler analiz edilerek bölüm ekip üyeleri ile paylaşılmaktadır. Bu rapor ile bölümün performansı değerlendirilmekte ve bundan hareketle ne tür tedbirler alınacağı tartışılarak öneriler geliştirilmektedir [1_OD3].

3. İzleme Sistemleri

Eğitim ve öğretimle ilgili istatistiki göstergeler (her yarıyıl açılan dersler, öğrenci sayıları, başarı oranları, geri bildirim sonuçları, ders çeşitliliği, laboratuvar uygulamaları, lisans/lisansüstü dengeleri, ilişik kesme sayıları ve nedenleri gibi) düzenli ve sistematik olarak izlenmekte, tartışılmakta, değerlendirilmekte ve karşılaştırılmaktadır [2_OD3].

4. İyileştirme Çalışmaları

2024 yılında alınan programın akreditasyonunun devam etmesi için gerekli planlama, teşvik edici faaliyetler ve uygulama adımları sistematik olarak yürütülmektedir. Birimin bu konudaki stratejisi net bir şekilde tanımlanmış akreditasyonun programa sağlayacağı getiriler ile kurumun iç kalite güvence sistemine yapacağı katkılar kabul edilmiştir [1_OD3].

5. Paydaş Bilgilendirme

Bölüm bazında yılda en az bir defa paydaşlarla toplantı gerçekleştirilmektedir. Toplantılar paydaşların programdan ve öğrencilerden beklentilerini, bölümün iyileştirme süreçlerine ilişkin bilgilendirmeleri ve olası değişiklikler için önerileri konu almaktadır [3_OD3].

6. Geri Bildirimler

Programın amaçlarına ulaşip ulaşmadığına dair öğrenci, mezun ve işveren gibi paydaşlardan geri bildirimler alınmaktadır. Bu bildirimlerin bir bölümü paydaşlarla gerçekleştirilen toplantı, ders, konferans gibi formal süreçlerden elde edilirken bir bölümü ise lisansüstü eğitimleri ve kurum ziyaretleri gibi süreçlerde gerçekleşen şifahi/informal yöntemlerle elde edilmektedir [3_OD3].

7. Sürdürülebilir Öğretim Modelleri

Bölümümüz ilimiz ve bölgede gerçekleşen depremlerle, pandemi sürecinde birkaç defa uzaktan eğitim yoluyla eğitim-öğretime devam etmiştir. Bu kapsamda uzaktan eğitim yoluyla sürdürülebilir öğretim süreçleri konusunda tecrübeli ve yeterli donanıma sahiptir. Halihazırda özellikler lisansüstü aşamada yaşanan çeşitli problemlerde uzaktan eğitim önemli bir destekleyici mekanizma olarak işlevini sürdürmektedir. Deprem ve pandemi ile başlayan uzaktan eğitim yöntemi artık tüm derslerin her dönem tanımlandığı, ders notlarının ve içeriklerinin paylaşıldığı, öğrencilerle hızlı ve doğrudan iletişimin sağlandığı dolayısıyla geri bildirim mekanizmasının aktif olarak sürdürüldüğü bir platform olarak devam etmektedir [4_OD3].

Kanıtlar:

[1-OD3]. İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi 2023 Yılı Birim Faaliyet Raporu, [Microsoft Word - İnsani ve Sosyal Bilimler Fakültesi Birim Faaliyet Raporu-2023.docx](#)

[2-OD3]. İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Birim Faaliyet Raporları, [Faaliyet Raporları | Fırat Üniversitesi](#)

[3-OD3]. Paydaş Toplantısı Fotoğrafı.pdf

[4-OD3]. Uzaktan Eğitim Sistemi <https://debsis.firat.edu.tr/>

B.1.6. Eğitim ve Öğretim Süreçlerinin Yönetimi

Birim, eğitim ve öğretim süreçlerini bütüncül olarak yönetmek üzere; organizasyonel yapılanma (üniversite eğitim ve öğretim komisyonu, öğrenme ve öğretme merkezi, vb.), bilgi yönetim sistemi ve uzman insan kaynağına sahiptir. Eğitim ve öğretim süreçleri üst yönetimin koordinasyonunda yürütülmekte olup; bu süreçlere ilişkin görev ve sorumluluklar tanımlanmıştır.

Eğitim ve öğretim programlarının tasarlanması, yürütülmesi, değerlendirilmesi ve güncellenmesi faaliyetlerine ilişkin Birim genelinde ilke, esaslar ile takvim belirlidir.

Programlarda öğrenme kazanımı, öğretim programı (müfredat), eğitim hizmetinin verilme biçimi (örgün, uzaktan, karma, açıktan), öğretim yöntemi ve ölçme-değerlendirme uyumu ve tüm bu süreçlerin koordinasyonu üst yönetim tarafından takip edilmektedir.

1	2	3	4	5
Birimde eğitim ve öğretim süreçlerini bütüncül olarak yönetmek üzere bir sistem bulunmamaktadır.	Birimde eğitim ve öğretim süreçlerini bütüncül olarak yönetmek üzere sistem, ilke ve kurallar bulunmaktadır.	Birimin genelinde eğitim ve öğretim süreçleri belirlenmiş ilke ve kurallara uygun yönetilmektedir.	Birimde eğitim ve öğretim yönetim sistemine ilişkin uygulamalar izlenmekte ve izlem sonuçlarına göre iyileştirme yapılmaktadır.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- *Organizasyonel Yapı ve İş Akış Şemaları(Eğitim ve öğretim süreçlerinin yönetimine ilişkin organizasyonel yapılanma ve iş akış şemalarını gösteren kanıtlar.)*
- *İlke, Kurallar ve Takvim(Eğitim, öğretim, ölçme ve değerlendirme süreçlerinin yönetimine ilişkin ilke, kurallar ve akademik takvim.)*
- *Bilgi Yönetim Sistemi(Eğitim ve öğretim süreçlerinin yönetiminde kullanılan bilgi yönetim sistemi ve uygulamaları.)*
- *İzleme ve İyileştirme Kanıtları(Eğitim ve öğretim süreçlerinin izlenmesi ve iyileştirilmesine ilişkin belgeler ve uygulamalar.)*
- *Değerlendirme ve Geri Bildirim Raporları(İzleme çalışmalarına dair değerlendirme raporları, geri bildirim analiz raporları ve bu analizlere dayanarak yapılan iyileştirmeleri belgeleyen dokümanlar.)*
- *Özgün Yaklaşım ve Uygulamalar(Standart uygulamaların yanı sıra, Birimin ihtiyaçlarına göre geliştirdiği özgün yöntem ve uygulamalara ilişkin kanıtlar.)*

1. Organizasyonel Yapı ve İş Akış Şemaları

Program, eğitim ve öğretim faaliyetlerinin tamamını etkin bir şekilde yönetebilmek için iyi tanımlanmış bir organizasyon yapısına sahiptir (Üniversite Eğitim ve Öğretim Komisyonu, Öğrenme ve Öğretme Merkezi gibi birimler dahil). Bu süreçler, üst yönetimin koordinasyonunda yürütülür ve bu süreçlere ilişkin görev ve sorumluluklar net bir şekilde belirlenmiştir; ayrıca, program bu süreçleri desteklemek için gelişmiş bir bilgi yönetim sistemi ve alanında uzman kişilerden oluşan bir kadroya sahiptir [1_OD3].

2. İlke, Kurallar ve Takvim

Bölümümüz, Üniversite genelinde, eğitim ve öğretim programlarının nasıl tasarlanacağı, uygulanacağı, değerlendirileceği ve güncelleneceği konusunda ilke ve esaslara göre işlerini sürdürmektedir. Söz konusu faaliyetler için bir zaman çizelgesi oluşturulmuştur. Bu iş takvimi tüm bölümleri bağlayıcı nitelikte ve yalnızca Senato tarafından değiştirilebilmektedir [2_OD3].

3. Bilgi Yönetim Sistemi

Bölümümüzde Öğrenci İşleri Otomasyonu, Uzaktan Eğitim Otomasyonu ve Elektronik Belge Yönetim Sistemi ile etkin ve hızlı bir bilgi yönetim sistemi bulunmaktadır [3_OD3].

4. İzleme ve İyileştirme Kanıtları

Fakülte ve Üniversite Eğitim Komisyonu, programlardaki öğrenme kazanımlarının, öğretim programının (müfredatın), eğitim hizmetinin sunulma şeklinin (örgün, uzaktan, karma, açık öğretim), kullanılan öğretim yöntemlerinin ve ölçme-değerlendirme sistemlerinin birbiriyle uyumlu olmasını ve tüm bu süreçlerin koordineli bir şekilde yürütülmesini sağlar. İlgili birimler ayrıca, öğrencilerden ve diğer paydaşlardan (işverenler, mezunlar vb.) gelen geri bildirimleri dikkate alarak, ilgili birimlerin tüm programlarda gerekli iyileştirme ve düzenlemeleri yapmasını sağlar [4_OD3].

5. Değerlendirme ve Geri Bildirim Raporları

Üniversite genelinde her dönem gerçekleştirilen öğrenci anketlerinde derslerin işlenişi, yeterliliği ve memnuniyet düzeyleri Rektörlük tarafından online anketlerle takip edilmektedir [5_OD3].

Kanıtlar:

[1-OD3]. Bölüm Web Sayfası Koordinatörlükler ve Komisyonlar <https://cb.firat.edu.tr/>

[2-OD3]. Akademik Takvim https://www.firat.edu.tr/tr/document?file_category_id=66&menu_id=406

[3-OD3]. Öğrenci, Öğretim Üyesi, İdari Personel <https://obs.firat.edu.tr/>

[4-OD3]. [Toplantı Çağrı Yazıları ve Toplantı Fotoğrafları.pdf](#)

[5-OD3]. Anket Sistemi <https://kalitekoord.firat.edu.tr/page/11965>

B.2. Programların Yürütülmesi (Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme)

Birim, hedeflediği nitelikli mezun yeterliliklerine ulaşmak amacıyla öğrenci merkezli ve yetkinlik temelli öğretim, ölçme ve değerlendirme yöntemlerini uygulamalıdır. Birim, öğrenci kabulleri, diploma, derece ve diğer yeterliliklerin tanınması ve sertifikalandırılmasına yönelik açık kriterler belirlemeli; önceden tanımlanmış ve ilan edilmiş kuralları tutarlı şekilde uygulamalıdır.

B.2.1. Öğretim Yöntem Ve Teknikleri

Öğretim yöntemi öğrenciyi aktif hale getiren ve etkileşimli öğrenme odaklıdır. Tüm eğitim türleri içerisinde (örgün, uzaktan, karma) o eğitim türünün doğasına uygun; öğrenci merkezli, yetkinlik temelli, süreç ve performans odaklı disiplinlerarası, bütüncü, vaka/uygulama temeline öğrenmeyi önceleyen yaklaşımlara yer verilir. Bilgi aktarımından çok derin öğrenmeye, öğrenci ilgi, motivasyon ve bağlılığına odaklanılmıştır.

Örgün eğitim süreçleri ön lisans, lisans ve lisansüstü öğrencilerini kapsayan; teknolojinin sunduğu olanaklar ve ters yüz öğrenme, proje temelli öğrenme gibi yaklaşımlarla zenginleştirilmektedir. Öğrencilerinin araştırma süreçlerine katılımı müfredat, yöntem ve yaklaşımlarla desteklenmektedir. Tüm bu süreçlerin uygulanması, kontrol edilmesi ve gereken önlemlerin alınması sistematik olarak değerlendirilmektedir.

1	2	3	4	5
Öğrenme-öğretme süreçlerinde öğrenci merkezli yaklaşımlar bulunmamaktadır.	Öğrenme-öğretme süreçlerinde öğrenci merkezli yaklaşımın uygulanmasına yönelik ilke, kural ve planlamalar bulunmaktadır.	Programların genelinde öğrenci merkezli öğretim yöntem teknikleri tanımlı süreçler doğrultusunda uygulanmaktadır.	Öğrenci merkezli uygulamalar izlenmekte ve ilgili iç paydaşların katılımıyla iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- *Ders Bilgi Paketlerinde Öğrenci Merkezli Öğretim(Ders bilgi paketlerinde öğrenci merkezli öğretim yöntemlerinin varlığını belgeleyen kanıtlar.)*
- *Uzaktan Eğitim Materyalleri ve Yöntemleri(Uzaktan eğitime özgü öğretim materyali geliştirme ve öğretim yöntemlerine ilişkin ilke ve mekanizmalar.)*
- *Aktif ve Etkileşimli Öğretim Yöntemleri(Aktif ve etkileşimli öğretim yöntemlerine yönelik tanımlı süreçler ve uygulamalar.)*
- *Eğiticilerin Eğitimi (Eğiticilerin eğitimi program içeriğinde öğrenci merkezli öğrenme-öğretme yaklaşımına yönelik uygulamalar.)*
- *İzleme ve İyileştirme Süreçleri(Süreçlerin izlenmesine ve bu izleme sonuçlarına bağlı olarak yapılan iyileştirme çalışmalarına yönelik kanıtlar.)*
- *Özgün Yaklaşım ve Uygulamalar (Standart uygulamaların yanı sıra, Birimin ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirilmiş özgün yöntem ve uygulamalara ilişkin belgeler.)*

1. Ders Bilgi Paketlerinde Öğrenci Merkezli Öğretim

Kullanılan öğretim yöntemleri, öğrencilerin aktif katılımını sağlayacak ve etkileşimli bir öğrenme ortamı yaratacak şekilde tasarlanmıştır. Örgün, uzaktan veya karma eğitim fark etmeksizin, her eğitim türünün özelliklerine uygun olarak; öğrenciyi merkeze alan, yetkinlik gelişimini hedefleyen, süreci ve performansı değerlendiren, farklı disiplinleri bir araya getiren, bütüncül bir bakış açısı sunan ve pratik uygulamalara ağırlık veren yaklaşımlar uygulanır. Bu yaklaşımların temel amacı, öğrencilere sadece bilgi aktarmak değil, aynı zamanda onların konuyu derinlemesine anlamalarını, ilgi duymalarını, motive olmalarını ve öğrenmeye aktif olarak katılımlarını sağlamaktır [1_OD3].

2. Uzaktan Eğitim Materyalleri ve Yöntemleri

Dersler örgün ve yüz yüze olarak gerçekleştirildiği için uzaktan eğitim materyalleri ders notları ve sunumları ile sınırlıdır. Ancak bazı derslerde (özellikle CBS ile ilgili derslerde) öğretim elemanının tercihiyle bağlı olarak ders anlatımı kaydedilmekte ve daha sonra tekrar izleyebilmeleri için paylaşılmaktadır [2_OD3].

3. Aktif ve Etkileşimli Öğretim Yöntemleri

Projeler ve dijital öğrenme araçlarının kullanımı gibi uygulamalar ile hem teorik bilgilerin pekiştirilmesine hem de pratik becerilerin geliştirilmesine katkı sağlamaktadır. Ayrıca, öğretim yöntemleri, öğrenci geri bildirimleri, başarı oranları ve öğretim elemanlarının gözlemleriyle yıl içerisinde değerlendirilmektedir [1_OD3].

4. Eğiticilerin Eğitimi

Öğretim elemanları kendi aralarında ve toplantılarda, öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini nasıl değerlendirebilecekleri, öğrenme hedeflerine ulaşmak için hangi stratejileri kullanabilecekleri ve öğrenme sürecinde nasıl daha bilinçli kararlar verebilecekleri konusunda fikir alışverişinde bulunmaktadır. Böylece, eğiticiler öğrenci merkezli ve metabilise dayalı bir öğrenme ortamı oluşturarak, öğrencilerin öğrenmeyi öğrenme becerilerini geliştirmelerine katkıda bulunmaktadır [1_OD3].

5. İzleme ve İyileştirme Süreçleri

Fırat Üniversitesi Eğitim Komisyonu ve Ölçme Değerlendirme Komisyonu tarafından yürütülen sürekli iyileştirme çalışmaları kapsamında hazırlanan öğrenci ve mezun anketleri ile, öğrenci ve mezunların genel memnuniyet seviyesini tespit etme amaçlanmaktadır [3_OD3].

Kanıtlar:

[1-OD3]. Sınıf ve Laboratuvarlar [Laboratuvarlar | Fırat Üniversitesi](#)

[2-OD3]. Uzaktan Eğitim Sistemi, <https://debsis.firat.edu.tr/>

[3-OD3]. 2024 Coğrafya Bölümü Öz Değerlendirme Raporu

B.2.2. Ölçme Ve Değerlendirme

Öğrenci merkezli ölçme ve değerlendirme, yetkinlik ve performans temelinde yürütülmekte ve öğrencilerin kendini ifade etme olanakları mümkün olduğunca çeşitlendirilmektedir.

Ölçme ve değerlendirmenin sürekliliği çoklu sınav olanakları ve bazıları süreç odaklı (formatif) ödev, proje, portfolyo gibi yöntemlerle sağlanmaktadır. Ders kazanımlarına ve eğitim türlerine (örgün, uzaktan, karma) uygun sınav yöntemleri planlamakta ve uygulanmaktadır. Sınav uygulama ve güvenliği (örgün/çevrimiçi sınavlar, dezavantajlı gruplara yönelik sınavlar) mekanizmaları bulunmaktadır.

Ölçme ve değerlendirme uygulamalarının zaman ve kişiler arasında tutarlılığı ve güvenilirliği sağlanmaktadır. Birim, ölçme-değerlendirme yaklaşım ve olanaklarını öğrenci-öğretim elemanı geri bildirimine dayalı biçimde iyileştirmektedir. Bu iyileştirmelerin duyurulması, uygulanması, kontrolü, hedeflerle uyumu ve alınan önlemler irdelenmektedir..

1	2	3	4	5
Programlarda öğrenci merkezli ölçme ve değerlendirme yaklaşımları bulunmamaktadır.	Öğrenci merkezli ölçme ve değerlendirmeye ilişkin ilke, kural ve planlamalar bulunmaktadır.	Programların genelinde öğrenci merkezli ve çeşitlendirilmiş ölçme ve değerlendirme uygulamaları bulunmaktadır.	Öğrenci merkezli ölçme ve değerlendirme uygulamaları izlenmekte ve ilgili iç paydaşların katılımıyla iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Öğrenci Merkezli Ölçme ve Değerlendirme Planları(Öğrenci merkezli ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarını içeren planlama dokümanları, organizasyon yapıları ve görev tanımları.)
- Ölçme ve Değerlendirme Çeşitliliği(Programlardaki farklı ölçme ve değerlendirme yöntemlerine ilişkin uygulama örnekleri.)
- Sınav Örnekleri(Örgün, uzaktan veya karma derslerde kullanılan sınav örnekleri; programda yer alan çeşitli ölçme araçlarına ilişkin örnekler.)
- Ders Kazanımları ve Program Yeterlilikleri İlişkisi(Ölçme ve değerlendirme uygulamalarının ders kazanımları ve program yeterlilikleriyle ilişkilendirildiğini ve öğrenci iş yüküne dayandığını gösteren ders bilgi paketi örnekleri (2015 AKTS Kullanıcı Kılavuzu prensiplerine uygun).
- Özel Ölçme Türleri ve Mekanizmalar(Dezavantajlı gruplar ve çevrimiçi sınavlar gibi özel durumlara yönelik geliştirilen ölçme ve değerlendirme mekanizmaları.)
- Sınav Güvenliği: Sınav güvenliğini sağlamak için oluşturulan mekanizmalar ve uygulamalara ilişkin kanıtlar.
- İzleme ve İyileştirme Çalışmaları(Ölçme ve değerlendirme süreçlerinin izlenmesine ve paydaş katılımına dayalı olarak yapılan iyileştirme çalışmalarını belgeleyen kanıtlar.)
- Özgün Yaklaşım ve Uygulamalar(Standart uygulamaların yanı sıra, Birimin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilen özgün yöntem ve uygulamalara ilişkin belgeler.)

1. Öğrenci Merkezli Ölçme ve Değerlendirme Planları

Fırat Üniversitesi'nde öğrenci başarısının değerlendirilmesi, Üniversitenin ilgili yönetmeliklerinde belirtilen ilkelere göre yapılır. Her dönemin başında, öğretim üyeleri ders izlencelerini öğrencilerle paylaşarak, derslerde başarılarının nasıl ölçüleceği ve değerlendirileceği konusunda detaylı bilgi verirler. Bu ders izlencelerine programın web sayfasından da erişilebilir. Özel değerlendirme yöntemleri gerektiren derslerde (örneğin, proje, staj, bitirme tezi gibi), müfredatın uygulanması ve öğrenci başarısının belirlenmesi için farklı değerlendirme yöntemleri kullanılır ve bu süreçler Bölüm (veya Program) Başkanlığı'nın gözetimindedir [1_OD3].

2. Ölçme ve Değerlendirme Çeşitliliği

Derslerde, öğrencilerin merkeze alındığı, performanslarını temel alan ve kendilerini farklı yollarla ifade etmelerine olanak tanıyan zengin bir ölçme ve değerlendirme yaklaşımı benimsenmektedir. Bu yaklaşımın sürekliliği, farklı soru tipleri ve süreç odaklı değerlendirme araçları (formatif ödevler, projeler, portfolyolar vb.) ile sağlanmaktadır. Dersin hedeflerine (kazanımlarına) ve eğitim türüne (örgün, uzaktan, karma) bağlı olarak, yazılı sınavlar ve süreç odaklı yöntemler dengeli bir şekilde bir arada kullanılır ve bu sayede ölçme ve değerlendirme faaliyetleri düzenli olarak gerçekleştirilir [1_OD3].

3. Sınav Örnekleri

Programda kullanılan sınav örnekleri, örgün, uzaktan veya karma derslerde uygulanan çeşitli ölçme araçlarını kapsamaktadır. Bu sınavlar, dersin öğrenme hedeflerine uygun olarak tasarlanmış olup, farklı değerlendirme yöntemleri içerir. Çoktan seçmeli, kısa cevaplı, açık uçlu soruların yanı sıra proje, vaka analizi, performans değerlendirmeleri ve sunumlar gibi uygulamalı ölçme araçları da kullanılmaktadır [1_OD3].

4. Ders Kazanımları ve Program Yeterlilikleri İlişkisi

Ölçme ve değerlendirme uygulamaları, ders kazanımları ile program yeterlilikleri arasındaki ilişkiyi güçlü bir şekilde yansıtmaktadır. Her ders, 2015 AKTS Kullanıcı Kılavuzu prensiplerine uygun olarak, öğrenci iş yüküne dayalı şekilde yapılandırılmıştır. Ders bilgi paketlerinde, ders kazanımları açıkça tanımlanmış olup, bu kazanımların hangi program yeterlilikleriyle örtüştüğü detaylandırılmaktadır [2_OD3].

5. Özel Ölçme Türleri ve Mekanizmalar

Programımızda kayıtlı bulunan dezavantajlı öğrencilere yönelik olarak, ders sunumlarının hazırlanması, sınav kağıtlarının hazırlanması gibi hususlara dikkat edilmekte ve süreç Bölüm Başkanlığı tarafından takip edilmektedir [3_OD3].

6. Sınav Güvenliği

Sınav güvenliğini temin etmek amacıyla, sınavların her aşamasında güvenlik önlemleri alınmaktadır. Örgün ve uzaktan eğitimde gerçekleştirilen sınavlarda, kimlik doğrulama yöntemleri, güvenli çevrimiçi sınav platformları, denetimli sınav ortamları ve gözetmen uygulamaları gibi çeşitli önlemler kullanılmaktadır [4_OD3].

7. İzleme ve İyileştirme Çalışmaları

Öğrenci görüşlerini elde etmek üzere uygulanan merkezi anketler, öğrencilerin genel memnuniyet seviyesinin yanı sıra, lisans eğitim program içeriğinde yer alan tüm derslere yönelik görüş ve önerilerini elde etmek üzere düzenlenmiştir [5_OD3].

Kanıtlar:

[1-OD3]. Öğrenci Sınav Kağıdı Örnekleri ve Cevap Anahtarları

[2-OD3]. Bologna Bilgi Sistemi obs.firat.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx

[3-OD3]. Dezavantajlı Öğrenci İçin Hazırlanan Sınav Örneği

[4-OD3]. Sınav Yönetmeliği <https://www.firat.edu.tr/documents/1606909123.pdf>

[5-OD3]. Anket Sistemi <https://kalitekoord.firat.edu.tr/page/11965>

B.2.3. Öğrenci kabulü, önceki öğrenmenin tanınması ve kredilendirilmesi*

Öğrenci kabulüne (merkezi yerleştirmeye gelen öğrenci grupları dışında kalan öğrenciler dahil) ilişkin ilke ve kuralları tanımlanmış ve ilan edilmiştir. Bu ilke ve kurallar birbiri ile tutarlı olup, uygulamalar şeffaftır. Diploma, sertifika gibi belge talepleri titizlikle takip edilmektedir.

Önceki öğrenmenin (örgün, yaygın, uzaktan/karma eğitim ve serbest öğrenme yoluyla edinilen bilgi ve becerilerin) tanınması ve kredilendirilmesi yapılmaktadır. Uluslararasılaşma politikasına paralel hareketlilik destekleri, öğrenciyi teşvik, kolaylaştırıcı önlemler bulunmaktadır ve hareketlilikte kredi kaybı olmaması yönünde uygulamalar vardır.

1	2	3	4	5
Birimde öğrenci kabulü, önceki öğrenmenin tanınması ve kredilendirilmesine ilişkin süreçler tanımlanmamıştır.	Birimde öğrenci kabulü, önceki öğrenmenin tanınması ve kredilendirilmesine ilişkin ilke, kural ve bağlı planlar bulunmaktadır.	Birimin genelinde öğrenci kabulü, önceki öğrenmenin tanınması ve kredilendirilmesine ilişkin planlar dahilinde uygulamalar bulunmaktadır.	Öğrenci kabulü, önceki öğrenmenin tanınması ve kredilendirilmesine ilişkin süreçler izlenmekte, iyileştirilmekte ve güncellemeler ilan edilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Öğrenci kabulü, önceki öğrenmenin tanınması ve kredilendirilmesine ilişkin belirlenmiş ilke ve kurallar.
- Önceki öğrenmelerin tanınmasında öğrenci iş yükü temelli kredilerin kullanıldığını gösteren belgeler (2015 AKTS Kullanıcı Kılavuzu prensiplerine uygun).
- Uygulamaların tanımlı süreçlerle uyumlu olduğunu ve bu süreçlerin sürekliliğini belgeleyen kanıtlar.
- Paydaş Bilgilendirme Mekanizmaları (Paydaşların, özellikle öğrencilerin, süreçler hakkında bilgilendirildiği mekanizmalara ilişkin belgeler.)
- Standart uygulamaların yanı sıra, Birimin ihtiyaçlarına göre geliştirilen özgün yöntem ve uygulamalara ilişkin kanıtlar.

1. Öğrenci kabulü, önceki öğrenmenin tanınması ve kredilendirilmesine ilişkin belirlenmiş ilke ve kurallar

Fırat Üniversitesi'nde genel kayıt kabul işlemleri, Üniversite tarafından yürütülmekte olup, akademik kayıt işlemleri Dekanlık tarafından yürütülmektedir. İlgili yönetmeliklere ilişkin bilgilere Fırat Üniversitesi web sayfasından ulaşılabilir. Yeni kayıt yaptıran öğrenciler Lisans Programı eğitim dili İngilizce olduğundan sorumlu birim tarafından yabancı dil yeterlilik sınavına tabii tutulurlar. Yabancı dil sınavından muaf tutulmak için gerekli şartlar ilgili birimin yönetmeliğinde belirtilmiştir. Yabancı dil sınavından başarılı olan öğrenciler Lisans programı eğitimlerine başlarlar. Başarısız olan öğrenciler ise YDYO Yabancı Dil Hazırlık programına kaydedilirler [1_OD3].

2. Önceki öğrenmelerin tanınmasında öğrenci iş yükü temelli kredilerin kullanılması

Önceki öğrenmeler, ulusal ve uluslararası standartlar doğrultusunda AKTS ve Bologna süreci ilkelerine uygun şekilde tanınır ve kredilendirilir. Öğrencilerin önceki öğrenimlerini belgelemeleri istenir, ilgili komisyonlar tarafından hangi derslerin eşdeğer ders olacağı belirlenir ve akademik ilerlemeleri bu yolla desteklenir [2_OD3].

Kanıtlar:

[1-OD3]. Yükseköğretim Kanunu <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2547.pdf>

[2-OD3]. Fırat Üniversitesi Avrupa Kredi Transfer Ve Biriktirme Sistemi (Akts) Uygulama Yönergesi <https://www.firat.edu.tr/documents/1715603625.pdf>

B.2.4. Yeterliliklerin Sertifikalandırılması Ve Diploma

Yeterliliklerin onayı, mezuniyet koşulları, mezuniyet karar süreçleri açık, anlaşılır, kapsamlı ve tutarlı şekilde tanımlanmış ve kamuoyu ile paylaşılmıştır. Sertifikalandırma ve diploma işlemleri bu tanımlı sürece uygun olarak yürütülmekte, izlenmekte ve gerekli önlemler alınmaktadır.

1	2	3	4	5
Birimde diploma onayı ve diğer yeterliliklerin sertifikalandırılmasına ilişkin süreçler tanımlanmamıştır.	Birimde diploma onayı ve diğer yeterliliklerin sertifikalandırılmasına ilişkin kapsamlı, tutarlı ve ilan edilmiş ilke, kural ve süreçler bulunmaktadır.	Birimin genelinde diploma onayı ve diğer yeterliliklerin sertifikalandırılmasına ilişkin uygulamalar bulunmaktadır.	Uygulamalar izlenmekte ve tanımlı süreçler iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Öğrencinin akademik ve kariyer gelişimini izlemek, diploma onayı ve yeterliliklerin sertifikalandırılmasına yönelik tanımlı süreçler ve mevcut uygulamalar.
- Merkezi yerleştirme dışındaki yatay geçiş, yabancı uyruklu öğrenci sınavı (YÖS), çift anadal programı (ÇAP) ve yandal öğrenci kabullerinde uygulanan kriterlere ilişkin belgeler.
- Öğrenci iş yükü kredisinin değişim programlarında herhangi bir ek çalışmaya gerek kalmaksızın tanındığını gösteren belgeler (2015 AKTS Kullanıcı Kılavuzu prensiplerine uygun).
- Standart uygulamaların yanı sıra, Birimin ihtiyaçlarına göre geliştirilen özgün yöntem ve uygulamalara ilişkin kanıtlar

1. Öğrencinin akademik ve kariyer gelişimini izlemek, diploma onayı ve yeterliliklerin sertifikalandırılmasına yönelik tanımlı süreçler ve mevcut uygulamalar

Yeterliliklerin onayı, mezuniyet koşulları, mezuniyet karar süreçleri açık, anlaşılır, kapsamlı ve tutarlı şekilde tanımlanmış ve kamuoyu ile paylaşılmıştır. Sertifikalandırma ve diploma işlemleri bu tanımlı sürece uygun olarak yürütülmekte, izlenmekte ve gerekli önlemler alınmaktadır [1_OD3].

2. Merkezi yerleştirme dışındaki yatay geçiş, yabancı uyruklu öğrenci sınavı (YÖS), çift anadal programı (ÇAP) ve yandal öğrenci kabullerinde uygulanan kriterler

Fırat Üniversitesi'nin yatay ve dikey geçiş uygulamaları, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ve 24 Nisan 2010 tarihli ve 27561 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik" hükümlerine uygun olarak belirlenmiştir. Ayrıca, yurtdışından öğrenci kabulüne ilişkin işlemler, Fırat Üniversitesi Uluslararası Öğrenci Kabul Yönergesine göre yürütülmektedir [2_OD3].

Kanıtlar:

[1-OD3]. Fırat Üniversitesi Lisans Yönetmeliği, <https://www.firat.edu.tr/documents/1720427028.pdf>

[2-OD3]. Fırat Üniversitesi Çift Anadal Yan-Dal Yönetmeliği <https://www.firat.edu.tr/documents/1733993859.pdf>

B.3. Öğrenme Kaynakları ve Akademik Destek Hizmetleri

Birim, hedeflediği nitelikli mezun yeterliliklerine ulaşmak ve eğitim- öğretim faaliyetlerini yürütmek için uygun altyapıya, kaynaklara ve ortamlara sahip olmalı ve öğrenme olanaklarının tüm öğrenciler için yeterli ve erişilebilir olmasını güvence altına almalıdır. Birim öğrencilerin akademik gelişimi ve kariyer planlamasına yönelik destek hizmetleri sağlamalıdır.

B.3.1. Öğrenme ortam ve kaynakları

Sınıf, laboratuvar, kütüphane, stüdyo; ders kitapları, çevrimiçi (online) kitaplar/belgeler/videolar vb. kaynaklar uygun nitelik ve niceliktedir, erişilebilir ve öğrencilerin bilgisine/kullanımına sunulmuştur. Öğrenme ortamı ve kaynaklarının kullanımı izlenmekte ve iyileştirilmektedir.

Birimde eğitim-öğretim ihtiyaçlarına tümüyle cevap verebilen, kullanıcı dostu, ergonomik, eş zamanlı ve eş zamansız öğrenme, zenginleştirilmiş içerik geliştirme ayrıca ölçme ve değerlendirme ve hizmetiçi eğitim olanaklarına sahip bir öğrenme yönetim sistemi bulunmaktadır.

Öğrenme ortamı ve kaynakları öğrenci-öğrenci, öğrenci-öğretim elemanı ve öğrenci-materyal etkileşimini geliştirmeye yönelmektedir.

1	2	3	4	5
Birimin eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürebilmek için yeterli kaynağı bulunmamaktadır.	Birimin eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürebilmek için uygun nitelik ve nicelikte öğrenme kaynaklarının (sınıf, laboratuvar, stüdyo, öğrenme yönetim sistemi, basılı/e-kaynak ve materyal, insan kaynakları vb.) oluşturulmasına yönelik planları vardır.	Birimin genelinde öğrenme kaynaklarının yönetimi alana özgü koşullar, erişilebilirlik ve birimler arası denge gözetilerek gerçekleştirilmektedir.	Öğrenme kaynaklarının geliştirilmesine ve kullanımına yönelik izleme ve iyileştirilme yapılmaktadır.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılabacaklar:

- Öğrenme kaynaklarının (kütüphane, laboratuvar vb.) yeterlilik durumu, geliştirilmesine ilişkin planlamalar ve uygulamalar.
- Öğrencilerin kütüphane, laboratuvar gibi öğrenme kaynaklarına erişim analizleri.
- Öğrenme kaynaklarına erişilebilirliği belgeleyen kanıtlar (uzaktan eğitim uygulamaları dahil).
- Öğrenme yönetim sistemi kullanımına ilişkin uygulama örnekleri.
- Öğrenme kaynaklarıyla ilgili öğrenci geri bildirim araçları (örneğin, anketler).
- Öğrenme kaynaklarının düzenli olarak izlendiğini ve iyileştirildiğini belgeleyen kanıtlar.
- Standart uygulamaların yanı sıra, Birimin ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirilmiş özgün yöntem ve uygulamalara ilişkin belgeler.

Öğrenciler Coğrafya Bölümünde bölümde bulunan sınıf, laboratuvar ve kütüphaneye kolaylıkla erişimi bulunmaktadır. Öğrenciler danışmanları, öğretim üyeleri ve elemanları ile sınıflarda, görüşme saatleri içerisinde öğretim üyelerinin ofislerinde, mail yoluyla ve Fırat Üniversitesi Uzaktan Eğitim Portalı (FUZEM) üzerinden iletişim sağlayabilmektedir. FUZEM üzerinden iletişim kurmanın yanında öğretim üyeleri tarafından ders materyalleri paylaşılmakta ve öğrenciler ders materyallerine kolaylıkla erişebilmektedir [1_OD3].

Her dönem başından danışman-öğrenci toplantıları ile öğrencilere dersler hakkında gerekli bilgilendirmeler yapılmakta, geri dönütler doğrultusunda bölüm içinde sunulan eğitim öğretim kaynakları ve kalitesi iyileştirilmeye çalışılmaktadır [2_OD3].

İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesinde Coğrafya Bölümüne tahsis edilen 3 derslik vardır. Dersliklerimizde eğitim ve öğretimi kolaylaştıracak projeksiyon cihazları ile bir derslikte akıllı tahta kullanılmaktadır. Bu dersliklerin tamamında öğretim üye ve elamanı ile öğrencilerin faydalanacağı internet erişim imkânı sunulmaktadır. İşlenecek derslerle uyumlu olarak derslikler, farklı ölçek ve alanlara ait olmak üzere haritalarla donatılmıştır. Coğrafi Bilgi Sistemleri Laboratuvarlarında güncel ve aktif olarak kullanılan ArGis, Map Info, Photoshop gibi farklı yazılımlar öğrencilerimize harita okuma ve harita yapma becerisi kazandırmaktadır (Kanıt). Bölüm katında sadece Coğrafya bilim alanı ile ilgili yayınların bulunduğu Hilmi Karaboran Kütüphanesi öğrencilerin ders çalışması için kolaylık sağlamaktadır [3_OD3].

Kanıtlar:

[1-OD3]. [Fırat Üniversitesi Uzaktan Eğitim Sistemi.pdf](#)

[2-OD3]. [Bölüm Danışman Bilgilendirmeleri ve Oryantasyon](#)

[3-OD3]. [Bölüm Laboratuvar ve Kütüphane İmkanları ve Yeterlilikleri](#)

B.3.2. Akademik destek hizmetleri

Öğrencinin akademik gelişimini takip eden, yön gösteren, akademik sorunlarına ve kariyer planlamasına destek olan bir danışman öğretim üyesi bulunmaktadır. Danışmanlık sistemi öğrenci portfolyosu gibi yöntemlerle takip edilmekte ve iyileştirilmektedir. Öğrencilerin danışmanlarına erişimi kolaydır ve çeşitli erişimi olanakları (yüz yüze, çevrimiçi) bulunmaktadır.

Psikolojik danışmanlık ve kariyer merkezi hizmetleri vardır, erişilebilirdir (yüz yüze ve çevrimiçi) ve öğrencilerin bilgisine sunulmuştur. Hizmetlerin yeterliliği takip edilmektedir.

1	2	3	4	5
Birimde öğrencilerin akademik gelişimi ve kariyer planlamasına yönelik destek hizmetleri bulunmamaktadır.	Birimde öğrencilerin akademik gelişimi ve kariyer planlaması süreçlerine ilişkin tanımlı ilke ve kurallar bulunmaktadır.	Birimde öğrencilerin akademik gelişim ve kariyer planlamasına yönelik destek hizmetleri tanımlı ilke ve kurallar dahilinde yürütülmektedir.	Birimde öğrencilerin akademik gelişimi ve kariyer planlamasına ilişkin uygulamalar izlenmekte ve öğrencilerin katılımıyla iyileştirilmektedir.	İşselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Akademik destek hizmetleri için kullanılan tanımlı süreçler ve varsa uzaktan eğitimde akademik ve teknik öğrenci danışmanlığı mekanizmaları.
- Öğrencilerin danışmanlara erişimine ilişkin oluşturulan mekanizmalar.
- Psikolojik danışmanlık veya kariyer merkezi organizasyonel yapısı, rehberlik, psikolojik danışmanlık ve kariyer hizmetlerine dair planlama ve uygulamalar.
- Kariyer merkezinin sunduğu hizmetler ve ilgili uygulamalar.
- Akademik destek, rehberlik ve kariyer hizmetlerine öğrencilerin katılımını belgeleyen kanıtlar.
- Öğrencilere sunulan hizmetlerle ilgili geri bildirim araçlarının sonuçları ve bu sonuçlara dayanarak yapılan izleme çalışmaları.
- Süreçlere ilişkin yapılan güncelleme ve iyileştirmeleri belgeleyen kanıtlar.
- Standart uygulamaların yanı sıra, Birimin ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirilen özgün yöntem ve uygulamalara ilişkin belgeler.

Fırat Üniversitesi Eğitim-Öğretim Yönetmeliği uyarınca, her öğrenciye öğrenim süresince eğitim-öğretim ve diğer konularda yardımcı olmak ve durumunu takip etmek üzere öğretim üyeleri arasından bir danışman görevlendirilir. Danışmanlık esasları ve öğrenci danışmanının sorumlulukları yönetmelikle belirlenmiştir. Danışmanlar öğrencilerin dersleri alma sıralarını, üstten ders almak için gerekli şartları ders alma ve geçme hususundaki düzenlemeleri kontrol eder ve öğrencileri bilgilendirir. Öğrencilerin eğitim-öğretim ile ilgili tüm sorunlarında ilk etapta ulaşacakları kişiler danışmanlarıdır. Danışmanlar gerekli gördükleri durumlarda öğrencileri farklı birimlere yönlendirebilir. Danışman ders kayıtlarının kontrolünü sağlar. Ekle-Sil işlemlerini takip eder ve öğrencilere bu hususlardaki gerekli bilgilendirmeleri yapar [1_OD4].

Öğrencilerin kariyer planlamaları için çeşitli danışmanlık hizmetleri uygun zamanlarda bölüm öğretim üyeleri tarafından verilir. Çeşitli konferanslar, toplantılar, tanıtımlar bölüm web sayfasında duyurularak öğrenciler bilgilendirilir. Web sayfasında duyurulara ilişkin detaylar ve bağlantılar güncel olarak bulundurulur [2_OD4]. Mezuniyet Çalışması vb. konular ilgili öğretim üyeleri tarafından yürütülmekle beraber, konu seçimi, konuların zorluk derecesinin tüm bitirme projesi hazırlayacak öğrenciler için eşit olması gibi hususlarda öğretim elemanları kendi aralarında komisyonlar oluşturabilir. İlgili öğretim üyesi ile görüşerek gereksinim duyduğu bilgileri ilk elden alabilir. Ayrıca, bilgilendirme duyuruları düzenli olarak panolarda ilan edilir. Öğrenciler kendilerini yakın hissettikleri herhangi bir öğretim üyesinden randevu alarak ya da almadan gidip herhangi bir konudaki sorunlarını aktarabilmektedirler. Kendisine başvuru alan öğretim üyesi, uygun yolları göstermekte ya da ilgili kişi ile iletişime geçerek öğrencinin sorununu çözmesine yardım etmektedir. Öğrencilerin danışmanlarla haftada bir kez bir araya gelmeleri için ders programlarında gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Kanıtlar:

[1-OD4]. Danışman Listesi ve İletişim Bilgileri

[2-OD4]. Bölüm Web Sayfasına Güncel Duyurular

B.3.3. Tesis ve altyapılar

Tesis ve altyapılar (yemekhane, yurt, teknoloji donanımlı çalışma alanları; sağlık, ulaşım, bilişim hizmetleri, uzaktan eğitim altyapısı) ihtiyaca uygun nitelik ve niceliktedir, erişilebilirdir ve öğrencilerin bilgisine/kullanımına sunulmuştur. Tesis ve altyapıların kullanımı irdelenmektedir.

1	2	3	4	5
Birimde uygun nitelik ve nicelikte tesisler ve altyapı bulunmamaktadır.	Birimde uygun nitelik ve nicelikte tesis ve altyapının (yemekhane, yurt, sağlık, kütüphane, ulaşım, bilgi ve iletişim altyapısı, uzaktan eğitim altyapısı vb.) kurulmasına ve kullanımına ilişkin planlamalar bulunmaktadır.	Birimin genelinde tesis ve altyapı erişilebilirdir ve bunlardan fırsat eşitliğine dayalı olarak yararlanılmaktadır	Tesis ve altyapının kullanımı izlenmekte ve ihtiyaçlar doğrultusunda iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- *Tesis ve altyapının kullanımına yönelik belirlenmiş ilke ve kurallar.*
- *Tesis ve altyapının erişim ve kullanımına ilişkin uygulamalar.*
- *Tesis ve altyapının Birimsal büyüme ile ilişkili olarak gelişimini belgeleyen kanıtlar (örneğin, birim sayısındaki artış ile fiziksel alanların artışı arasındaki ilişki)*
- *Uzaktan eğitim programları ve uygulamaları varsa, bunlara yönelik altyapı, tesis, donanım ve yazılım durumuna ilişkin kanıtlar.*
- *Tesis ve altyapı hizmetlerinin düzenli olarak izlendiğini, çeşitlendirildiğini ve iyileştirildiğini gösteren belgeler.*
- *Standart uygulamaların yanı sıra, Birimin ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirilen özgün yöntem ve uygulamalara ilişkin kanıtlar.*

Fakültemizde Lisans ve Lisansüstü programlarının altyapısı, program öğretim amaçları ve çıktılarını desteklemek üzere derslikler ve bu dersliklerde bulunan demirbaşlar Üniversite tarafından sağlanmıştır. Fırat Üniversitesi Coğrafya Bölümü öğrencilerimizin eğitim ve öğretim ihtiyaç ve beklentilerini karşılayacak sınıf, laboratuvar gibi donanımlara sahiptir. İnsan ve Toplum Bilimler Fakültesi'nde, bölümümüzün kullanımı için tahsis edilmiş 250 kişi kapasiteli F2, F3, F4 sınıflarda Coğrafya Bölümü öğrencileri eğitim ve öğretime devam etmektedir. Dersliklerimizin tamamını bir bilgisayar ve bu bilgisayarlarda internet bağlantısı mevcuttur. Dersliklerin tamamında projeksiyon cihazı ve bir derslikte de (F2) akıllı tahta bulunmaktadır. Diğer dersliklerde de akıllı tahta kurulumunun yapılması eğitim ve öğretim sürecine olumlu katkılar yapacaktır [1_OD3].

Öğrencilerimizin hem özel hem de kamusal alanda uluslararası seviyede rekabet edebilen bireyler durumuna getirebilmek için, fiziki mekânlarımızda iyileştirmeler yapılarak bilgisayar destekli eğitime ağırlık verilecektir. Lisans öğrencilerimiz için 2018 yılından itibaren kurulan 45 bilgisayar kapasiteli Coğrafi Bilgi Sistemleri Laboratuvarı (F7) bulunmaktadır. Öğrencilerin kişisel bilgisayarlarını getirip kullanmalarına izin veren altyapı da mevcut olduğu için sayı 80'e kadar ulaşabilmektedir. Ayrıca lisansüstü öğrencilerine yönelik olarak Coğrafi Bilgi Sistemleri laboratuvarı da aktif bir şekilde kullanılmaktadır. Bu laboratuvar bölümümüz öğretim elemanlarının bulunduğu katta 501 no'lu odanın dönüştürülmesi ile lisansüstü öğrencilerin çalışması için hazırlanmış 7 bilgisayar ve projeksiyona sahip küçük çaplı bir laboratuvardır. Taşlar odası ve laboratuvarı ile öğrenciler ders kapsamında farklı kayaç türlerini uygulamalı bir şekilde tanıma fırsatına sahip olmaktadır [2_OD3].

Coğrafya Bölümü katında sadece Coğrafya eserlerinin bulunduğu bir Hilmi Karaboran Kütüphanesi bulunmaktadır. Kütüphanede 3411 kitap, 551 dergi, 93 ansiklopedi, 1750 lisans tezi ve diğer türde çalışmalar olmak üzere toplam 6270 bilimsel eser vardır. Kütüphane görevlisinin de bulunduğu Hilmi Karaboran Kütüphanesi hafta içi 08.00-17.00 saatleri arasında öğrencilerimize hizmet etmektedir. Kütüphanelerimizde öğrencilerimizin faydalanabileceği bilimsel yayınlar alınarak, hizmete sunulmasına devam edilecektir [3_OD4]. Coğrafya Bölümü katında öğretim üye ve elemanlarının bulunduğu alanda aktif çalışır durumda kameralar bulunmaktadır. Bu alanda ve dersliklerde yangın olması durumunda acil durum yangın tüpleri, yangın alarmları ve yangın merdivenleri mevcuttur. Öğrenim alanı içerisinde her koridorda yangın söndürme tüpleri yer almaktadır. Kampüs giriş ve koridorlarında bulunan güvenlik kameraları ile kayıt yapılmaktadır. Ayrıca güvenlik personelleri bina de görev yapmaktadırlar. Coğrafi Bilgi Sistemleri Laboratuvarında elektrik akımını önleyici altyapı ve donanım oluşturulmuştur.

Coğrafya Bölümü, İnsan ve Toplum Bilimler Fakültesi binasının 5. katında bulunmaktadır. Bölümümüzde tez, seminer ve toplantıların yapıldığı Seminer odası bulunmaktadır. Öğretim üye ve elemanları ile idari personele ait 15 çalışma ofisi, sekreterlik odası, Bölüm Başkanı odası ve arşiv odası vardır. Bu odalarda her bir odada personele ait sabit telefon, çalışma masası, kitaplık, dolap ve misafir koltuğu ve sehpa bulunmaktadır. Bölümümüzde ofis olarak kullanılan tüm odaların enerji hatları jeneratör desteklidir.

Kanıtlar:

[1-OD3]. [Coğrafya Bölümü Altyapı Listesi.pdf](#)

[2-OD3]. [Coğrafi Bilgi Sistemleri \(CBS\) Laboratuvarı ve Taşlar Odası.pdf](#)

B.3.4. Dezavantajlı gruplar

Dezavantajlı, kırılmalı ve az temsil edilen grupların (engelli, yoksul, azınlık, göçmen vb.) eğitim olanaklarına erişimi eşitlik, hakkaniyet, çeşitlilik ve kapsayıcılık gözetilerek sağlanmaktadır. Uzaktan eğitim alt yapısı bu grupların ihtiyacı dikkate alınarak oluşturulmuştur. Üniversite yerleşkelerinde ihtiyaçlar doğrultusunda engelsiz üniversite uygulamaları bulunmaktadır. Bu grupların eğitim olanaklarına erişimi izlenmekte ve geri bildirimleri doğrultusunda iyileştirilmektedir.

1	2	3	4	5
Birimde dezavantajlı grupların eğitim olanaklarına erişimine ilişkin planlamalar bulunmamaktadır.	Dezavantajlı grupların eğitim olanaklarına nitelikli ve adil erişimine ilişkin planlamalar bulunmaktadır.	Dezavantajlı grupların eğitim olanaklarına erişimine ilişkin uygulamalar yürütülmektedir.	Dezavantajlı grupların eğitim olanaklarına erişimine yönelik uygulamalar izlenmekte ve dezavantajlı grupların görüşleri de alınarak iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Dezavantajlı öğrenci gruplarına sunulan hizmetlerle ilgili planlama ve uygulamalar (kurullarda temsil, engelsiz üniversite uygulamaları, uzaktan eğitim süreçlerindeki uygulamalar vb.).
- Dezavantajlı gruplardan alınan geri bildirimlerin izleme ve iyileştirme süreçlerinde kullanıldığını gösteren belgeler.
- Engelsiz birim uygulamalarına ilişkin izleme, değerlendirme ve iyileştirme kanıtları
- Standart uygulamaların yanı sıra, Birimin ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirilmiş özgün yöntem ve uygulamalara dair kanıtlar.

Engelli öğrenciler için Fakültemiz ve Bölümümüzde fiziksel engellerin kaldırılarak rampa ve asansör gibi kolaylaştırıcı imkânlar sunulmaktadır. Üniversitemizde engelli öğrencilere sunulan imkânlarla ilgili detaylı bilgi ve yönetmelikler yer almaktadır [1_OD4]. Ayrıca özel yaklaşım gerektiren engelli öğrencilerimize Üniversitemiz aracılığı ile çeşitli burs imkânları sağlanmaktadır.

Yükseköğretim programlarını kazanan engelli öğrencileri kayıt sırasında tespit etmek öncelikli adımdır. Diğer uygulamalar şöyledir: Engelli öğrencilerin öğrenimlerini sürdürdükleri sırada eğitim, öğretim, burs, idari, fiziksel, barınma, sosyal ve benzeri alanlarla ilgili ihtiyaçlarını tespit etmek. Bu ihtiyaçların karşılanabilmesi için alınması gereken önlemleri belirlemek ve uygulamak üzere çözüm önerileri sunmak. Gerekli düzenlemeleri Üniversitede bulunan diğer birimler veya daire başkanlıkları ile eşgüdüm içerisinde yapmak. Engelli üniversite öğrencilerinin akademik, fiziksel ve sosyal yaşamlarını engellemeyecek biçimde öğretim programlarını düzenlemek için engelli öğrencinin devam ettiği eğitim ortamının uygunlaştırılması. Engellilere yönelik araç gereç temini, engellilere uygun eğitim, araştırma ve barındırma ortamlarının düzenlenmesi, özel ders ve sınav materyallerinin hazırlanması konularında çalışmalar yapmak.

Coğrafya Bölüm katı ve dersliklerde bayan ve erkek tuvaletleri içerisinde kısmi engelli tuvaleti bulunmaktadır..

Kanıtlar:

[1-OD4]. Fırat Üniversitesi Engelsiz Yaşam Araştırma ve Uygulama Merkezi <https://engellimer.firat.edu.tr/>

B.3.5. Sosyal, kültürel, sportif faaliyetler

Öğrenci toplulukları ve bu toplulukların etkinlikleri, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerine yönelik mekân, bütçe ve rehberlik desteği vardır.

Ayrıca sosyal, kültürel, sportif faaliyetleri yürüten ve yöneten idari örgütlenme mevcuttur. Gerçekleştirilen faaliyetler izlenmekte, ihtiyaçlar doğrultusunda iyileştirilmektedir.

1	2	3	4	5
Birimde uygun nitelik ve nicelikte sosyal, kültürel ve sportif faaliyet olanakları bulunmamaktadır.	Sosyal, kültürel ve sportif faaliyet olanaklarının yaratılmasına ilişkin planlamalar bulunmaktadır.	Birimin genelinde sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler erişilebilirdir ve bunlardan fırsat eşitliğine dayalı olarak yararlanılmaktadır.	Sosyal, kültürel ve sportif faaliyet mekanizmaları izlenmekte, ihtiyaçlar/talepler doğrultusunda faaliyetler çeşitlendirilmekte ve iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerin planlanması ve yürütülmesine ilişkin belgeler.
- Yıl içerisinde öğrencilere yönelik düzenlenen sportif, kültürel ve sosyal faaliyetlerin listesi (faaliyet türü, konusu, katılımcı sayısı gibi bilgilerle).
- Faaliyetlerin erişilebilirliğini ve fırsat eşitliğini gözettiğini belgeleyen kanıtlar.
- Faaliyetlerin çeşitliliğini ve paydaşlardan alınan geri bildirimlerin dikkate alındığını gösteren belgeler.
- Sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerin izlenmesine ilişkin kullanılan araçlar, izleme raporları ve iyileştirme veya çeşitlendirme çalışmalarını belgeleyen kanıtlar.
- Standart uygulamalar dışında, Birimin ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirilmiş özgün yöntem ve uygulamalara dair belgeler.

Üniversitemizin misyonu ve vizyonu doğrultusunda, öğrencilerin akademik, kişisel, kültürel ve sosyal gelişimlerine en üst düzeyde katkı sağlayarak Fırat Üniversiteli olmanın onur ve gururunu taşıyan, uluslararası organizasyonlarda ve ortamlarda yer edinebilecek nitelikli bireyler olarak iş yaşamlarına atılmalarına destek olmak amacıyla Ekim 2024’de “Öğrenci Koordinatörlüğü” kurulmuştur.

Öğrencilerin;

- a) Akademik anlamda temel yetkinliklerini artırmak amacıyla ilgili birimlere dersler önermek ve koordinasyonu sağlamak,
- b) Sosyal sorumluluk ve toplumsal duyarlılıklarını artırmak,
- c) Topluma kendilerine artı değer kazandıracak ve olumlu gelişim yaratacak becerileri kazanmalarını sağlamak,
- d) Kurumsal aidiyet biçimlerini geliştirmek,
- e) Üniversite yaşamlarını kolaylaştırmak, yaşanan sorunlara etkin çözümler sunarak dinamik bir kampüs ortamı oluşturmak,
- f) Akademik, kültürel ve sosyal alanlardaki başarılarını ödüllendirmek amacıyla gerekli düzenlemeleri yapmak,
- g) Başarılı ve aranan bireyler olmalarını sağlayacak ortamı yaratmak,
- h) Mezunlarla üniversitenin etkin iletişim kurmasını sağlamaktır.

Coğrafya Bölümünün bir diğer amacı da öğrencilerin ders dışı zamanlarını çeşitli etkinlikler düzenleyerek en iyi şekilde değerlendirmelerini sağlamaktır. Bu amaçla Üniversitemiz bünyesinde Coğrafya Öğrenci Topluluğu ile düzenli olarak yakın arazi gezileri ile çeşitli kamp etkinlikleri düzenlenmektedir [1_OD3]. Bölümümüz tarafından çeşitli konularda düzenlenen konferans ve toplantı etkinlikleri ile öğrencilerin farklı konularda kendilerini geliştirmesi için fırsat yaratılmaktadır [2_OD3]. Ayrıca, Bölümümüzün Üniversite içerisinde konumu itibarıyla kantin ve kafeteryalara yakın olması öğrencilerimizin güzel zaman geçirmesini sağlamaktadır.

Kanıtlar:

[1-OD3]. Coğrafya Öğrenci Topluluğu Etkinlikleri

[2-OD3]. Coğrafya Bölümü Tarafından Düzenlenen Konferanslar

B.4. Öğretim Kadrosu

Birim, öğretim elemanlarının işe alınması, atanması, yükseltilmesi ve ders görevlendirmesi ile ilgili tüm süreçlerde adil ve açık olmalıdır. Hedeflenen nitelikli mezun yeterliliklerine ulaşmak amacıyla, öğretim elemanlarının eğitim-öğretim yetkinliklerini sürekli geliştirmek için olanaklar sunulmalıdır.

B.4.1. Atama, yükseltme ve görevlendirme kriterleri

Öğretim elemanı (uluslararası öğretim elemanları dahil) atama, yükseltme ve görevlendirme süreç ve kriterleri belirlenmiş ve kamuoyuna açıktır. İlgili süreç ve kriterler akademik liyakati gözetip, fırsat eşitliğini sağlayacak niteliktedir. Uygulamanın kriterlere uygun olduğu kanıtlanmaktadır. Öğretim elemanı ders yükü ve dağılım dengesi şeffaf olarak paylaşılır. Birimin öğretim üyesinden beklentisi bireylerce bilinir. Birim dışından ders vermek üzere görevlendirilenlerin seçiminde liyakate dikkat edilir ve yarıyıl sonunda performanslarının değerlendirilmesi şeffaf ve etkindir. Birimde eğitim-öğretim ilkelerine ve kültürüne uyum gözetilmektedir.

1	2	3	4	5
Birimin atama, yükseltme ve görevlendirme süreçleri tanımlanmamıştır.	Birimin atama, yükseltme ve görevlendirme kriterleri tanımlanmış; ancak planlamada alana özgü ihtiyaçlar irdelenmemiştir.	Birimin tüm alanlar için tanımlı ve paydaşlarca bilinen atama, yükseltme ve görevlendirme kriterleri uygulanmakta ve karar almada (eğitim-öğretim kadrosunun işe alınması, atanması, yükseltilmesi ve ders görevlendirmeleri vb.) kullanılmaktadır.	Atama, yükseltme ve görevlendirme uygulamalarının sonuçları izlenmekte ve izlem sonuçları değerlendirilerek önlemler alınmaktadır.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Öğretim elemanlarının atama, yükseltme ve görevlendirme kriterlerinin tanımlı ve kamuoyuna açık olduğunu belgeleyen kanıtlar.
- Akademik kadronun uzmanlık alanı ile yürüttükleri dersler arasında uyumun sağlanmasına yönelik uygulamalar.
- Atama, yükseltme ve görevlendirme kriterlerinin izlenmesine ve iyileştirilmesine ilişkin kanıtlar.
- Standart uygulamaların yanı sıra, Birimin ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirilmiş özgün yöntem ve uygulamalara dair belgeler.

İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi'nde, Akademik Yükseltme ve Atamalar için Fırat Üniversitesi Öğretim Üyelğine Yükseltme ve Atama Yönergesi usulleri kullanılmaktadır. Bu yönetmelik, Yükseköğretim Kanunu ve YÖK'ün belirlediği asgari kriterleri içine alıp, Üniversite genelini kapsar ve Üniversitenin asgari kriterlerini belirler [1_OD4].

Kanıtlar:

[1-OD4]. Fırat Üniversitesi Atama Kriterleri

B.4.2. Öğretim yetkinlikleri ve gelişimi

Öğretim yetkinliği geliştirme süreçleri ihtiyaç analizleri temelinde planlanır, yaygın biçimde yürütülür ve etkililiği düzenli olarak izlenir. Tüm öğretim elemanlarının etkileşimli-aktif ders verme yöntemlerini ve uzaktan eğitim süreçlerini öğrenmeleri ve kullanmaları için sistematik eğitimcilerin eğitimi etkinlikleri (kurs, çalıştay, ders, seminer vb.) ve bunu üstlenecek/ gerçekleştirecek öğretme-öğrenme merkezi yapılanması vardır. Öğretim elemanlarının pedagojik ve teknolojik yeterlilikleri artırılmaktadır. Birimin öğretim yetkinliği geliştirme performansı değerlendirilmektedir.

1	2	3	4	5
Birimde öğretim elemanlarının öğretim yetkinliğini geliştirmek üzere planlamalar bulunmamaktadır.	Birimin öğretim elemanlarının; öğrenci merkezli öğrenme, uzaktan eğitim, ölçme değerlendirme, materyal geliştirme ve kalite güvencesi sistemi gibi alanlardaki yetkinliklerinin geliştirilmesine ilişkin planlar bulunmaktadır.	Birimin genelinde öğretim elemanlarının öğretim yetkinliğini geliştirmek üzere uygulamalar vardır.	Öğretim yetkinliğini geliştirme uygulamalarından elde edilen bulgular izlenmekte ve izlem sonuçları öğretim elemanları ile birlikte irdelenerek önlemler alınmaktadır.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- *Eğiticilerin eğitimi uygulamalarına ilişkin planlamalar (kapsam, veriliş yöntemi, katılım bilgileri vb.) ve bunlara dair kanıtlar (uzaktan eğitim uygulamaları dahil).*
- *Öğrenme-öğretme merkezleri tarafından yürütülen uygulamalara ilişkin belgeler ve kanıtlar.*
- *Eğiticilerin eğitimi dışında öğretim elemanlarının öğretim yetkinliğini geliştirmeye yönelik uygulamalara dair kanıtlar.*
- *Eğitim kadrosunun eğitim-öğretim performansını izleme süreçlerini belgeleyen dokümanlar.*
- *Öğretim elemanlarının izleme ve iyileştirme süreçlerine katılımını gösteren kanıtlar.*
- *Öğretim yetkinliğini geliştirme süreçlerine ilişkin izleme ve iyileştirme kanıtları.*
- *Standart uygulamaların yanı sıra, Birimin ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirilmiş özgün yöntem ve uygulamalara dair belgeler.*

Coğrafya Bölümü öğretim üye ve elamanlarının eğitim öğretim sürecindeki kalite ve yetkinliğini geliştirmede interaktif ders verme yöntem ve teknikleri ve özel durumlarda uzaktan eğitim sistemi ve süreçleri kullanılmaktadır. Bunun yanında Fırat Üniversitesi Personel Daire Başkanlığı tarafından hizmet içi eğitimlere katılım sağlanmaktadır [1_OD4]. Ayrıca Üniversite genelinde öğretim üye ve elamanlarının yetkinlikleri ve gelişimini sağlamak üzere çeşitli hizmet içi uygulamalar bulunmaktadır. Bu kapsamda akademisyenlerin eğitimlere, sempozyumlara, konferanslara katılım talepleri birim tarafından desteklenmektedir.

Dersler hakkında duyuruların yapılması, öğrencilerle iletişim sağlanması ve ders notlarının paylaşılması Fırat Üniversitesi Uzaktan Eğitim Portalı üzerinden yapılmaktadır [2_OD4].

Öğretim üyelerimiz Üniversitemiz Erasmus Eğitim Verme Etkinlikleri kapsamında eğitim öğretim ve araştırma yetkinlik ve düzeylerini geliştirmek, bölümler arasında işbirliği oluşturmak amacıyla yurt dışında çeşitli etkinliklere katılmaktadır [3_OD3].

Kanıtlar:

[1-OD4]. Fırat Üniversitesi Hizmet İçi Eğitim

[2-OD4]. Fırat Üniversitesi Uzaktan Eğitim Portalı

[3-OD3]. Bölüm Erasmus+ Personel Hareketliliği

B.4.3. Eğitim faaliyetlerine yönelik teşvik ve ödüllendirme

Öğretim elemanları için yaratıcı/yenilikçi eğitimi uygulamalarını ve bu alanda rekabeti arttırmak üzere “iyi eğitim ödülü” gibi teşvik ve ödüllendirme süreçleri vardır. Eğitim ve öğretimi önceliklendirmek üzere atama ve yükseltme kriterlerinde yaratıcı eğitim faaliyetlerine yer verilir.

1	2	3	4	5
Öğretim kadrosuna yönelik teşvik ve ödüllendirilme mekanizmaları bulunmamaktadır.	Teşvik ve ödüllendirme mekanizmalarının; yetkinlik temelli, adil ve şeffaf biçimde oluşturulmasına yönelik planlar bulunmaktadır.	Teşvik ve ödüllendirme uygulamaları Birim geneline yayılmıştır.	Teşvik ve ödül uygulamaları izlenmekte ve iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- *Eğitim kadrosunun eğitim-öğretim performansını takdir etmek, tanımak ve ödüllendirmek için Birim genelinde uygulanan teşvik mekanizmaları ve tanımlı süreçlere ilişkin belgeler.*
- *Bu alanda yürütülen faaliyetlere ilişkin uygulama örnekleri.*
- *Eğitim kadrosunun eğitim faaliyetlerine yönelik teşvik ve ödüllendirme uygulamalarını belgeleyen kanıtlar.*
- *Eğitim kadrosunun eğitim-öğretim performansını takdir, tanıma ve ödüllendirmek üzere yürütülen faaliyetlerin izlenmesi ve iyileştirilmesine ilişkin kanıtlar.*
- *Standart uygulamaların yanı sıra, Birimin ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirilmiş özgün yöntem ve uygulamalara dair belgeler.*

Öğretim üye ve elemanlarının performansa dayalı akademik başarılarının akademik teşvik ve atama yükseltme yönergesine göre bir karşılığı bulunmaktadır [1_OD4].

Coğrafya bilim alanında öğretim üye ve elemanlarının akademik başarı ve performansını artırmak ve teşvik etmek amacıyla birim web sayfasında ve sosyal medya hesaplarında çeşitli teşvik ve ödüllendirmeler yapılmaktadır [2_OD3].

Kanıtlar:

[1-OD4]. Fırat Üniversitesi Akademik Teşvik Uygulaması

[2-OD3]. Başarı ve Performansa Yönelik Ödül ve Teşvik

C.1. Araştırma Süreçlerinin Yönetimi ve Araştırma Kaynakları

Birim, araştırma faaliyetlerini stratejik planı çerçevesinde belirlenen akademik öncelikleri ile yerel, bölgesel ve ulusal kalkınma hedefleriyle uyumlu, değer üretebilen ve toplumsal faydaya dönüştürülebilen biçimde yönetmelidir. Bu faaliyetler için uygun fiziki altyapı ve mali kaynaklar oluşturmali ve bunların etkin şekilde kullanımını sağlamalıdır.

C.1.1. Araştırma süreçlerinin yönetimi

Araştırma süreçlerin yönetimine ilişkin benimsenen yaklaşımlar, motivasyon ve yönlendirme işlevinin nasıl tasarlandığı, kısa ve uzun vadeli hedeflerin net ve kesin nasıl tanımlandığı, araştırma yönetimi ekibi ve görev tanımları belirlenmiştir; uygulamalar bu Birimsal tercihler yönünde gelişmektedir. Bilimsel araştırma ve sanatsal süreçlerin yönetiminin etkinliği ve başarısı izlenmekte ve iyileştirilmektedir.

1	2	3	4	5
Birimde araştırma süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısına ilişkin bir planlama bulunmamaktadır.	Birimin araştırma süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısına ilişkin yönlendirme ve motive etme gibi hususları dikkate alan planlamaları bulunmaktadır.	Birimin genelinde araştırma süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı Birimsal tercihler yönünde uygulanmaktadır.	Birimde araştırma süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısının işlerliği ile ilişkili sonuçlar izlenmekte ve önlemler alınmaktadır.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılabacaklar:

- Araştırma süreçlerinin yönetimine ve organizasyon yapısına ilişkin belgeler ve kanıtlar.
- Birimin araştırma yönetim modeli ve bu modelin nasıl uygulandığını gösteren belgeler.
- Araştırma yönetimi ve organizasyonel yapının işlerliğinin izlendiğini ve bu süreçlere yönelik yapılan iyileştirmeleri belgeleyen kanıtlar.
- Standart uygulamaların yanı sıra, Birimin ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirilmiş özgün yöntem ve uygulamalara dair kanıtlar.

Kurumun araştırma-geliştirme süreçlerinin yönetim ve organizasyonel yapısına ilişkin yönlendirme ve motive etme gibi durumlar için öğrenciler yönlendirilmektedir. Coğrafya Bölümü gerçekleştirilen bilimsel projelerin koordinasyonu, projelere destek sağlanması, yüksek lisans ve doktora tez projelerinin desteklenmesi gibi faaliyetlerinin yürütülmesi ile ilgili bütün çalışmalar kurumumuzda Fırat Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Projeleri (BAP) Koordinatörlüğü tarafından yapılmaktadır. BAP birimine ait internet sayfasına bağlantısından ulaşılabilmekte, proje müracaatları, satın alma işlemleri ve raporlama gibi faaliyetlere tamamen bu web adresinden ulaşılabilecek otomasyon sistemi aracılığıyla çevrimiçi olarak gerçekleştirilebilmektedir [1_OD3]. BAP'tan araştırma projesi, tez projesi, kapsam dışı proje gibi bir çok türü bulunmaktadır.

Kanıtlar:

[1-OD3]. Fırat Üniversitesi Bilimsel Araştırma Proje Birimi

C.1.2. İç ve dış kaynaklar

Birimin fiziki, teknik ve mali araştırma kaynakları misyon, hedef ve stratejileriyle uyumlu ve yeterlidir. Kaynakların çeşitliliği ve yeterliliği izlenmekte ve iyileştirilmektedir.

Araştırmaya yeni başlayanlar için üniversite içi çekirdek fonlar vardır ve erişimi kolaydır. Araştırma potansiyelini geliştirmek üzere proje, konferans katılımı, seyahat, uzman daveti destekleri, kişisel fonlar, motivasyonu arttırmak üzere ödül ve rekabetçi yükseltme kriterleri vardır. Üniversite içi kaynakların yıllar içindeki değişimi; bu imkanların etkinliği, yeterliliği, gelişime açık yanları, beklentileri karşılama düzeyi değerlendirilmektedir.

Misyon ve hedeflerle uyumlu olarak üniversite dışı kaynaklara yönelme desteklenmektedir. Bu amaçla çalışan destek birimleri ve yöntemleri tanımlıdır ve araştırmacılarca iyi bilinir.

1	2	3	4	5
Birimin araştırma ve geliştirme faaliyetlerini sürdürebilmesi için yeterli kaynağı bulunmamaktadır.	Birimin araştırma ve geliştirme faaliyetlerini sürdürebilmek için uygun nitelik ve nicelikte fiziki, teknik ve mali kaynakların oluşturulmasına	Birim araştırma ve geliştirme kaynaklarını araştırma stratejisi ve birimler arası dengeyi gözeterek yönetmektedir..	Birimde araştırma kaynaklarının yeterliliği ve çeşitliliği izlenmekte ve iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

	yönelik planları bulunmaktadır.				
Kanıt Sayılacaklar: • Araştırma-geliştirme bütçesi ve bu bütçenin dağılımına ilişkin kanıtlar. • Araştırma çerçevesinde yapılan stratejik ortaklıklar (kamu veya özel sektör ile). • Araştırma-geliştirme kaynaklarının araştırma stratejisi doğrultusunda yönetildiğini belgeleyen kanıtlar. • Araştırma kaynaklarının çeşitliliği ve yeterliliğinin izlendiğini ve iyileştirildiğini gösteren belgeler. • İç kaynakların yönetimine ilişkin tanımlı süreçler (örneğin, BAP Yönergesi, İç Kaynak Kullanım Yönergesi vb.). • İç kaynakların birimler arası dağılımını gösteren kanıtlar. • Dış kaynak kullanımını desteklemek amacıyla oluşturulmuş yöntem ve birimler. • Dış kaynakların dağılımını ve yönetimini belgeleyen kanıtlar. • Dış kaynakların yıllar itibarıyla değişimini gösteren belgeler. • Standart uygulamaların yanı sıra, Birimin ihtiyaçlarına göre geliştirilmiş özgün yöntem ve uygulamalara dair kanıtlar.					
Bölümümüz araştırma ve destekleri, fon sağlayıcılar BAP ve TÜBİTAK'tır. Bu kurumlar ülkemizin menfaatine olacak şekilde çalışma yapan öğrenci ve akademisyenlere finansal destek sağlamaktadır. Fırat Üniversitesi BAP birimi, araştırmacılarımız için ulusal ve uluslararası daha geniş kapsamlı projelerde yer almaları için sağlam bir zemin oluşturmayı hedeflemektedir. Fırat Üniversitesi öğretim üyeleri ile yüksek lisans ve doktora sürecinde olan araştırmacılar bilimsel araştırma projeleri ile Tıpta Uzmanlık, Dış Hekimliğinde Uzmanlık, Doktora ve Yüksek Lisans için hazırlanan tez projeleri ve diğer proje tekliflerinin değerlendirilmesi, kabulü, desteklenmesi, ulusal veya uluslararası kuruluşlar tarafından desteklenen projelere kaynak aktarımının yapılması, bunlara ilişkin hizmetlerin yürütülmesi, izlenmesi, sonuçlarının değerlendirilmesi, kamuoyuna duyurulması ve ilgili usul ve esaslar ile diğer hususları belirlemek görevlerine sahiptir [1_OD3]. TÜBİTAK ise ARDEB, Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projeleri Destekleme Programı ile evrensel gelişmeler ve ülke öncelikleri doğrultusunda, bilgi ve teknolojinin üretilerek, sonuçların hizmet ve/veya ürüne dönüştürülmesi yoluyla topluma kazandırılması için Ar-Ge faaliyetlerini yürüten bilim insanlarımızı desteklemektedir. [2_OD4]. Bölümümüzde yurtiçi ve yurt dışı olmak üzere son 3 yılda sonuçlanmış projeler bulunmaktadır [3_OD4].					
Kanıtlar: <u>[1-OD3]. Projeler İçin İç Kaynak</u> <u>[2-OD4]. Projeler İçin Dış Kaynak</u> <u>[3-OD4]. Coğrafya Bölümü Son 3 Yılda Yapılan Projeler</u>					

C.1.3. Doktora programları ve doktora sonrası imkanlar

Doktora programlarının başvuru süreçleri, kayıtlı öğrencileri ve mezun sayıları ile gelişme eğilimleri izlenmektedir. Birimde doktora sonrası (post-doc) imkanları bulunmaktadır ve Birimin kendi mezunlarını işe alma (inbreeding) politikası açıktır.

1	2	3	4	5
Birimin doktora programı ve doktora sonrası imkanları bulunmamaktadır..	Birimin araştırma politikası, hedefleri ve stratejileri ile uyumlu doktora programı ve doktora sonrası imkanlarına ilişkin planlamalar bulunmaktadır.	Birimde araştırma politikası, hedefleri ve stratejileri ile uyumlu ve destekleyen doktora programları ve doktora sonrası imkanlar yürütülmektedir.	Birimde doktora programları ve doktora sonrası imkanlarının çıktıları düzenli olarak izlenmekte ve iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.
Kanıt Sayılacaklar: • Doktora programları ve doktora sonrası imkanlara ilişkin kanıtlar • Bu programlar ve imkanlardan yararlanan öğrenci/araştırmacı sayıları ve bunların birimlere göre dağılımı • Doktora programları ve doktora sonrası imkanlara yönelik izleme ve iyileştirme kanıtları • Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra Birimin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar				

Coğrafya Anabilim Dalı, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsüne bağlı olarak doktora eğitimi vermektedir [1_OD3]. Coğrafya Doktora Programının amacı, mekânsal analiz ve problem çözme yeteneği gelişmiş, eleştirel ve yaratıcı düşünebilen, etkili ilişkiler kurabilen ve sürdürebilen, takım çalışmasını en etkin şekilde uygulayabilen, inisiyatif alan, riski ve değişimi yöneten ve bütün bunları yaparken iş etiği çerçevesinde hareket eden nitelikli bireyler yetiştirmektir.

Doktora programına kayıt yaptırmak isteyen öğrenci, Üniversitenin akademik ve yasal mevzuatı çerçevesinde ve YÖK tarafından belirlenen süreçleri tamamlamak / sınavları başarmış olmak zorundadır. Bu kapsamda Programa öğrenci kabulü ve başvuru koşulları akademik dönem başlamadan önce Fırat Üniversitesi internet adresinde yayınlanmaktadır (www.firat.edu.tr). Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir ulusal krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki ulusal kredilik 14 ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur. Yurtiçi veya dışında eşdeğer programda öğrenimine başlamış bir öğrenci yatay geçiş için başvuru yapabilir.

Öğrencilerin kabulü dönem başlamadan, her bir öğrencinin şartları ve başvuru yaptığı derece dikkate alınarak incelenir ve özel olarak değerlendirilir. Öğrencilerin bu programı başarıyla tamamlamaları ve doktora derecesine sahip olabilmeleri için onların bu programda alması gereken zorunlu derslerin (toplam 240 AKTS) tümünü başarıyla tamamlaması ve tez sınavında başarılı olarak, 4.00 üzerinden en az 3.00 genel not ortalamasına sahip olmaları gerekmektedir. Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin; a) Bilime yenilik getirme, b) Yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, c) Bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir. Coğrafya Anabilim dalının ilgili bilim dalından mezun olan öğrenciler "Doktora Diploması" derecesi alırlar [2_OD3].

Kanıtlar:

[1-OD3]. Coğrafya Bölümü Lisansüstü Ders İçerikleri

[2-OD3]. Coğrafya Bölümü Lisansüstü Ders Programı

C.2. Araştırma Yetkinliği, İş birlikleri ve Destekler

Birim, öğretim elemanları ve araştırmacıların bilimsel araştırma ve sanat yetkinliğini sürdürmek ve iyileştirmek için olanaklar (eğitim, iş birlikleri, destekler vb.) sunmalıdır.

C.2.1. Araştırma yetkinlikleri ve gelişimi

Doktora derecesine sahip araştırmacı oranı, doktora derecesinin alındığı Birimlerin dağılımı; kümelenme/ uzmanlık birikimi, araştırma hedefleri ile örtüşme konularının analizi, hedeflerle uyumu irdelenmektedir. Akademik personelin araştırma ve geliştirme yetkinliğini geliştirmek üzere eğitim, çalıştay, proje pazarları vb. gibi sistematik faaliyetler gerçekleştirilmektedir.

1	2	3	4	5
Birimde, öğretim elemanlarının araştırma yetkinliğinin geliştirilmesine yönelik mekanizmalar bulunmamaktadır.	Birimde, öğretim elemanlarının araştırma yetkinliğinin geliştirilmesine yönelik planlar bulunmaktadır.	Birimin genelinde öğretim elemanlarının araştırma yetkinliğinin geliştirilmesine yönelik uygulamalar yürütülmektedir.	Birimde, öğretim elemanlarının araştırma yetkinliğinin geliştirilmesine yönelik uygulamalar izlenmekte ve izlem sonuçları öğretim elemanları ile birlikte değerlendirilerek önlemler alınmaktadır.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Öğretim elemanlarının araştırma yetkinliğinin geliştirilmesine yönelik planlama ve uygulamalar (destekleyici eğitimler, uluslararası fırsatlar, proje iş birliği çalışmaları vb.)
- Öğretim elemanlarının geri bildirimleri
- Öğretim elemanlarının araştırma yetkinliğinin izlenmesi ve iyileştirilmesine ilişkin kanıtlar
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra Birimin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Fırat üniversitesi coğrafya bölümünde doktora derecesine sahip araştırmacı oranı coğrafya bölümü sitesinden ulaşılabilir [1_OD4]. Akademik personellerin listesi coğrafya bölümünün internet sitesinde yer almaktadır [2_OD4]

Kanıtlar:

[1-OD4]. Coğrafya Bölümü Doktora Derecesine Sahip Araştırmacı Oranı

[2-OD4]. Akademik Personel

C.2.2. Ulusal ve uluslararası ortak programlar ve ortak araştırma birimleri

Birimlerarası işbirliklerini, disiplinlerarası girişimleri, sinerji yaratacak ortak girişimleri özendirecek mekanizmalar mevcuttur ve etkindir. Ortak araştırma veya lisansüstü programları, araştırma ağlarına katılım, ortak araştırma birimleri varlığı, ulusal ve uluslararası işbirlikleri gibi çoklu araştırma faaliyetleri tanımlanmıştır, desteklenmektedir ve sistematik olarak izlenerek Birimin hedefleriyle uyumlu iyileştirmeler gerçekleştirilmektedir.

1	2	3	4	5
Birimde ulusal ve uluslararası düzeyde ortak programlar ve ortak araştırma birimleri oluşturma yönünde mekanizmalar bulunmamaktadır.	Birimde ulusal ve uluslararası düzeyde ortak programlar ve ortak araştırma birimleri ile araştırma ağlarına katılım ve iş birlikleri kurma gibi çoklu araştırma faaliyetlerine yönelik planlamalar ve mekanizmalar bulunmaktadır.	Birimin genelinde ulusal ve uluslararası düzeyde ortak programlar ve ortak araştırma faaliyetleri yürütülmektedir.	Birimde ulusal ve uluslararası düzeyde Birim içi ve Birimler arası ortak programlar ve ortak araştırma faaliyetleri izlenmekte ve ilgili paydaşlarla değerlendirilerek iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Ulusal ve uluslararası düzeyde ortak programlar ve ortak araştırma birimleri oluşturulmasına yönelik mekanizmalara ilişkin kanıtlar.

- Ortak programlar ve araştırma faaliyetlerine yönelik yapılan ikili anlaşmalar ve iş birliklerine ilişkin belgeler.
- Birimin dahil olduğu araştırma ağları, ortak programlar, araştırma birimleri ve ortak araştırmalardan üretilen çalışmalar ve projelere ilişkin kanıtlar.
- Ortak programlar ve araştırma faaliyetleriyle ilgili paydaşlardan alınan geri bildirimlere dair belgeler.
- Ortak programlar ve araştırma faaliyetlerinin izlenmesine ve iyileştirilmesine yönelik süreçler ve bunlara ilişkin kanıtlar.
- Standart uygulamaların yanı sıra, Birimin ihtiyaçlarına göre geliştirilmiş özgün yöntem ve uygulamalara dair kanıtlar.

Bölümümüz öğretim elemanları, ulusal ve uluslararası düzeyde işbirliklerini teşvik etmek amacıyla yurt dışı post doktora programlarına katılarak ortak proje geliştirme, araştırma grupları oluşturma, bilimsel çalışmalar yürütme ve ortak tez danışmanlığı gibi faaliyetleri desteklenmektedir. Bu destekler, büyük ölçüde TÜBİTAK olmak üzere Fırat Üniversitesi BAP Koordinasyon Birimi tarafından sağlanan Çok Disiplinli Araştırma Projesi (ÇAP), Öncelikli Alan Araştırma Projesi (ÖNAP), Uluslararası Araştırma İşbirliği Projesi (UIP) ve Katılımlı Araştırma Projesi (KAP) türündeki projeler aracılığıyla hayata geçirilmektedir [1_OD3].

Akademik personelimiz ayrıca, Değişim Programları (Erasmus ve Mevlana Programları) kapsamında yürütülen hareketlilik faaliyetlerinden yararlanarak uluslararası paydaşlarla etkileşimlerini güçlendirmektedir. Bu bağlamda, bölümümüzdeki Ulusal ve Uluslararası İlişkiler Komisyonu, ilgili stratejilerin geliştirilmesi ve takibinden sorumlu birim olarak faaliyet göstermektedir. [2_OD3].

Kanıtlar:

[1-OD3]. Ulusal ve Uluslararası Ortak Programlar

[2-OD3]. Kordinatörlükler

C.3. Araştırma Performansı

Birim, araştırma faaliyetlerini verilere dayalı ve periyodik olarak ölçmeli, değerlendirmeli ve sonuçlarını yayımlamalıdır. Elde edilen bulgular, Birimin araştırma ve geliştirme performansının periyodik olarak gözden geçirilmesi ve sürekli iyileştirilmesi için kullanılmalıdır.

C.3.1. Araştırma performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi

Birim araştırma faaliyetleri yıllık bazda izlenir, değerlendirilir, hedeflerle karşılaştırılır ve sapmaların nedenleri irdelenir. Birimin odak alanlarının üniversite içi bilinirliği, üniversite dışı bilinirliği; uluslararası görünürlük, uzmanlık iddiası konularının analizi, hedeflerle uyumu sistematik olarak analiz edilir. Performans temelinde teşvik ve takdir mekanizmaları kullanılır. Rakiplerle rekabet, seçilmiş Birimlerle kıyaslama (benchmarking) takip edilir. Performans değerlendirmelerinin sistematik ve kalıcı olması sağlanmaktadır.

1	2	3	4	5
Birimde araştırma performansının izlenmesine ve değerlendirmesine yönelik mekanizmalar bulunmamaktadır.	Birimde araştırma performansının izlenmesine ve değerlendirmesine yönelik ilke, kural ve göstergeler bulunmaktadır.	Birimin genelinde araştırma performansını izlemek ve değerlendirmek üzere oluşturulan mekanizmalar kullanılmaktadır.	Birimde araştırma performansı izlenmekte ve ilgili paydaşlarla değerlendirilerek iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Tanımlı Süreçler: Araştırma performansını izlemek için oluşturulmuş tanımlı süreçlere ilişkin belgeler.
- Araştırma hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını izlemek üzere oluşturulan mekanizmalara dair kanıtlar.
- Araştırma performansı ile ilgili paydaşlardan alınan geri bildirimlere ilişkin belgeler.
- Araştırma performansının izlenmesine ve iyileştirilmesine yönelik süreçler ve bunlara dair kanıtlar.
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra, Birimin ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirilmiş özgün yöntem ve uygulamalara dair belgeler.

Öğretim üyeleri ve elemanlarının akademik çalışmaları Fırat Üniversitesi Coğrafya Bölümü akademik personel kısmında yer almakta ve web sitelerinden ulaşılabilir [1_OD4].

Ayrıca akademik personellerin performansının izlenmesi Fırat Üniversitesi akademik bilgi sisteminden sorgulanabilir [2_OD4].

Kanıtlar:

[1_OD4] Coğrafya Bölümü Akademik personel

[2_OD4]. Personel Bilgi Sistemi

C.3.2. Öğretim elemanı/araştırmacı performansının değerlendirilmesi

Öğretim elemanlarının araştırma performansını paylaşması beklenir; bunu düzenleyen tanımlı süreçler vardır ve bunlar ilgili paydaşlarca bilinir. Araştırma performansı yıl bazında izlenir, değerlendirilir ve Birimsal politikalar doğrultusunda kullanılır. Çıktılar, grubun ortalama değerleri ve saçılım şeffaflık olarak paylaşılır. Performans değerlendirmelerinin sistematik ve kalıcı olması sağlanmıştır.

1	2	3	4	5
Birimde öğretim elemanlarının araştırma performansının izlenmesine ve değerlendirmesine yönelik mekanizmalar bulunmamaktadır.	Birimde öğretim elemanlarının araştırma performansının izlenmesine ve değerlendirmesine yönelik ilke, kural ve göstergeler bulunmaktadır.	Öğretim elemanlarının araştırma-geliştirme performansı izlenmekte ve öğretim elemanları ile birlikte değerlendirilerek iyileştirilmektedir.	Öğretim elemanlarının araştırma-geliştirme performansı izlenmekte ve öğretim elemanları ile birlikte değerlendirilerek iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.
Kanıt Sayılacaklar: • Akademik personelin araştırma-geliştirme performansını izlemek üzere geçerli olan tanımlı süreçler (Yönetmelik, yönerge, süreç tanımı, ölçme araçları, rehber, kılavuz, takdir-tanıtma sistemi, teşvik mekanizmaları vb.) • Öğretim elemanlarının araştırma performansına yönelik analiz raporları • Öğretim elemanlarının geri bildirimleri • Araştırma geliştirme performansına ilişkin izleme ve iyileştirme kanıtları • Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra Birimin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar				
Bölümümüzdeki öğretim üyeleri ve elemanlarının akademik çalışmaları, yayınları, bildirileri ve kitapları YÖKSİS ve Fırat Üniversitesi Akademik Bilgi Sisteminde yer almakta ve güncel olarak sorgulanabilmektedir. [1_OD4].				
Kanıtlar: <u>[1-OD4]. Fırat Üniversitesi Akademik Bilgi Sistemi</u>				

D.1. Toplumsal Katkı Süreçlerinin Yönetimi ve Toplumsal Katkı Kaynakları

Birim, toplumsal katkı faaliyetlerini stratejik amaçları ve hedefleri doğrultusunda yönetmelidir. Bu faaliyetler için uygun fiziki altyapı ve mali kaynaklar oluşturmali ve bunların etkin şekilde kullanımını sağlamalıdır.

D.1.1. Toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi

Birimin toplumsal katkı politikası Birimin toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı Birimsallaşmıştır. Toplumsal katkı süreçlerinin yönetim ve organizasyonel yapısı Birimin toplumsal katkı politikası ile uyumludur, görev tanımları belirlenmiştir. Yapının işlerliği izlenmekte ve bağlı iyileştirmeler gerçekleştirilmektedir.

1	2	3	4	5
Birimde toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısına ilişkin bir planlama bulunmamaktadır.	Birimin toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısına ilişkin planlamaları bulunmaktadır.	Birimin genelinde toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı Birimsal tercihler yönünde uygulanmaktadır.	Birimde toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısının işlerliği ile ilişkili sonuçlar izlenmekte ve önlemler alınmaktadır.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi ve organizasyon yapısını gösteren kanıtlar
- Toplumsal katkı yönetim modelini gösteren kanıtlar
- Toplumsal katkı faaliyetlerini yürüten birimler ve uygulama örnekleri
- Toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısının işlerliğine ilişkin izleme ve iyileştirme kanıtları
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra Birimin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Fırat Üniversitesi'nde toplumsal katkı süreçleri, kurumun toplumsal katkı politikasıyla bütünleşmiş ve yönetim ve organizasyonel yapısıyla kurumsallaşmış durumdadır [1_OD3]. Bu süreçlerin yönetimi ve organizasyonel yapısı, kurumun belirlediği toplumsal katkı politikasıyla uyumlu bir şekilde ilerlemektedir. Fırat Üniversitesi'nin 2023-2027 Stratejik Planı, toplumsal katkı yönetimi için belirlenen amaçlar ve performans göstergelerine odaklanmaktadır. Bu göstergeler, UNDP'nin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına uygun olarak belirlenmiş ve kurumun toplumsal etkisini ölçmek için önemli bir referans noktası oluşturmaktadır. Toplumsal katkı süreçlerinin yönetiminde, görev tanımları ve sorumluluklar net bir şekilde belirlenmiştir. Her bir birim, kendi alanında belirlenen hedeflere yönelik olarak çalışmalarını sürdürmekte ve bu süreçlerin etkinliği düzenli olarak değerlendirilmektedir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda ortaya çıkan geri bildirimler doğrultusunda gerekli düzeltme ve iyileştirmeler yapılmaktadır. Üniversitenin toplumsal katkı süreçlerinin yönetiminde şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri ön plandadır. Faaliyetlerle ilgili bilgiler, kamuoyuna açık bir şekilde paylaşılmakta ve süreçlerin izlenebilirliği sağlanmaktadır. Ayrıca, paydaşlarla işbirliği ve iletişim de süreçlerin etkin bir şekilde yönetilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Toplumsal katkı süreçlerinin yönetimindeki bu yapılanma ve disiplin, Fırat Üniversitesi'nin topluma olan katkısını sürekli olarak artırmayı ve kaliteli hizmet sunmayı hedeflemektedir. Kurumun bu yöndeki kararlılığı ve etkin yönetimi, toplumla daha güçlü bir bağ kurulmasına ve sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlamaktadır.

Fırat Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi'nde Kalite Güvence Sistemi Yönergesinin 10.maddesine göre birim kalite komisyonu üyeleri belirlenmiştir [2_OD3]. Ardından alt komisyonlar oluşturulmuştur [3_OD3].

Fırat Üniversitesi Coğrafya Bölümü'nde 2024 yılı itibarıyla Prof. Dr. Ayşe ÇAĞLIYAN Toplumsal Katkı Yönetme ve Geliştirme komisyonu başkanı olarak görevlendirilmiştir. Dr. Öğr. Üyesi Handan ARSLAN ile Dr. Öğr. Üyesi Dündar DAĞLI komisyon üyeleri olarak görev yapmaktadırlar [4_OD3].

Fırat Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi'nde 2024 yılında kalite ve akreditasyon raporu hazırlanmaya başlanmıştır [5_OD3].

Kanıtlar:

[1-OD3]. [Kalite Komisyonu.pdf](#)

[2-OD3]. [Birimlere Göre Kalite Komisyonları.pdf](#)

[3-OD3]. [Kalite ve Akreditasyon Komisyon ve Alt Komisyonlar.pdf](#)

[4-OD3]. [Toplumsal Katkı Yönetme ve Geliştirme Komisyonu.pdf](#)

[5-OD3]. [Kalite ve Akreditasyon Komisyon ve Alt Komisyonlarının Oluşturulması.pdf](#)

D.1.2. Kaynaklar

Toplumsal katkı etkinliklerine ayrılan kaynaklar (mali, fiziksel, insan gücü) belirlenmiş, paylaşılmış ve Birimsallaşmış olup, bunlar izlenmekte ve değerlendirilmektedir.

1	2	3	4	5
Birimin toplumsal katkı faaliyetlerini sürdürebilmesi için yeterli kaynağı bulunmamaktadır.	Birimin toplumsal katkı faaliyetlerini sürdürebilmek için uygun nitelik ve nicelikte fiziki, teknik ve mali kaynakların oluşturulmasına yönelik planları bulunmaktadır.	Birim toplumsal katkı kaynaklarını toplumsal katkı stratejisi ve birimler arası dengeyi gözeterek yönetmektedir.	Birimde toplumsal katkı kaynaklarının yeterliliği ve çeşitliliği izlenmekte ve iyileştirilmektedir.	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Toplumsal katkı faaliyetlerini yürüten araştırma ve uygulama merkezleri ve diğer birimlere ilişkin kanıtlar
- Toplumsal katkı faaliyetlerine ayrılan bütçe ve yıllar içinde dağılımını içeren kanıtlar
- Toplumsal katkı kaynaklarının toplumsal katkı stratejisi doğrultusunda yönetildiğini gösteren kanıtlar
- Toplumsal katkı kaynaklarının çeşitliliği ve yeterliliğinin izlendiğine ve iyileştirildiğine ilişkin kanıtlar
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra Birimin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Fırat Üniversitesi, toplumsal katkı faaliyetleri için ayrılan kaynakların belirlenmesi, paylaşılması, kurumsallaşması ve yönetilmesini Stratejik Plana bağlı olarak yürütmektedir [1_OD3].

Bu kaynaklar genellikle mali, fiziksel ve insan kaynakları olarak özetlenebilir ve üniversitemizin toplumsal katkı stratejisi doğrultusunda etkin bir şekilde kullanılmaktadır. **Mali Kaynaklar:** Fırat Üniversitesi, toplumsal katkı faaliyetlerine ayrılan bütçe konusunda şeffaf bir yaklaşım benimsemektedir. Toplumsal Katkı faaliyetlerini yürüten birimlerimizden yıllık faaliyet raporlarının yanı sıra yıllık Sayıştay denetimi, iç denetim ve program akreditasyonlarına paydaş olmaları hasebiyle değişik denetim mekanizmalarından geçmektedir. Her yıl ayrılan bütçe miktarı belirlenirken, toplumsal katkı faaliyetlerinin öncelikleri ve hedefleri göz önünde bulundurulmaktadır. Bu bütçe, araştırma ve uygulama merkezleri ile diğer birimler arasında performansla dayalı bir anlayışla dağıtılmaktadır. **Fiziksel Kaynaklar:** Fırat Üniversitesi, toplumsal katkı faaliyetlerini yürüten birimlerin sayısı bakımından oldukça zengin ve çeşitliliğe sahiptir. Fırat Üniversitesi kampüs alanının müsaitliğinin verdiği kabiliyetle toplumsal katkı faaliyeti gösteren birimlere gerekli fiziksel kaynakları sağlamakta ve bu kaynakların etkin bir şekilde kullanılmasını sağlamaktadır. Laboratuvarlar, atölyeler, eğitim salonları, konferans salonları, sosyal donatılar, kütüphaneler ve diğer altyapılar, toplumsal katkı çalışmalarının gereksinimlerini karşılayacak şekilde düzenlenmektedir. **İnsan Kaynakları:** Üniversite, toplumsal katkı faaliyetlerini yürüten personelin belirlenmesi, eğitimi ve performansının izlenmesi konularında titiz bir yaklaşım benimsemektedir.

Kalite Komisyonunun alt komisyonu olarak çalışan bir Toplumsal Katkı Alt komisyonu bulunmaktadır. Ayrıca Akademik Kadromuzun ürettiği tüm işlerin UNDP SKA'larına uyumu gözetilmektedir. Üniversitemizin Öğrenci topluluklarının yanı sıra gönüllülük faaliyetlerinde bulunan öğrencilerimizi akademik kadromuz ve idari kadromuz bulunmaktadır. Bu organizasyon içerisinde görev tanımları net bir şekilde belirlenmiş olup, personelin toplumsal katkı faaliyetlerindeki rolleri ve sorumlulukları açıkça ortaya konulmuştur.

Ayrıca, personelin motivasyonunu artırmak ve süreçleri daha verimli hale getirmek amacıyla sürekli olarak değerlendirmeler yapılmaktadır. Fırat Üniversitesi, toplumsal katkı faaliyetlerini yönetirken standart uygulamaların yanı sıra özgün yaklaşımlar ve uygulamalar geliştirmektedir [2_OD3].

Kanıtlar:

[1-OD3]. Stratejik Planlar <https://stratejedb.firat.edu.tr/tr/page/7980>

[2-OD3]. Kalite Performans Rehberi

<https://kalitekoord.firat.edu.tr/documentFiles/16474279601986.Kalite%20Performans%20Rehberi.pdf>

[3-OD3]. Anket Sistemi <https://kalitekoord.firat.edu.tr/page/11965>

D.2. Toplumsal Katkı Performansı

Birim, toplumsal katkı stratejisi ve hedefleri doğrultusunda yürüttüğü faaliyetleri periyodik olarak izlemeli ve sürekli iyileştirmelidir.

D.2.1. Toplumsal katkı performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi

Birim, BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile uyumlu, dezavantajlı gruplar dahil toplumun ve çevrenin ihtiyaçlarına cevap verebilen ve değer yaratan toplumsal katkı faaliyetlerinde bulunmaktadır. Ulusal ve uluslararası düzeyde Birimsal iş birlikleri, çeşitli kamu Birim ve kuruluşlarına yapılan görevlendirmeler ile Birimin bünyesinde yer alan birimler aracılığıyla yürütülen eğitim, hizmet, araştırma,

danışmanlık vb. toplumsal katkı faaliyetleri izlenmektedir. İzleme mekanizma ve süreçleri yerleşik ve sürdürülebilir. İyileştirme adımlarının kanıtları vardır.

1	2	3	4	5
Birimde toplumsal katkı performansının izlenmesine ve değerlendirmesine yönelik mekanizmalar bulunmamaktadır.	Birimde toplumsal katkı performansının izlenmesine ve değerlendirmesine yönelik ilke, kural ve göstergeler bulunmaktadır.	Birimin genelinde toplumsal katkı performansını izlemek ve değerlendirmek üzere oluşturulan mekanizmalar kullanılmaktadır.	Birimde toplumsal katkı performansı izlenmekte ve ilgili paydaşlarla değerlendirilerek iyileştirilmektedir	İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıt Sayılacaklar:

- Birimin hedefleriyle uyumlu toplumsal katkı faaliyetlerine ilişkin kanıtlar.
- Toplumsal katkı performansını izlemek ve değerlendirmek için kullanılan tanımlı süreçlere ait belgeler.
- Toplumsal katkı hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını izlemek üzere oluşturulan mekanizmalara dair kanıtlar.
- Birimde yürütülen toplumsal katkı faaliyetlerinin değerlendirildiğini gösteren kanıtlar ve izleme raporları.
- Toplumsal katkı faaliyetlerine ilişkin izlemeye dayalı iyileştirmelerin yapıldığını gösteren kanıtlar veya raporlar.
- Toplumsal katkı faaliyetleri kapsamında iş birliği yapılan Birimlerle imzalanan protokoller ve anlaşmalar
- Toplumsal katkı faaliyetleri ile ilgili paydaşlardan alınan geri bildirimlere dair belgeler.
- Toplumsal katkı performansının izlenmesine ve iyileştirilmesine yönelik süreçler ve bunlara ilişkin kanıtlar.
- Standart uygulamaların yanı sıra, Birimin ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirilmiş özgün yöntem ve uygulamalara dair belgeler.

Kurumun genelinde toplumsal katkı performansını izlemek ve değerlendirmek üzere oluşturulan mekanizmalar kullanılmaktadır. Fakülte komisyonları bünyesinde oluşturulan tanıtım birimi, bilimsel ve kültürel faaliyetler birimi ve sempozyum-konferans panel-webinar etkinlikleri birimi toplumsal katkı performansını izlemek üzere geçerli olan tanımlı süreçlerin takibini gerçekleştirmektedirler.

2024 yılı içerisinde Dr. Öğr. Üyesi Aşır Yüksel KAYA Elazığ AFAD İrap toplantısına katılmıştır [1_OD3]. Dr.Öğr.Üyesi Fethi Ahmet CANPOLAT TÜBİTAK tarafından düzenlenen bilim söyleşileri etkinliğine konuşmacı olarak katılmıştır [2_OD3]. Mart ayında Prof. Dr. M. Taner ŞENGÜN TÜBİTAK tarafından düzenlenen bilim söyleşileri etkinliğine konuşmacı olarak katılmıştır [3_OD3]. 2024 yılında mübarek Ramazan ayı içerisinde bölüm öğrencilerimizle birlikte iftar programı düzenlenmiştir [3_OD3]. Bölüm öğretim üyesi Prof. Dr. Ayşe ÇAĞLIYAN Bingöl Üniversitesi'nde "Coğrafya Çalışmalarında Kadının Rolü" konferansına konuşmacı olarak katılmıştır [4_OD3]. 2024 yılında İstanbul'da düzenlenen 5.Uluslararası Coğrafya Sempozyumu'na Dr. Öğr. Üyesi Aşır Yüksel KAYA panelist olarak katılmıştır [5_OD3]. Fırat Üniversitesi Coğrafya Bölümü tarafından "Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Eğitimde ARCGIS Çözümleri" adlı konferans düzenlenmiştir [6_OD3]. Konferansa mühendisler, Coğrafya öğretmenleri ve lisans öğrencileri katılmıştır. Prof. Dr. İlhan Oğuz AKDEMİR tarafından lise öğrencilerine yönelik "İklim Değişikliği, Afetler ve Coğrafi Doğrular" adlı bir konferans verilmiştir [7_OD3]. 2024 yılında İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi biriminde Kalite ve Akreditasyon çalışmaları devam etmiş ve bir rapor hazırlanmıştır [8_OD3]. 2025 yılı itibarıyla Kalite ve Akreditasyon çalışmaları devam etmektedir [9_OD3]. 2024 yılı içerisinde Coğrafya Bölümü öğretim üyesi, elemanları ve lisans öğrencileri tarafından hazırlanan iki öğrenci projesi kabul edilmiştir [11_OD3]. Aralık ayında Elazığ'da bulunan bir ortaöğretim kurumu bölümümüzü ziyaret etmiştir [12_OD3]. Fırat Üniversitesi Coğrafya Bölümünün imkanları ve potansiyeli hakkında öğrenciler bilgilendirilmiştir. 2024 yılında Doç. Dr. Emrah ŞİKOĞLU ve ekibi tarafından hazırlanan cihaz üniversitemizce hizmet buluşu olarak kabul edilmiştir [14_OD3].

Kanıtlar:

- [1-OD3]. [Afad Toplantısı.pdf](#)
[2-OD3]. [Bilim Söyleşisi.pdf](#)
[3-OD3]. [İftar Programı.pdf](#)
[4-OD3]. [Coğrafi Söyleşiler.pdf](#)
[5-OD3]. [Coğrafya Kongresi Panelist.pdf](#)
[6-OD3]. [CBS Söyleşisi.pdf](#)
[7-OD3]. [Bilim Söyleşisi 2.pdf](#)
[8-OD3]. [Kalite & Akreditasyon Raporu 2024.pdf](#)
[9-OD3]. [Emeği Geçenler.pdf](#)
[10-OD3]. [Toplantı.pdf](#)
[11-OD3]. [2209 Proje Destek.pdf](#)
[12-OD3]. [Lise Öğrencileri Ziyareti.pdf](#)
[13-OD3]. [Bilim Söyleşisi 3.pdf](#)
[14-OD3]. [Hizmet Buluşu.pdf](#)

A. LİDERLİK, YÖNETİŞİM VE KALİTE

Güçlü Yönler	Gelişmeye Açık Yönler
Organizasyon şeması ve görev tanımları günceldir ve kamuoyu ile paylaşılmaktadır, Liderlik anlayışına hâkim olduğu bir kültüre sahiptir, Personel arasında yatay ve düşey için çeşitli iletişim araçları mevcut ve aktif bir şekilde kullanılmaktadır, Öğretim elemanı seçimi stratejik hedeflerle uyumlu ve rekabetçi bir süreçle yapılmaktadır, Öğrenci temsilcilerinin de yer aldığı birim kalite komisyonu bulunmaktadır, Karar alma süreçlerine öğrenci katılımı sağlanmaktadır, Web sitesi kamuoyunun erişimine açık, güncel ve aktif bir şekilde kullanılmaktadır, Misyon, vizyon, amaç ve hedefler güncel ve kamuoyunun erişimine açıktır, Personelden düzenli ve sistematik olarak veri toplanmaktadır, Düzenli olarak birim faaliyet raporları hazırlanmaktadır, Tüm süreçlere ilişkin iş akış şemaları ve bulunmakta ve kamuoyu ile paylaşılmaktadır.	Birim kalite komisyonunda yer alan üye sayısı arttırılmalı, Akademik ve idari personel sayısı arttırılmalı, İnsan kaynakları yönetiminde performans bazlı süreçler geliştirilmeli, Uluslararasılaşma süreçlerini, kaynaklarını ve performansını Birim bazında Birim Erasmus Değişim Programı Komisyonu ve Birim Mevlâna Değişim Programı Komisyonu tarafından sistematik bir şekilde yürütülmesi için koordinasyon arttırılmalı, Tüm süreçlerde paydaş katılımı arttırılmalı, Birim bazında proje geliştirme süreçlerinde planlamaya gidilmeli ve koordinasyon arttırılmalı, Mezunlar ile aktif öğrencileri bir araya getiren etkinliklerin sayısı arttırılmalı.

B. EĞİTİM VE ÖĞRETİM

Güçlü Yönler	Gelişmeye Açık Yönler
Fakülte bölümlerinin tercih edilmesi ve doluluk oranlarının yüksek olması, Kadroların dinamik ve genç akademisyenlerden oluşması, Elazığ İl'inin konumunun nitelikli öğretim üyesi ve öğrenci çekmeye elverişli olması, Yüksek lisans ve doktora programlarının varlığı, Erasmus+, Farabi ve Mevlana programlarının varlığı, Mezun bilgi sisteminin varlığı, Akademik kadronun dijital programları kullanma becerilerinin yüksek olması, Coğrafi Bilgi Sistemleri laboratuvarının olması, Uzaktan eğitim sistemlerinin gelişmiş olması.	Üniversitenin tanınırlığı ve görünürlüğü arttırılmalı, Lisansüstü ve doktora programları çeşitlendirilmeli, Erasmus+, Mevlana ve Farabi programlarının daha aktif uygulanmasına yönelik teşvik edici programlar geliştirilmeli, Fiziki altyapı eksiklikleri giderilmeli, Eğitime yönelik ulusal/uluslararası atölye ve yaz okulları düzenlenmeli, Akademik personel üzerindeki idari iş yükü azaltılmalı, Kongre, konferans, seminer gibi bilimsel etkinliklere destekler arttırılmalı.

C. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

Güçlü Yönler	Gelişmeye Açık Yönler
Fakültemizin 1975 yılında kurulmuş olması ve köklü bir üniversite olması, Fakültemiz öğretim elemanlarının bilimsel faaliyetlerinin akreditasyon kurumları tarafından inceleniyor olması, Öğretim elemanlarının yüksek lisans ve doktora için gerekli desteği sağlanması, Müfredatların sürekli güncel tutulması,	Fakülte fiziki şartlarının öğrenci kapasitesine göre iyileştirilmesi gerekliliği, Erasmus programları çerçevesinde ülke seçeneklerinin az olması ve arttırılması gerekliliği, Ulusal ve uluslararası kuruluşların araştırma programlarına başvuru sayısı arttırılması,

Öğretim üyesi ve elemanlarının sürekli olarak projeler üretmesi.	Fakültemizde öğretim üyesi başına düşen ders yükü ve sayısının azaltılması gerekliliği.
D. TOPLUMSAL KATKI	
Güçlü Yönler	Gelişmeye Açık Yönler
Genç akademik kadronun varlığı, Fakültemizin bölgedeki kamu, sivil toplum ve özel sektör ile işbirliğine açık bir programa öncelik vermeyi önemsemesi ve akademi personelimizin bölgeye bu kapsamda destek vermesi, Akademik personel ve öğrenciler doğrudan bölge ve toplum yararına katkı sağlayacak nitelikteki çalışmalara yatkın olması, Farklı kurum ve kuruluşlarla iş birliklerinin yapılması, Akademik personellerimiz, öğrencilerimizle birlikte TÜBİTAK projeleri yapması, Akademik personellerimiz toplum yararına lise öğrencilerine bilim söyleşilerine katılması.	Fakültemizde toplumsal katkı politika ve stratejilerine yönelik çalışmalar arttırılmalı, Dış paydaşlar ile ilişkiler arttırılmalı, Fakültede gerçekleştirilen çalışmaların tanıtımları arttırılmalı, Toplumsal katkı faaliyetlerine yönelik bütçenin oluşturulması ve mali kaynak sağlayacak proje çalışmaları arttırılmalı, Toplumsal katkı faaliyetleri gerçekleştirilebilecek teknik altyapı ve fiziksel mekânlar arttırılmalı.

ÖZET

Bölümümüz kurulduğu günden günümüze kadar, mezunların iş bulma ve kurumlara yerleşme durumu, ders içerikleri, derslerin işleniş ve seviyesi ile geniş akademik kadrosuyla günün şartları göz önüne alındığında iyi bir konuma sahiptir. Rektörlük akreditasyon faaliyetleri kapsamında gerekli olan iyileştirme ve geliştirme faaliyetlerine cevap vermiş, bölüm imkânlarını her zaman sonuna kadar kullanmıştır. Bölüm laboratuvarları, seminer salonu, derslikleri ve Fakültenin fiziki imkânları dâhilinde akredite olmak üzere yoğun çaba harcanmaktadır.

Bölümümüz, eğitimde kaliteyi artırmak için öğretim üyeleri ve idari personel arasında güçlü bir koordinasyon sağlamaktadır. 2025 yılında, ders içerikleri güncellenmiş, çağdaş Coğrafya yaklaşımlarına uyum sağlanmıştır.

Bölümümüzde müfredatla ilgili güncellemeler ve köklü değişiklikler devam etmektedir. Program ders içerikleri, öğrenci geri bildirimleri ve akademik kurul kararları göz önünde bulundurularak yenilenmiştir. Müfredat konusunda güncel ders içerikleri ve yeni dersler eklenmiş içerik açısından benzerlik gösteren veya tekrara düşen konular ve dersler kaldırılmıştır.

Uzaktan ve Hibrit Eğitim uygulamaları yapılmaktadır. Özellikle pandemi ile birlikte bu uygulamalara olan ihtiyaç dikkat çekmiş bölümümüz ders içerik ve sınavları gerektiğinde bu sisteme entegre edilebilir hale getirilmiştir.

Anket sonuçlarına göre memnuniyet düzeyleri %85 seviyelerine çıkmıştır. Öğrenci merkezli uygulamalara verilen önem bu oranların artmasında etkili olmuştur.

2024 yılı itibarıyla Bölümümüz öğretim üyeleri tarafından 5 uluslararası makale, 5 ulusal makale, 26 bildiri, 16 kitap veya kitap bölümü yayımlanmış ve 4 bilimsel proje TÜBİTAK tarafından desteklenmiştir. Öğrencilerin lisans bitirme projelerinde saha çalışmaları artırılmış, çevre analizleri, CBS tabanlı yenilikçi ve uygulama bazlı araştırmalara ağırlık verilmiştir.

Bölümümüz yerel yönetimlerle işbirliği yaparak özellikle afetler ve afet yönetimi deprem sonrası saha çalışmaları hasar tespitleri ve yeniden inşa süreçleri konusunda hem yerel yönetimlerle işbirliği yapmış hem de bu konularda yapılan çalışmalara ağırlık vermiştir. Liselerde afet ve iklim değişikliği konusunda seminerler verilerek toplumsal farkındalığın artmasına katkı sunmak hedeflemiştir.

Bölümümüz, eğitim kalitesini artırmak, akademik yayınları, projeleri teşvik etmek ve toplumla daha güçlü bağlar kurmak için çalışmalarına devam etmektedir. Toplumla güçlü bağlar kurarken yetiştirilen öğrencilerin alanında yetkin bireyler olarak mezun olmalarına önem verilmiştir. Bölüm akademik kariyer yapmak isteyen öğrencilere gerekli imkânları sağlamış birçok akademisyenin yetişmesine katkı sağlamıştır. Önümüzdeki dönemlerde uluslararası işbirliklerinin artırılması, saha araştırmalarının genişletilmesi ve dijital eğitim araçlarının daha etkin kullanılması hedeflenmektedir.